EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.2.2017
COM(2016) 863 final/2

2016/0378 (COD)

CORRIGENDUM
This document corrects document COM (2016) 863 final of 30.11.2016
Concerns all language versions.
The text shall read as follows:

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2016) 410 final}
{SWD(2016) 411 final}
{SWD(2016) 412 final}
{SWD(2016) 413 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Poliitiline taust

Euroopa kodanikud kulutavad märkimisväärse osa oma sissetulekust energiale ja energia on Euroopa tööstuse jaoks oluline sisend. Samal ajal on energeetikasektoril võtmeroll kohustuses vähendada kasvuhoonegaaside heidet Euroopa Liidus aastaks 2030 vähemalt 40 % ja saavutada aastaks 2030 taastuvate energiaallikate oodatavaks osakaaluks 50 %.

Elektrienergia siseturu ühiseeskirju käsitleva direktiivi, elektriturgu käsitleva määruse ja Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti loomist käsitleva määruse uuesti sõnastamise ettepanekud on osa komisjoni laiemast algatuste paketist („Puhas energia kõigile eurooplastele“). Pakett sisaldab komisjoni peamisi ettepanekuid energialiidu rakendamiseks, nagu on ette nähtud energialiidu tegevuskavas[1]. See hõlmab nii seadusandlikke ettepanekuid kui ka muid kui seadusandlikke algatusi soodsa tugiraamistiku loomiseks, et pakkuda käegakatsutavat kasu kodanikele, töökohti, majanduskasvu ja investeeringuid, andes ühtlasi panuse energialiidu kõigile viiele mõõtmele. Seega on paketi põhiprioriteedid kõigepealt energiatõhusus, ELi üleilmne juhtpositsioon taastuvate energiaallikate vallas ja õiglane tehing energiatarbijate jaoks.

Nii Euroopa Ülemkogu[2] kui ka Euroopa Parlament[3] on korduvalt rõhutanud, et hästi toimiv lõimitud energiaturg on parim vahend selleks, et tagada taskukohased energiahinnad, kindlustada energiavarustus ning võimaldada kulutõhusalt kasutusele võtta ja arendada taastuvatest energiaallikatest toodetud suuremaid elektrikoguseid. Konkurentsivõimelised hinnad on Euroopa Liidus majanduskasvu ja tarbijate heaolu saavutamisel võtmetähtsusega ning seega ELi energiapoliitika keskmes. Praegune elektrituru korraldus põhineb 2009. aastal vastu võetud kolmanda energiapaketi[4] eeskirjadel. Neid eeskirju on seejärel täiendatud turu kuritarvitamise vastaste õigusnormide[5] ning elektriga kauplemise ja elektrivõrkude toimimise

---

1 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispangale: „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“, COM(2015) 080 (final).

2 Nõukogu istungi tulemused 14632/15, Euroopa Liidu Nõukogu 26. novembri 2015. aasta 3429. istung (transport, telekommunikatsioon ja energeetika), nõukogu istungi tulemused 9736/16, Euroopa Liidu Nõukogu 6. juuni 2016. aasta 3472. istung (transport, telekommunikatsioon ja energeetika).

3 Euroopa Parlamendi 13. septembri 2016. aasta resolutsioon „Energiaturu uue korralduse suunas“ (P8_TA(2016) 0333).

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55–93) (edaspidi „elektridirektiiv“); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 15–35) (edaspidi „elektrimäärus“); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1–14).

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1–16); komisjoni 17. detsembri 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1348/2014, milles käsitletakse andmete esitamist ja millega rakendatakse energia hulgimüügituru terviklikkust ja läbipaistvust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 8 lõikeid 2 ja 6 (ELT L 363, 18.12.2014, lk 121–142).

eeskirju käsitlevate rakendusaktidega[6]. ELi energia siseturu aluseks on väljakujunenud põhimõtted, näiteks kolmandate isikute juurdepääsuõigus elektrivõrkudele, tarbijate vaba tarnijate valik, karmid lahtisidumiseeskirjad, piiriülese kaubanduse tõkete kõrvaldamine, sõltumatute energeetikasektori reguleerivate asutuste tehtav turujärelevalve ning reguleerivate asutuste ja võrguettevõtjate kogu ELi hõlmav koostöö Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (koostööamet) ja Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku (ENTSO) raames.

Kolmas energiapakett on pakkunud tarbijatele silmanähtavat arengut. Selle tulemusena on suurenenud Euroopa elektriturgude likviidsus ja märkimisväärselt kasvanud piiriülene kaubandus. Paljude liikmesriikide tarbijad saavad nüüd kasutada suuremaid valikuvõimalusi. Suurem konkurents, eriti hulgimüügiturgudel, on aidanud hulgihindu kontrolli all hoida. Kolmanda energiapaketiga kehtestatud uued tarbijate õigused on selgelt parandanud tarbijate positsiooni energiaturgudel.

Uued arengusuunad on Euroopa elektriturgudel kaasa toonud põhjalikud muutused. Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri (RES-E) osakaal on järsult kasvanud. Üleminek taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrile jätkub, sest see on Euroopa Liidu Pariisi kliimakokkuleppe kohaste kohustuste täitmise põhitingimus. Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri füüsikaline olemus – vahelduvam, vähem prognoositav ja detsentraliseeritud võrreldes tavapärasel viisil toodetud elektriga – eeldab turu- ja võrkude toimimise eeskirjade kohandamist turu paindlikuma olemusega. Samal ajal on sageli kooskõlastamata viisil kavandatud riigi sekkumine kaasa toonud elektri hulgituru moonutusi, mis on avaldanud negatiivset mõju investeeringutele ja piiriülesele kaubandusele[7]. Olulised muutused toimuvad ka tehnoloogia poolel. Elektriga kaubeldakse peaaegu üleeuroopaliselt nn turgude liitmise kaudu, mida korraldavad ühiselt elektribörsi korraldajad ja põhivõrguettevõtjad. Digiteerumine ning internetipõhiste mõõtmis- ja kauplemislahenduste kiire areng võimaldavad tööstusharul, ettevõtetel ja koguni majapidamistel elektrit toota ja salvestada ning osaleda elektriturgudel nn tarbimiskaja lahenduste kaudu. Järgmise kümnendi elektriturgu iseloomustavad vahelduvam ja detsentraliseeritum elektrienergia tootmine, liikmesriikide suurem omavaheline seotus ning tarbijatele mõeldud uued tehnilised lahendused arvete vähendamiseks ja aktiivselt elektriturgudel osalemiseks tarbimiskaja, omatarbimise ja salvestamise kaudu.

---

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1–16); komisjoni 14. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 543/2013, mis käsitleb elektriturgudel andmete esitamist ja avaldamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 714/2009 I lisa (ELT L 163, 15.6.2013, lk 1–12); komisjoni 24. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised (ELT L 197, 25.7.2015, lk 24–72); komisjoni 14. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/631, millega kehtestatakse võrgueeskiri elektritootmisüksuste võrku ühendamise nõuete kohta (ELT L 112, 27.4.2016, lk 1–68); komisjoni 17. augusti 2016. aasta määrus (EL) 2016/1388, millega kehtestatakse võrgueeskiri tarbimise ühendamise kohta (ELT L 223, 18.8.2016, lk 10–54); komisjoni 26. augusti 2016. aasta määrus (EL) 2016/1447, millega kehtestatakse võrgueeskiri alalisvooluülekandesüsteemide ja alalisvooluühendusega energiapargimoodulite võrguühenduse nõuete kohta (ELT L 241, 8.9.2016, lk 1–65); komisjoni 26. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1719, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri (ELT L 259, 27.9.2016, lk 42–68); muud suunised ja võrgueeskirjad on saanud liikmesriikide heakskiidu ja ootavad vastuvõtmist.

7 Vt komisjoni 5. novembri 2013. aasta teatis „Elektrienergia siseturu saavutamine ning riigi sekkumise parim kasutamine“ (C(2013) 7243 (final)).

Seega on praeguse elektrituru korralduse algatuse eesmärk kohandada kehtivaid turueeskirju uute turuolukordadega, võimaldades elektril vabalt liikuda sinna, kus ja millal seda kõige enam vajatakse, moonutusteta hinnasignaalide kaudu, suurendades samal ajal tarbijate mõjukust, lõigates ühiskonna jaoks maksimaalset kasu piiriülesest konkurentsist ning pakkudes õigeid signaale ja stiimuleid, et meelitada ligi vajalikke investeeringuid meie energiasüsteemi süsinikuheite vähendamiseks. Samuti seab see esikohale energiatõhusad lahendused ning aitab saavutada eesmärki saada maailma juhtivaks taastuvatest energiaallikatest energia tootjaks, aidates seeläbi kaasa liidu eesmärgile luua töökohti ja majanduskasvu ning meelitada ligi investeeringuid.

Turueeskirjade kohandamine

Kehtivad turueeskirjad põhinevad viimase kümnendi valdavatel tootmistehnoloogiatel, s.t tehnoloogiatel tsentraliseeritud, suurte fossiilkütustel põhinevate elektrijaamade jaoks, kus tarbijate osalus on piiratud. Kuna taastuvallikatest toodetud kõikuva tasemega elektrienergial on tulevikus üha suurem roll elektritootmisstruktuuris ja tarbijatel tuleks võimaldada osaleda turgudel siis, kui nad seda soovivad, peab eeskirju kohandama. Lühiajalised elektriturud, mis võimaldavad taastuvallikatest toodetud elektrienergiaga piiriüleselt kaubelda, on taastuvallikatest toodetud elektrienergia eduka turule lõimimise alus. Seda seetõttu, et suuremat osa taastuvallikatest tootmisest saab prognoosida üksnes lühikest aega enne tegelikku tootmist (heitlike ilmastikuolude tõttu). Selliste turgude loomine, mis võimaldavad osaleda lühikese etteteatamisega enne tegelikku tarnimist (nn päevasisesed või reguleerturud), on oluline etapp, mis võimaldab taastuvallikatest elektrienergia tootjatel müüa oma energiat õiglastel tingimustel ja ühtlasi suurendada likviidsust turul. Lühiajalised turud pakuvad osalejatele uusi ettevõtlusvõimalusi nn varuenergia lahenduste pakkumiseks suure nõudluse ja taastuvenergia vähese tootmise ajal. See hõlmab võimalust, et tarbijad saavad muuta oma nõudlust (tarbimiskaja), energiasalvestusseadmete haldureid või paindlikke tootjaid. Kuna toimetulek väikeste piirkondade muutlike oludega võib olla väga kulukas, võib erinevate tootmisviiside koondamine laiematel aladel aidata tarbijatel säästa suuri rahasummasid. Siiski puuduvad endiselt lõimitud lühiajalised turud.

Praeguse turukorralduse puudused vähendavad energeetikasektori atraktiivsust uutele investeeringutele. Omavahel piisavalt ühendatud turupõhine energiasüsteem, mille puhul hinnad järgivad turusignaale, ergutab tõhusal viisil vajalike investeeringute tegemist tootmisesse ja edastamisesse ning tagab, et neid tehakse siis, kui turg neid kõige enam vajab, vähendades seeläbi vajadust riiklikult kavandatud investeeringute järele.

Praegu takistavad riiklikud turueeskirjad (nt hinnalaed) ja riiklikud sekkumised hindadel selle kajastamist, millal elektrit napib. Peale selle ei kajasta hinnavööndid alati tegelikku nappust, kui need on halvasti konfigureeritud või järgivad hoopis poliitilisi piire. Uue turukorralduse eesmärk on parandada hinnasignaale investeeringute ligimeelitamiseks sinna, kus seda kõige enam vajatakse, kajastades pigem võrgupiiranguid ja nõudluskeskusi kui riigipiire. Hinnasignaalid peaksid alati võimaldama paindlikke ressursse (sealhulgas tarbimiskaja ja salvestamine) piisavalt tasustada, sest need ressursid tuginevad lühemate perioodide tasudele (nt moodsad gaasijõujaamad, mida kasutatakse üksnes tippkoormuse ajal või tippnõudluse või süsteemistressi korral tööstusnõudluse vähendamiseks). Samuti tagavad tegelikud hinnasignaalid olemasolevate toodetud võimsuste tõhusa edastamise. Seetõttu on nõudluse pakutava paindlikkuspotentsiaali aktiveerimiseks ja täielikuks ärakasutamiseks ülioluline vaadata üle kõik olemasolevad eeskirjad, mis moonutavad hinnakujundust (nt eeskirjad, millega eelistatakse võimsuse edastamist teatud seadmete osas).

Tarbijate seadmine energiaturul kesksele kohale

Tööstus-, äri- ja kodutarbijate täielik integreerimine energiasüsteemi võib aidata vältida varuenergia tootmise märkimisväärseid kulusid; kulusid, mida muidu maksavad lõpuks tarbijad. See võimaldab tarbijatel koguni saada kasu hinnakõikumistest ja teenida raha turul osalemise kaudu. Tarbijate osalemise aktiveerimine on seega energiasüsteemi eduka ja kulutõhusa ümberkujundamise eeltingimus.

Energiatarbijatele uute võimaluste pakkumine on energialiidu peamine kohustus. Ent sageli ei võimalda praegused turueeskirjad tarbijatel neist uutest võimalustest kasu saada. Kuigi tarbijad võivad elektrit toota ja salvestada ning ka oma energiatarbimist varasemast hõlpsamalt hallata, ei lase jaeturu praegune korraldus neil sellistest võimalustest täielikult kasu saada.

Enamikus liikmesriikides on tarbijatel vähe või ei ole üldse stiimuleid oma tarbimise muutmiseks vastavalt muutuvatele turuhindadele, sest lõpptarbijatele ei edastata reaalajas hinnasignaale. Turukorralduse pakett on võimalus selle kohustuse täitmiseks. Läbipaistvamad reaalajalised hinnasignaalid ergutavad tarbijaid osalema kas üksi või energiavahendaja kaudu ning muutma elektrisüsteemi paindlikumaks, hõlbustades taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri kasutusele võtmist. Lisaks kodumajapidamistele suure energiasäästu võimaluse pakkumisele võimaldab tehnika areng seda, et seadmed ja süsteemid (nt nutikas valge elektroonika, elektrisõidukid, elektriküte, kliimaseadmed ja soojuspumbad soojustatud hoonetes ning kaugküte ja -jahutus) saavad automaatselt jälgida hinnakõikumisi ning pakkuda laiemas perspektiivis olulist ja paindlikku panust elektrivõrgule. Et tarbijatel oleks võimalik neist võimalustest rahaliselt kasu saada, peab neil olema juurdepääs eesmärgipärastele nutikatele süsteemidele ja hetketuruga seotud dünaamiliste hindadega elektritarnelepingutele. Lisaks sellele, et tarbijad kohandavad oma tarbimist hinnasignaalide järgi, on praegu esile kerkimas uued tarbimisteenused, mille puhul uued turuosalised pakuvad tarbijate rühma elektritarbimise haldamist, makstes neile nende paindlikkuse eest hüvitist. Kuigi selliseid teenuseid soodustatakse ka praegustes ELi õigusaktides, nähtub tõenditest, et need sätted ei ole kõrvaldanud tõhusalt peamisi turutõkkeid, et kõnealused teenuseosutajad saaksid turule siseneda. Selliste uute teenuste suuremaks soodustamiseks on vaja neid sätteid täpsustada.

Paljudes liikmesriikides ei järgi elektrihinnad nõudlust ja pakkumist, vaid neid reguleerivad avaliku sektori asutused. Hinna reguleerimine võib piirata tõhusa konkurentsi arengut, pärssida investeeringuid ja uute turuosaliste teket. Seepärast võttis komisjon endale oma uues energialiidu raamstrateegias[8] kohustuse kaotada järk-järgult kulusid mittekatvad reguleeritud hinnad ja innustada liikmesriike looma oma tegevuskava kõikide reguleeritud hindade järkjärguliseks kaotamiseks. Uue turukorralduse eesmärk on tagada tarnehinnad, millesse avalik sektor pole sekkunud, v.a üksnes nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

Kiiresti langevad tehnoloogiakulud tähendavad seda, et üha rohkem tarbijaid on võimelised vähendama oma energiakulusid selliste tehniliste lahenduste abil nagu katusel paiknevad päikesepaneelid ja -patareid. Ent oma tarbeks tootmist takistab endiselt tootvate tarbijate suhtes kohaldatavate ühiseeskirjade puudumine. Asjakohased eeskirjad suudaksid kõrvaldada need tõkked, nt tagades tarbijatele õiguse toota energiat oma tarbeks ja müüa ülejääk võrku, võttes ühtlasi arvesse süsteemi kui terviku kulusid ja eeliseid (nt asjakohane osalus võrgukuludes).

Kohalikud energiaühendused on tõhus viis energia haldamiseks ühenduse tasandil, tarbides enda toodetud elektrit otseselt elektrina või (kaug-)kütteks või jahutuseks, jaotussüsteemi ühendusega või ilma. Et oleks võimalik selliseid algatusi vabalt välja töötada, nõuab uus

[8] Vt teatis „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“, COM(2015) 080.

turukorraldus, et liikmesriigid kehtestaksid asjakohased õigusraamistikud selliste toimingute võimaldamiseks.

Praegu on üle 90 % vahelduvatest taastuvatest energiaallikatest ühendatud jaotusvõrku. Kohaliku tootmise ühendamine on tegelikult märkimisväärselt suurendanud kodutarbijate võrgutasusid. Lisaks on järsult tõusnud maksud ja tasud võrgu laiendamise ja taastuvate energiaallikate investeeringute rahastamiseks. Uus turukorraldus ja taastuvenergia direktiivi läbivaatamine annavad võimaluse tegeleda nende puudustega, mis võivad mõjutada ebaproportsionaalselt teatud kodutarbijaid.

Võrgukulusid võiks märgatavalt vähendada see, kui jaotusvõrguettevõtjatel võimaldatakse hallata teatud kõikuva tasemega tootmisega seotud probleeme rohkem kohalikul tasandil (nt hallates kohalikke paindlikkusvahendeid). Ent kuna paljud jaotusvõrguettevõtjad on osa vertikaalselt ühendatud ettevõtetest, mis osalevad ka tarnetegevuses, on vaja reguleerivaid kaitsemeetmeid, et tagada jaotusvõrguettevõtjate neutraalsus nende uutes ülesannetes, nt andmehaldust silmas pidades ja paindlikkuse kasutamisel kohaliku ülekoormusega toimetulemisel.

Veel üks konkurentsi ja tarbijate kaasamise põhitegur on teave. Komisjoni varasemad konsultatsioonid ja uuringud on näidanud, et tarbijad kaebavad elektriturgude läbipaistvuse puudumise üle, sest see vähendab nende võimet saada konkurentsist kasu ning osaleda aktiivselt turgudel. Tarbijate arvates ei ole neil piisavalt teavet alternatiivsete tarnijate ega uute energiateenuste kättesaadavuse kohta ning nad kaebavad pakkumiste ja tarnijate vahetamise menetluse keerukuse üle. Uuendusega tagatakse ka andmekaitse, sest uue tehnika (eelkõige nutiarvestite) üha suurem kasutamine loob mitmesuguseid suure ärilise väärtusega energiaandmeid.

Tarbijate seadmisel energiaturul kesksele kohale on uue turukorralduse oluline kaalutlus see, kuidas tagada, et ühiskonna kõige haavatavamad liikmed oleksid kaitstud ja et kütteostuvõimetute kodumajapidamiste üldarv rohkem ei suureneks. Üha suureneva kütteostuvõimetuse ning kõige sobivamate tarbijate haavatavuse ja kütteostuvõimetusega tegelemise vahendite kohta selguse puudumise tõttu nõutakse uue turukorralduse ettepanekus, et liikmesriigid hindaksid nõuetekohaselt ja jälgiksid korrapäraselt energiavajadust ELi tasandil kindlaksmääratud põhimõtete alusel. Läbivaadatud energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe direktiivides sätestatakse kütteostuvõimetusega võitlemise edasised meetmed.

Elektrienergia varustuskindlus

Elektrienergia varustuskindlus on möödapääsmatu tänapäevastes ühiskondades, mis sõltuvad suuresti elektrist ja internetipõhistest süsteemidest. Seega on vaja hinnata Euroopa elektrisüsteemi võimet pakkuda piisavat tootmist ja paindlikkust, et tagada kogu aeg usaldusväärne elektrivarustus (ressursside piisavus). Elektrienergia varustuskindluse tagamine ei ole ainult riigi kohustus, vaid Euroopa energiapoliitika[9] põhisammas. Seepärast saab hästi toimivate turgudega omavahel täielikult ühendatud ja sünkroonitud võrgus korraldada energiavarustuskindlust palju tõhusamalt ja konkurentsivõimelisemalt kui ainult riiklikul tasandil. Üksikutes liikmesriikides sõltub võrgu stabiilsus sageli suuresti naaberriikidest tulevatest võimsusvoogudest ja seega on potentsiaalsetel varustuskindluse probleemidel piirkondlik mõju. Seepärast on ühes riigis tekkiva võimsuspuuduse kõige tõhusamad heastamisvahendid sageli piirkondlikud lahendused, mis võimaldavad liikmesriikidel kasutada võimsuse ülejääke teistest riikidest. Seetõttu tuleks kasutusele võtta kooskõlastatud

[9] Vt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 lõike 1 punkt b.

Euroopa tootmise piisavuse hindamine, mis järgib ühiselt kokku lepitud metoodikat, et saada võimalikest tootmisvajadustest realistlik ülevaade, võttes arvesse elektriturgude integreerimist ja võimalikke vooge teistest riikidest. Kui kooskõlastatud piisavuse hindamisest nähtub, et teatud riikides või piirkondades on võimsuse tagamise mehhanismid vajalikud, tuleks kavandada sellised mehhanismid siseturu moonutuste vähendamiseks. Seega tuleks piiriülese kaubanduse moonutuste vähendamiseks, tarbimiskaja kasutamise suurendamiseks ning et vähendada mõju, mis takistab süsihappegaasiheite vähendamist, määrata selged ja läbipaistvad kriteeriumid kindlaks viisil, millega välditakse ohtu, et killustatud riiklikud võimsuse tagamise mehhanismid loovad uued turutõkked ja kahjustavad konkurentsi[10].

Piirkondliku koostöö tugevdamine

ELi liikmesriikide vaheline tihe süsteemidevaheline ühendus ühtse üleeuroopalise võrgu kaudu on maailmas ainulaadne ja suureks abiks energiasüsteemi tõhusal ümberkujundamisel. Kui ei oleks võimalik tugineda teiste liikmesriikide tootmis- või tarbimisressurssidele, kasvaksid energiasüsteemi ümberkujundamise kulud tarbijate jaoks märkimisväärselt. Praegu on süsteem varasemaga võrreldes palju rohkem seotud piiriülese toimimisega. See on tingitud muutlikust ja detsentraliseeritud elektritootmisest ning turgude tihedamast integreerimisest, eriti lühemates turuajavahemikes. Samuti tähendab see, et reguleerivate asutuste või võrguettevõtjate riiklikel meetmetel võib olla vahetu mõju teistele ELi liikmesriikidele. Kogemustest nähtub, et kooskõlastamata riiklike otsustega võivad kaasneda märkimisväärsed kulud Euroopa tarbijatele.

Asjaolu, et mõne võrkudevahelise ühenduse võimsusest kasutatakse üksnes 25 %, sageli kooskõlastamata riiklike piirangute tõttu, ning liikmesriigid ei ole suutnud kokku leppida sobivates hinnavööndites, näitab seda, et vaja läheb suuremat kooskõlastatust põhivõrguettevõtjate ja reguleerivate asutuste vahel. Põhivõrguettevõtjate, reguleerivate asutuste ja valitsuste vahelise vabatahtliku ja kohustusliku koostöö edukad näited võivad parandada turu toimimist ning vähendada kulusid märkimisväärselt. Teatud valdkondades (nt üleeuroopalise turgude liitmise mehhanismi puhul) on põhivõrguettevõtjaga tehtav koostöö muutunud juba kohustuslikuks ning teatud küsimustes on enamushääletussüsteem osutunud edukaks valdkondades, kus vabatahtlik koostöö (jättes igale põhivõrguettevõtjale vetoõiguse) ei ole andnud tõhusaid tulemusi piirkondlikes probleemides. Selle eduka näite järel tuleks kohustuslikku koostööd laiendada õigusraamistiku muudesse valdkondadesse. Seetõttu võiksid põhivõrguettevõtjad piirkondlikes talitluskeskustes otsustada nende küsimuste üle, kus killustatud ja kooskõlastamata riiklikud meetmed võiksid turgu ja tarbijaid kahjulikult mõjutada (nt süsteemi toimimise, võrkudevaheliste ühenduste võimsuse arvutamise, varustuskindluse ja ohuvalmiduse valdkonnas).

Regulatiivse järelevalve kohandamine piirkondlike turgude jaoks

On asjakohane kohandada regulatiivset järelevalvet ka uute turuolukordade jaoks. Praegu teevad riiklikud reguleerivad asutused kõik peamised reguleerivad otsused, isegi siis, kui on vaja ühist piirkondlikku lahendust. Kuna koostööametil on õnnestunud olla lahknevate huvidega riiklike reguleerivate asutuste kooskõlastusfoorumiks, piirdub selle põhiroll praegu kooskõlastamise, nõustamise ja järelevalvega. Kuna turuosalised teevad piiriüleselt üha rohkem koostööd ning otsustavad teatud võrgu toimimist ja elektrienergiaga kauplemist puudutavaid küsimusi kvalifitseeritud häälteenamusega piirkondlikul või isegi liidu tasandil[11],

[10] Vt selles kontekstis ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu elektrisektori ohuvalmidust käsitleva määruse ettepanek, mis hõlmab elektrikriisi olukordadega toimetulekuga seotud varustuskindluse riske.

[11] Vt nt komisjoni 24. juuli 2015. aasta määruse (EL) 2015/1222 (millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised (ELT L 197, 25.7.2015, lk 24–72)) artikkel 9.

puudub neile piirkondlikele otsustusmenetlustele võrdväärne menetlus reguleerival tasandil. Seega jääb regulatiivne järelevalve killustatuks, tuues kaasa lahknevate otsuste ja tarbetute viivituste riski. Koostööameti volituste suurendamine kõnealuste piiriüleste küsimuste puhul, mis nõuavad kooskõlastatud piirkondlikku otsust, aitaks kaasa kiiremale ja tõhusamale otsustamisele piiriülestes küsimustes. Riiklikud reguleerivad asutused, kes otsustavad koostööametis kõnealuste küsimuste üle enamushääletuse teel, kaasataks jätkuvalt täielikult protsessi.

Samuti näib asjakohane määratleda paremini Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku (ENTSO-E) roll, et tugevdada selle koostöörolli ja muuta selle otsustamisprotsess läbipaistvamaks.

Teksti selgitused

Uuesti sõnastatud elektrimääruses, koostööameti määruses ja elektridirektiivis esitatakse teatavad toimetaja selgitused mõne praeguse eeskirja kohta ning tehakse eeskirjades ümberkorraldusi, et muuta kolme õigusakti ülimalt tehnilised eeskirjad arusaadavamaks ilma sätete sisu käsitlemata.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Turukorralduse algatus on tugevalt seotud muude samal ajal esitatud energeetika- ja kliimaalaste seadusandlike ettepanekutega. Nende hulka kuuluvad eelkõige Euroopa energiatõhususe parandamiseks mõeldud algatused, taastuvenergia pakett ning energialiidu juhtimis- ja aruandluskorda käsitlev üldalgatus. Kõigi nende algatuste eesmärk on rakendada vajalikke meetmeid konkurentsivõimelise, turvalise ja jätkusuutliku energialiidu eesmärgi saavutamiseks. Erinevate algatuste koondamisega ühte paketti, mis sisaldab mitmeid seadusandlikke ja muid kui seadusandlikke vahendeid, kavatsetakse tagada erinevate, kuid omavahel tihedalt seotud poliitikaettepanekute ülim sidusus.

Seega, kuigi praegune ettepanek keskendub turueeskirjade ajakohastamisele, et muuta puhtale energiale üleminek majanduslikult otstarbekaks, toimivad need sätted kooskõlas ELi kliima- ja energiapoliitika laiema raamistikuga. Neid seoseid on täpsemalt selgitatud komisjoni mõjuhinnangus[12].

Käesolev ettepanek on tihedalt seotud läbivaadatud taastuvenergia direktiivi ettepanekuga, millega luuakse raamistik 2030. aastaks seatud taastuvenergia eesmärgi saavutamiseks, mis hõlmab ka taastuvate energiaallikate toetuskavadega seotud põhimõtteid, mis muudaksid need toetuskavad turule orienteeritumaks, kulutõhusamaks ja piirkondlikumaks juhul, kui liikmesriigid otsustavad need alles jätta. Sellised taastuvate energiaallikate turule kaasamisele suunatud meetmed (nt tarneid, turuga seotud tõkkeid omatarbimisele ja muid turulepääsu eeskirju käsitlevad sätted, mis varem sisaldusid taastuvenergia direktiivis) on nüüd lisatud elektrimäärusesse ja elektridirektiivi.

Energialiidu juhtimist käsitleva määruse ettepanek aitab kaasa poliitilise sidususe tagamisele, rõhutades liikmesriikide kavandamis- ja aruandekohustusi, et paremini toetada lähenemist ELi tasandil seatud energia- ja kliimaeesmärkide suunas. Uue kavandamis-, aruande- ja järelevalvevahendina esitab see temperatuuri näidiku liikmesriigi hetkeseisu kohta olemasolevate õigusaktidega kehtestatud üleeuroopaliste turunõuete rakendamisel.

[12] [OP: Please insert Link to Impact Assessment]

Elektrisektori ohuvalmidust käsitleva määruse ettepanek täiendab käesolevat ettepanekut, keskendudes eelkõige meetmetele, mida valitsus võtab elektrikriisi olukordadega toimetulekuks ning elektrisüsteemi lühiajaliste riskide vältimiseks.

Käesolev ettepanek on viidud tihedalt kooskõlla komisjoni konkurentsipoliitikaga energeetika valdkonnas. See sisaldab eelkõige komisjoni võimsuse tagamise mehhanisme käsitleva sektoriuuringu tulemusi, tagades täieliku sidususe komisjoni energeetikaalase riigiabi jõustamispoliitikaga.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanekuga püütakse saavutada energialiidu põhieesmärke, nagu on määratletud vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegias. Nagu juba eespool märgitud, on ka paketi üksikasjad kooskõlas liidu hiljutise tegevusega üleilmsel tasandil Pariisis ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsil (COP21) sõlmitud kokkuleppe kohaste suurejooneliste kliimaeesmärkide saavutamiseks. Käesolev ettepanek ning 2015. aasta juulis tehtud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi läbivaatamise ettepanek on vastastikku tugevdavad ja täiendavad.

Lisaks, niivõrd, kuivõrd elektrituru korralduse läbivaatamise eesmärk on muuta Euroopa energiaturg konkurentsivõimelisemaks ja ligipääsetavamaks uutele energiatehnoloogiatele, aitab ettepanek saavutada ka liidu eesmärke, milleks on töökohtade ja majanduskasvu loomine. Uutele tehnoloogiatele turustamisvõimaluste pakkumisega ergutab ettepanek mitmete selliste teenuste ja toodete kasutuselevõttu, mis annaksid Euroopa ettevõtetele esimese turuletulija eelise, sest puhtale energiale üleminek toimub üleilmselt.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Väljapakutud meetmete õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 194, milles konsolideeritakse ja täpsustatakse ELi pädevusi energeetika valdkonnas. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 kohaselt on ELi energiapoliitika peamised eesmärgid: tagada energiaturu toimimine; tagada energiaga varustamise kindlus liidus; edendada energia tõhusat kasutamist ja säästmist ning uute ja taastuvate energiaallikate väljaarendamist ning edendada energiavõrkude sidumist.

Ka käesolev algatus tugineb viimase kahe aastakümne jooksul vastuvõetud ja ajakohastatud õigusaktide ulatuslikule kogumile. Energia siseturu loomise eesmärgil võttis EL ajavahemikus 1996–2009 vastu kolm järjestikust õigusaktide paketti, mille üldeesmärk on lõimida turud ning liberaliseerida riiklikud elektri- ja gaasiturud. Nimetatud sätted hõlmavad mitmesuguseid aspekte, näiteks alates turulepääsust kuni läbipaistvuse, tarbijaõiguste ja reguleerivate asutuste sõltumatuseni.

Olemasolevaid õigusakte ja energiaturu üha suurema lõimimise üldist kurssi silmas pidades tuleks käesolevat algatust vaadelda seega Euroopa energiaturgude lõimimise ja tõhusa toimimise tagamiseks tehtava jätkuva jõupingutuse osana.

Euroopa Ülemkogu[13] ja Euroopa Parlamendi hiljutised üleskutsed ELi tasandil meetmete võtmiseks Euroopa energiaturu väljakujundamise lõpuleviimiseks olid samuti täiendavaks meetmete võtmise põhjuseks.

- **Subsidiaarsus**

Elektriturge käsitleva määruse, elektrienergia siseturu ühiseeskirju käsitleva direktiivi ja Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti loomist käsitleva määruse sätete muutmise ettepanekud on vajalikud ELi lõimitud elektrituru eesmärgi saavutamiseks ning seda ei ole võimalik riiklikul tasandil sama tõhusalt saavutada. Nagu on uuesti sõnastatud õigusaktide hinnangus[14] üksikasjalikult kirjeldatud, on tõendid näidanud seda, et eraldiseisvad riiklikud lähenemisviisid on põhjustanud viivitusi energia siseturu rakendamises, tuues kaasa mitteoptimaalseid ja kokkusobimatuid reguleerivaid meetmeid, sekkumiste tarbetu kordamise ning viivitused turu ebatõhususe korrigeerimisel. Kõikidele konkurentsivõimelist ja jätkusuutlikku energiat pakkuva energia siseturu loomist ei ole võimalik saavutada killustatud riiklike eeskirjade alusel, kui need puudutavad energiaga kauplemist, jagatud võrgu toimimist ja toodete teataval määral standardimist.

ELi elektriturgude üha suurem vastastikune sidumine eeldab tihedamat koostööd riiklike osapoolte vahel. Liikmesriikide poliitilistel sekkumistel elektrisektoris on vahetu mõju naaberliikmesriikidele energiaalase vastastikuse sõltuvuse ja süsteemidevaheliste ühenduste tõttu. Üha raskem on tagada võrgu stabiilsust ja selle tõhusat toimimist ainult riigi tasandil, sest kasvav piiriülene kaubandus, detsentraliseeritud elektritootmise kasutuselevõtmine ja tarbijate suurem osalemine suurendavad mõju ülekandumise võimalust. Ükski riik ei suuda üksi tõhusalt tegutseda ja ühepoolsete meetmete tagajärjed on aja jooksul üha selgemalt esile tulnud. Seda üldpõhimõtet kohaldatakse mitmete käesolevas ettepanekus kehtestatud meetmete suhtes, olenemata sellest, kas need puudutavad energiaga kauplemist, võrgu toimimist ja tarbijate tegelikku osalemist.

Kuna ühistel piirkondlikel probleemidel, mis vajavad kooskõlastatud otsust, on sageli märkimisväärne majanduslik mõju üksikutele liikmesriikidele, on varasemad kogemused näidanud, et vabatahtliku koostööga, mis on kasulik paljudes liikmesriikide vahelise koostöö valdkondades, ei suudeta tihti ületada tehniliselt keerukaid probleeme, millel on märkimisväärne mõju jaotamisele liikmesriikide vahel[15]. Olemasolevad vabatahtlikud algatused (nt viiepoolne energiafoorum) on samuti geograafiliselt piiratud, sest nad hõlmavad vaid osa ELi elektriturust ega ühenda tingimata kõiki riike, mis on omavahel füüsiliselt kõige tihedamalt seotud.

Konkreetne näide selle illustreerimiseks: omavahel kooskõlastamata riiklikud poliitilised meetmed, mis käsitlevad ülekandetasude kehtestamise põhimõtteid, võivad moonutada siseturgu niivõrd, et jaotatud elektritootmise või energia salvestamise teenuste turul osalemise stiimulid osutuvad väga erinevateks. Tänu üha rohkem piiriüleselt kaubeldavate uute tehnoloogiate ja energiateenuste kasutuselevõtule on ELi meetmel märkimisväärne väärtus võrdsete võimaluste ja tõhusamate turutulemuste tagamisel kõikidele asjaosalistele.

---

[13] 2011. aasta veebruaris seadis Euroopa Ülemkogu eesmärgiks kujundada 2014. aastaks välja energia siseturg ja arendada välja energiaühendused, et kaotada 2015. aastaks teatud liikmesriikide eraldatus võrkudest. 2016. aasta juunis nõudis Euroopa Ülemkogu ka seda, et komisjon pakuks välja ühtse turu strateegia energeetika valdkonnas koos tegevuskavadega ja et seda rakendataks 2018. aastaks.

[14] [OP: Please insert Link to Impact Assessment].

[15] Vt nt ülekoormuse juhtimist käsitlev arutelu Kesk-Euroopas, kus lahknevate riiklike huvidega kaasnevad märkimisväärsed viivitused turgude suurema lõimimise saavutamisel.

Koostööameti kooskõlastamisfunktsiooni on kohandatud vastavalt energiaturgude uutele arengusuundadele, nagu näiteks suurem kooskõlastamisvajadus suuremate piiriüleste energiavoogude korral ja muutlikest taastuvatest energiaallikatest energia tootmise suurenemine. Sõltumatutel riiklikel reguleerivatel asutustel on tähtis roll oma riigi energeetikasektori üle regulatiivse järelevalve tagamisel. Liikmesriikide vahel turutehingute ja süsteemi toimimise poolest vastastikku üha sõltuvamaks muutuv süsteem nõuab siiski regulatiivset järelevalvet riigipiiridest väljaspool. Koostööamet on asutus, mis on loodud pakkuma sellist regulatiivset järelevalvet, tingimusel et tegemist on rohkem kui kahte liikmesriiki hõlmavate olukordadega. Koostööameti põhiroll riiklike reguleerivate asutuste meetmete kooskõlastajana on säilinud; koostööametile on määratud piiratud lisapädevus neis valdkondades, kus riiklike otsuste tegemise killustatus piiriülese tähtsusega küsimustes tooks siseturul kaasa probleemid või ebajärjepidevuse. Näiteks piirkondlike talitluskeskuste loomine [dokumendis COM(2016) 861/2 kavandatud uuesti sõnastatud elektrimääruses] nõuab riigiülest järelevalvet, mida peab tegema koostööamet, sest piirkondlikud talitluskeskused hõlmavad mitut liikmesriiki. Samamoodi nõuab üleeuroopalise kooskõlastatud piisavuse hindamise kasutuselevõtmine [dokumendis COM(2016) 861/2 kavandatud uuesti sõnastatud elektrimääruses] selle meetodite ja arvutuste regulatiivset heakskiitmist, mida võib teha üksnes koostööamet, sest piisavuse hindamine tuleb läbi viia liikmesriikide üleselt.

Kuna koostööametile uute ülesannete määramine nõuab selle personali suurendamist, väheneb koostööameti kooskõlastamisrolli tõttu riigiasutuste koormus ja seeläbi saavad kättesaadavaks haldusressursid riigi tasandil. Kavandatud meetod lihtsustab regulatiivseid menetlusi (nt võetakse koostööametis kasutusele otsene heakskiit 28 eraldi heakskiidu asemel). Meetodite kooskõlastatud väljatöötamine (nt seoses piisavuse hindamisega) vähendab riigiasutuste töökoormust ja seetõttu jääb ära kooskõlastamata riiklike regulatiivsete meetmete tõttu tekkida võivatest probleemidest tulenev lisatöö.

- **Proportsionaalsus**

Elektrimääruses, elektridirektiivis ja koostööameti määruses käsitletud poliitiliste võimalustega püütakse kohandada elektrituru korraldust vastavalt detsentraliseeritud elektritootmise üha suuremale osakaalule ja tehnoloogia jätkuvale arengule.

Kavandatud reformid on suunatud otseselt sellele, mis on siseturu vajaliku edu saavutamiseks möödapääsmatu, kuid jätavad samal ajal liikmesriikidele, riiklikele reguleerivatele asutustele ja riiklikele osapooltele suurima pädevuse ja vastutuse.

Variandid, mis käsitlevad ulatuslikumat ühtlustamist, nt ühtse sõltumatu Euroopa energeetikasektorit reguleeriva asutuse, ühtse lõimitud Euroopa põhivõrguettevõtja või riigi sekkumiste arusaadavamate keeldude kavandamine ilma erandi võimaluseta, jäeti mõjuhinnangust järjekindlalt kõrvale. Selle asemel on ettepanekute eesmärgiks tasakaalustatud lahendused, mis piiravad üksnes sel juhul reguleeriva tegevuse riiklikus ulatuses, kui kooskõlastatud tegevus toob selgelt esile rohkem eeliseid tarbija jaoks.

Vastuvõetud poliitikavariantide eesmärk on luua võrdsed tingimused kõikidele elektritootmistehnoloogiatele ja kõrvaldada turumoonutused nii, et taastuvad energiaallikad võiksid muu hulgas energiaturul võrdsetel alustel konkureerida. Lisaks vastutavad kõik turuosalised rahaliselt võrgu tasakaalus hoidmise eest. Eemaldatakse võrgu paindlikkust võimaldavate teenuste (nt tarbimiskaja teenused) tõkked. Lisaks püütakse meetmetega luua likviidsemat lühiajalist turgu, et hinnakõikumised saaksid nõuetekohaselt kajastada nappust ja pakkuda piisavaid stiimuleid paindliku võrgu jaoks.

Jaeturul innustatakse liikmesriike järk-järgult kaotama üldiselt reguleeritud hindu, alustades kulusid mittekatvatest hindadest. Kaitsetumaid tarbijaid saab kaitsta reguleeritud

üleminekuhinnaga. Et konkurentsi veelgi suurendada, piiratakse lepingu lõpetamise tasude kasutamist, soodustamaks tarnija vahetamist. Samamoodi peavad kõrgetasemelised põhimõtted tagama, et energiaarved on selged ja lihtsalt mõistetavad, ning tagatakse mittediskrimineeriv juurdepääs tarbijaandmetele, säilitades samal ajal üldised privaatsussätted.

Kooskõlas piiriülese elektrikaubanduse arengu ja turu järkjärgulise lõimimisega kohandatakse institutsioonilist raamistikku vastavalt vajadusele täiendava reguleeriva koostöö ja uute ülesannete järele. Koostööametile tuleb anda lisaülesandeid, eriti energiasüsteemi piirkondlikul käitamisel, säilitades riiklike reguleerimisasutuste keskse rolli energiamääruses.

Kõiki variante on proportsionaalsuse nõuetele vastamise tagamiseks põhjalikult kontrollitud ettepanekuga kaasnevas mõjuhinnangus. Siinkohal tuleks märkida, et kavandatud poliitilised meetmed on alt üles tehtavate algatuste ja turu ülevalt alla juhtimise vaheline kompromiss. Kooskõlas proportsionaalsusega ei asenda meetmed mingil viisil riikide valitsuste, riiklike reguleerivate asutuste ja põhivõrguettevõtjate rolli mitmesuguste ülitähtsate funktsioonide elluviimisel. Kui see on asjakohane, siis innustatakse riiklikke reguleerivaid asutusi tegema piirkondlikult tõhusamalt koostööd nii ametlikult kui ka mitteametlikult, et tegeleda elektrisüsteemi haldamisest tulenevate probleemidega sel määral, mis vastab probleemi ulatusele.

Täieliku ühtlustamise lähenemisviisi ei kiideta kaugeltki heaks, vaid meetmetega püütakse luua võrdseid tingimusi kõikide turuosaliste jaoks, eriti juhul, kui turuvõimalused laienevad üle riigipiiride. Lõppkokkuvõttes on elektrienergiaga tõhusa piiriülese kauplemise seisukohast vajalik eeskirjade ja toodete teatav standardimine; kui võrgu käitamist käsitlevate otsustega kaasneksid mitteoptimaalsed tulemused turul, sel juhul kui see jäetakse üksikute liikmesriikide ja üksinda tegutsevate reguleerivate asutuste hooleks. Alates 2009. aasta kolmandast energiapaketist toimunud ühiste võrgu- ja kauplemiseeskirjade (nn võrgueeskirjad ja suunised) väljakujundamisel ja vastuvõtmisel saadud vahetu kogemus on näidanud, et reguleerivate asutuste ja riigiasutuste kogunemised ühe laua taha, et leppida kokku ühiseeskirjad ja -metoodika nii kõrgetasemeliste kui ka tehniliste põhimõtete kohta, annavad selget lisaväärtust.

Jae- ja hulgimüügiturgude konkurentsivõime erinevus üha suureneb; neist esimesed jäävad endiselt maha teenuste ja käegakatsutava kasu pakkumisel tarbijatele. Kütteostuvõimetuse, tarbijateabe läbipaistvuse ja selguse ning andmetele juurdepääsu osas ei piira kavandatud meetmed põhjendamatult riikide eelisõigusi.

- **Vahendi valik**

Ettepanekuga muudetakse peamisi õigusakte, mis on osa kolmandast energiapaketist. Need hõlmavad elektrimäärust (nr 714/2009) ja elektridirektiivi (nr 2009/72/EÜ) ning määrust, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (koostööamet) (nr 713/2009). Nimetatud õigusaktide uuesti sõnastatud versioon parandab õiguslikku selgust. Tuginemine muutmisaktile ei pruugi olla piisav suure hulga uute sätetega tegelemiseks. Seega nõuab vahendi valik juba vastu võetud ja rakendatud eeskirjade läbivaatamist olemasolevate õigusaktide loomuliku arenguna.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Komisjoni talitused hindasid praeguse õigusraamistiku (kolmanda energiapaketi) toimimist viie kehtestatud kriteeriumi suhtes: asjakohasus, tulemuslikkus, tõhusus, sidusus ja ELi

lisaväärtus. Eraldi hindamine viidi läbi koos mõjuhinnanguga ja selle hindamise tulemused kajastusid mõjuhinnangu ülesande püstituses.

Hindamisel leiti, et üldiselt on kolmanda energiapaketi eesmärk suurendada elektriturgudel konkurentsi ja kõrvaldada piiriülese konkurentsi takistused täidetud. Õigusaktide aktiivne jõustamine on aidanud saavutada elektriturgude ja tarbijate jaoks positiivseid tulemusi ning üldjuhul on turud 2009. aastaga võrreldes vähem kontsentreeritud ja rohkem lõimitud. Seoses jaeturgudega on kolmanda energiapaketiga kehtestatud uued tarbijate õigused selgelt parandanud tarbija positsiooni energiaturgudel.

Kolmanda energiapaketi eeskirjade edu elektrienergia siseturu väljaarendamisel on siiski endiselt piiratud mitmes valdkonnas, nii hulgi- kui ka jaemüügi tasandil. Üldiselt näitas hindamine, et turukorralduse raamistiku täiustamine võib tuua suurt kasu, nagu nähtub saavutamata üldise heaolu kasvust ja lõplikust kasust tarbijatele. Hulgituru tasandil püsivad piiriülese kaubanduse tõkked ja võrkudevaheliste ühenduste võimsusi on harva täielikult ära kasutatud. See tuleneb muu hulgas riigi võrguettevõtjate ja reguleerivate asutuste vahelisest ebapiisavast koostööst võrkudevaheliste ühenduste jagatud kasutuse valdkonnas. Asjaosaliste riiklik vaatevinkel seab siiski paljudel juhtudel takistusi tõhusatele piiriülestele lahendustele ja lõppkokkuvõttes piirab muidu kasulikke piiriüleseid vooge. Olukord ei ole samasugune kõigil turgudel ja ajahetkedel; lõimimine järgmise päeva, päevasiseste ja tasakaalustavate turgude puhul on erinev.

Seoses jaeturgudega saaks konkurentsivõimet märkimisväärselt parandada. Elektrihinnad on liikmesriigiti turust mitteolenevatel põhjustel suuresti erinevad ning kodutarbijate jaoks on hinnad pidevalt tõusnud konkurentsile suletud tasude märkimisväärse suurenemise tõttu viimastel aastatel; need on võrgutasud, maksud ja lõivud. Seoses tarbijakaitse, kasvava kütteostuvõimetuse ning sellega, et puudub selgus tarbija haavatavuse ja kütteostuvõimetuse lahendamise sobivaimate meetmete kohta, on veninud energia siseturu edasine väljakujunemine. Vahetamisega seotud tasud (nt lepingu lõpetamise tasud) on jätkuvalt märkimisväärseks rahaliseks takistuseks tarbijate osalemisele. Lisaks viitab arveldamisega seotud kaebuste suur arv[16] sellele, et arveldusteabe võrreldavust ja selgust on võimalik veelgi parandada.

Lisaks sellele, et esineb puudusi kolmandas energiapaketis seatud algsete eesmärkide saavutamisel, on tekkinud uued probleemid, mida ei olnud kolmanda energiapaketi koostamise ajal ette näha. Need hõlmavad, nagu eespool nimetatud, taastuvate energiaallikate kasutamise väga kiiret kasvu elektrienergia tootmisel, riigi suuremat sekkumist elektriturgudesse varustuskindluse tagamise eesmärgil ja tehnikaga seotud muutusi. Nende kõigi tulemusena on märkimisväärselt muutunud turgude toimimise viis, eriti viimasel viiel aastal, vähenenud on reformide positiivne mõju tarbijate jaoks ning samuti on kasutamata moderniseerimisel saadud potentsiaal. Selle tagajärjel on tekkinud olemasolevatesse õigusaktidesse lünk seoses sellega, kuidas neid arengusuundi käsitleda.

Kooskõlas hindamise tulemuse ja sellega seotud mõjuhinnanguga püütakse käesoleva ettepanekuga seda lünka täita ning luua raamistik, mis võimaldab kajastada asjaomase sektori tehnoloogia arengut meie energiasüsteemide üleminekuna uutele tootmis- ja tarbimismudelitele.

[16] European Commission (2016), „Second Consumer Market Study on the functioning of retail electricity markets for consumers in the EU“ (Euroopa Komisjon (2016) „Teine tarbijaturu uuring ELi elektrienergia jaemüügiturgude toimimise kohta tarbija seisukohalt“).

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesoleva algatuse ettevalmistamisel on komisjon viinud läbi mitu avalikku konsultatsiooni. Neist said osa võtta ELi kodanikud ja liikmesriikide ametiasutused, energiaturu osalised ja nende ühendused ning ka muud asjaomased sidusrühmad, kaasa arvatud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning energiatarbijad.

Eriti tuleb esile tõsta kolme konsultatsiooni ja nende vastavaid tulemusi:

1) ressursside piisavusega seotud küsimused olid 15. novembrist 2012 kuni 7. veebruarini 2013 läbi viidud avaliku konsulteerimisel[17] teemal „Tootmispiisavust, võimsuse tagamise mehhanisme ja elektrienergia siseturgu käsitlev konsultatsioon“. Selle eesmärk oli koguda sidusrühmade seisukohti ressursside piisavuse ja elektrienergia varustuskindluse tagamise kohta siseturul.

Riigiasutused, (nii energiat tootev kui ka tarbiv) tööstussektor ja akadeemilised ringkonnad andsid konsultatsiooni raames 148 vastust. Veebis[18] on saadaval konsultatsioonile antud vastuste üksikasjalik tabel ning ka kõik üksikvastused ja konsultatsiooni tulemuste kokkuvõte[19].

2) Elektrienergia jaeturgudele ja lõpptarbijatele pühendatud avalik konsultatsioon[20] viidi läbi 22. jaanuarist kuni 17. aprillini 2014. Komisjonile saadeti konsulteerimise käigus 237 vastust, millest umbes 20 % esitasid energiatarnijad, 14 % jaotusvõrguettevõtjad, 7 % tarbijaorganisatsioonid ja 4 % riiklikud reguleerivad asutused. Samuti võttis konsultatsioonist osa märkimisväärne arv üksikkodanikke. Vastuste täielik kokkuvõte on kättesaadav komisjoni veebisaidil[21].

3) Ulatuslik avalik konsultatsioon[22] energiaturu uue korralduse kohta viidi läbi 15. juulist 2015 kuni 9. oktoobrini 2015.

Komisjonile saadeti konsulteerimise käigus 320 vastust. Umbes 50 % vastustest esitasid riiklikud või kogu ELi hõlmavad sektori ühendused. 26 % vastustest pärines energeetikasektoris tegutsevatelt äriühingutelt (tarnijad, vahendajad, tarbijad) ja 9 % võrguteenuse pakkujatelt. Konsultatsiooni kohta andsid tagasisidet 17 riiklikku valitsust ja

---

17 European Commission (2012) „Consultation Paper on generation adequacy, capacity mechanisms and the internal market in electricity“ (Euroopa Komisjon (2012), „Tootmispiisavust, võimsuse tagamise mehhanisme ja elektrienergia siseturgu käsitlev konsultatsioonidokument““). https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20130207_generation_adequacy_consultation_document.pdf

18 https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

19 Euroopa Komisjon (2012), „Tootmispiisavust, võimsuse tagamise mehhanisme ja elektrienergia siseturgu käsitlev konsultatsioon“. https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-generation-adequacy-capacity-mechanisms-and-internal-market-electricity

20 European Commission (2014) Consultation on the retail energy market (Euroopa Komisjon (2014), „Energia jaeturgu käsitlev konsultatsioon“). https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market

21 https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

22 Euroopa Komisjon (2015) „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Avaliku konsultatsiooni algatamise kohta energiaturu uue korralduse üle“, COM(2015) 340 (final) https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-new-energy-market-design

mitu riiklikku reguleerivat asutust. Konsultatsioonil osales ka märkimisväärne arv üksikkodanikke ja akadeemilisi asutusi. Sidusrühmade arvamuste üksikasjalik kirjeldus iga konkreetse poliitikavariandi kohta on kättesaadav käesolevale seadusandlikule algatusele lisatud mõjuhinnangus.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Määruse ettepaneku ja mõjuhinnangu koostamise aluseks on suur hulk materjali, millele kõigele on viidatud mõjuhinnangu allmärkustes. Need hõlmavad peaaegu 30 peamiselt sõltumatute kolmandate isikute tehtud uuringut ja modelleerimisvahendit, mille eesmärk on hinnata konkreetseid valikuvõimalusi käesoleva ettepaneku raames. Nende täielik loetelu on toodud mõjuhinnangu V lisas. Uuringud hõlmavad mitmesugust metoodikat, keskendudes majanduslike ja sotsiaalsete tasuvusanalüüside kvantitatiivsetele hinnangutele.

Lisaks on komisjon läbi viinud ka riiklike võimsuse tagamise mehhanismide sektoriuuringu, mille vahetulemusi võeti käesoleva ettepaneku[23] ettevalmistusetapil viivitamata arvesse. Nende uuringute tulemused täiendasid eespool kirjeldatud sidusrühmade põhjalikku tagasisidet ja üldiselt on need andnud komisjonile ulatusliku tõenduspõhja, mille alusel käesolevaid ettepanekuid põhjendatakse.

- **Mõjuhinnang**

Mõjuhinnangus toetatakse kõiki kavandatud meetmeid. Õiguskontrollikomitee andis 7. novembril 2016. aastal positiivse arvamuse. See, kuidas õiguskontrollikomitee arvamusi on arvesse võetud, on toodud mõjuhinnangu I lisas.

Mõjuhinnangus vaadeldi mitut poliitikavarianti iga tuvastatud probleemide rühma puhul. Kõnealused probleemide rühmad ja alternatiivsed sekkumisviisid on toodud allpool:

Turukorralduse kohandamine vastavalt taastuvate energiaallikate kasutamise suurenemisele ja tehnika arengule:

Mõjuhinnangus kiideti heaks kehtivate turueeskirjade parandamine, et luua võrdsed tingimused kõigi tootmistehnoloogiate ja ressursside jaoks, kõrvaldades olemasolevad turumoonutused. Selles käsitletakse eeskirju, mis on erinevad vastavalt ressurssidele ja mis piiravad või soosivad teatavate tehnoloogiate juurdepääsu elektrivõrgule. Lisaks vastutavad kõik turuosalised rahaliselt võrgus tekitatud tasakaalustamatuse eest ja kõik ressursid hüvitatakse turul võrdsetel alustel. Tarbimiskaja tõkked kõrvaldatakse. Valitud variant tugevdaks ka lühiajalisi turge, tuues neid reaalajale lähemale, et pakkuda paindlikkusvajaduste rahuldamiseks maksimaalseid võimalusi ja muuta tasakaalustavad turud efektiivsemaks. Valitud variant sisaldab meetmeid, mis aitaksid viia turule kõik paindlikud jaotatud ressursid, mis on seotud tootmise, tarbimise ja salvestamisega, asjakohaste stiimulite abil ning nende järgi paremini kohandatud tururaamistiku abil ja jaotusvõrguettevõtjate parema motiveerimise meetmete kaudu.

Mitteregulatiivne lähenemisviis lükati tagasi, sest see jättis vähe võimalusi turu täiustamiseks ja ressursside jaoks võrdsete tingimuste tagamiseks. ELi kehtiv õigusraamistik asjaomastes valdkondades on tõesti piiratud või ei ole seda muude valdkondade puhul isegi olemas. Ka peeti vabatahtlikku koostööd selliseks, mis ei taga piisavat ühtlustamise taset või kindlustunnet turul. Samamoodi jäeti kõrvale ka turueeskirjade täieliku ühtlustamise variant, sest muudatused võivad rikkuda proportsionaalsuse põhimõtteid ja oleksid üldjuhul tarbetud, arvestades Euroopa energiaturgude praegust seisu.

[23] Võimsuse tagamise mehhanismide sektoriuuringu vahearuanne, C(2016) 2107 (final).

Tulevaste tootmisinvesteeringute ja kooskõlastamata võimsuse tagamise mehhanismide käsitlemine

Hinnati mitmeid lähtestsenaariumist kaugemale ulatuvaid poliitikavariante; iga variant sisaldab erineval tasemel ühtlustamist ja kooskõlastamist liikmesriikide jaoks ELi tasandil ning ka see, mil määral turuosalised tugineksid energiaturu maksetele, on erinev.

Nn variandi „ainult energiamüügile keskendunud turg“ kohaselt on Euroopa turud piisavalt täiustatud ja vastastikku seotud, nii et see pakub vajalikke hinnasignaale uutesse ressurssidesse ja õigetesse kohtadesse investeeringute meelitamiseks. Sellise stsenaariumi puhul ei ole enam vaja võimsuse tagamise mehhanisme.

Valitud variant tugineb kõnealusele ainult energiamüügile keskendunud turu stsenaariumile, kuid selles ei heideta kõrvale seda võimalust, et liikmesriigid kasutavad võimsuse tagamise mehhanisme, tingimusel et need põhinevad Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja koostööameti poolt täiesti läbipaistvalt koostatud jagatud ressursside piisavuse hindamise metoodikal ning vastavad ühistele näitajatele, et tagada parem kokkusobivus riiklike võimsuse tagamise mehhanismide ja ühtlustatud piiriülese koostöö vahel. See variant tugineb Euroopa Komisjoni keskkonnakaitsele ja energeetikale antava riigiabi suunistele (2014–2020) ning ka võimsuse tagamise mehhanismide sektoriuuringule.

Mitteregulatiivne lähenemisviis lükati tagasi, sest ELi õigusaktide olemasolevad sätted pole piisavalt selged ja ranged Euroopa elektrisüsteemi ees seisvate probleemide lahendamiseks. Lisaks ei pruugi vabatahtlik koostöö tagada asjakohast ühtlustamistaset kõikides liikmesriikides ega kindlustunnet turul. Selles valdkonnas läheb vaja õigusakte, mis tegelevad nende probleemidega järjepidevalt. Variant, mille korral peaksid kõik piirkonnad või lõppkokkuvõttes kõik ELi liikmesriigid piirkondlike või üleeuroopaliste tootmispiisavuse hindamiste põhjal kohustuslikult välja arendama võimsuse tagamise mehhanismid, lükati kõrvale, sest see oli ebaproportsionaalne.

Jaeturgude kesine toimimine: aeglane turuletoomine ja madal teenuste tase

Heakskiidetud variant hõlmab seda, et liikmesriigid kaotavad järk-järgult üldiselt reguleeritud hinnad ELi õigusaktides seatud tähtajaks, alustades kulusid mittekatvatest hindadest. See variant võimaldab kehtestada reguleeritud üleminekuhinna kaitsetumate tarbijate jaoks. Tarbijate osalemise suurendamiseks on lepingu lõpetamise tasu kasutamine piiratud. Tarbijate usaldust võrdlusveebisaitide vastu tuleb soodustada sertifitseerimisvahendit rakendavate riigiasutuste kaudu. Lisaks tagavad juhtpõhimõtted minimaalsete sisunõuete kaudu selle, et energiaarved on selged ja lihtsalt mõistetavad. Liikmesriigid peavad jälgima ka kütteostuvõimetute kodumajapidamiste arvu. Selleks et võimaldada uutel turule sisenejatel ja energiateenuse ettevõtjatel välja arendada uusi teenuseid, tagatakse mittediskrimineeriv juurdepääs tarbijaandmetele.

Muud kaalutud, kuid kõrvale jäetud variandid hõlmasid tarbijaõigusaktide täielikku ühtlustamist koos ulatuslike tarbijate kaitsemeetmetega; erandeid, mis on seotud tarbimis- või hinnakünnise põhjal ELi tasandil kindlaksmääratud reguleeritud hindadega; tavalise andmekäitlusmudeli jõustamist ning erapooletule turuosalisele, nt põhivõrguettevõtjale, vastutuse määramist; kõikide vahetustasude, sealhulgas lepingu lõpetamise tasude keelustamist ja energiaarvete sisu osaliselt ühtlustamist; ning ELi raamistiku kasutuselevõtmist kütteostuvõimetuse jälgimiseks liikmesriikide tehtud elamute energiatõhususe uuringu põhjal ning ennetavate meetmete kehtestamist tarnimise katkestamise vältimiseks. Kõik kõnealused variandid jäeti kõrvale subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete põhjal. Peaaegu kõik konsulteeritud sidusrühmadest ei pidanud ka praeguse olukorra säilitamist mõeldavaks variandiks.

Ameti institutsioonilise raamistiku ja rolli täiustamine

Kolmanda paketi institutsioonilise raamistiku eesmärk on soodustada koostööd riiklike reguleerivate asutuste ja ka põhivõrguettevõtjate vahel. Alates loomisest on koostööametil ning Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikul ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikul olnud oluline roll energia siseturu toimimise alaste edusammude tegemisel. Seoses Euroopa energiaturgudel hiljuti toimunud muutustega, mida käsitletakse käesolevas mõjuhinnangus ja turukorralduse algatuse järgnevates ettepanekutes, tuleb institutsioonilist raamistikku kohandada. Lisaks on kolmanda paketi rakendamisega seoses esile tõstetud ka valdkondi, mille puhul on võimalik täiustada koostööameti ning Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku suhtes kohaldatavat raamistikku. Seoses institutsioonilise raamistiku reformimiseks kaalutud variantidega jäeti kooskõlas käesoleva ettepaneku muudes osades kehtestatud areneva turu sätete ning teisese õiguse aktide jätkuvate edusammudega ELi tasandil kõrvale senise olukorra jätkumise stsenaarium, mille puhul oleksid esile tulnud regulatiivsed ja turujärelevalvega seotud lüngad.

Kaaluti tugevama jõustamise mitteregulatiivset lähenemisviisi ja vabatahtlikku koostööd ilma uute täiendavate institutsioonilise raamistiku kohandamise meetmeteta. Olemasolevate õigusaktide parem jõustamine hõlmab kolmanda paketi jätkuvat rakendamist ning võrgueeskirjade ja suuniste täielikku rakendamist – nagu on kirjeldatud variandi „senise olukorra jätkumine“ puhul – koos tugevama jõustamisega. Ent tugevam jõustamine üksi ei taga kehtiva institutsioonilise raamistiku täiustamist.

Kaaluti ka seadusandlikku varianti, mille kohaselt muudetakse koostööamet üleeuroopalise reguleeriva asutuse sarnaseks, kuid lõpuks jäeti see kõrvale. Et amet saaks sellist rolli täita, tuleks koostööameti eelarvet ja personali märkimisväärselt suurendada, sest sel juhul peaks ametis olema tugev ekspertide rühm. Samuti näib asjakohane kaasata jätkuvalt riiklikke reguleerivaid asutusi ameti otsustusprotsessi ja mitte asendada süstemaatiliselt riiklike reguleerivate asutuste enamuse heakskiidetud otsuseid direktori otsustega.

Seetõttu kaaluti olemasoleva raamistiku põhjal koostööameti täiustamise seadusandlikke variante. Mõjuhinnangus heakskiidetud variant võimaldab ELi institutsioonilise raamistiku viia kooskõlla elektrisüsteemi uute olukordadega. Kõnealuses variandis käsitletakse ka sellest tulenevat täiendava piirkondliku koostöö vajadust ning olemasolevaid ja eeldatavaid regulatiivseid lünki energiaturul, nähes seeläbi ette paindlikkuse alt üles ja ülevalt alla lähenemisviisi ühendamise teel.

Lisaks, käsitlemaks olemasolevat regulatiivset lünka seoses riiklike reguleerivate asutuste reguleerimisfunktsioonidega piirkondlikul tasandil, kehtestataks selle variandi all toodud poliitikaalgatustega paindlik piirkondlik reguleeriv raamistik, millega paraneks riiklike reguleerivate asutuste piirkondlik koostöö ja otsuste tegemine. Selle variandiga kehtestataks kooskõlastatud piirkondlike otsuste süsteem ja piirkonna reguleerivate asutuste teatavate teemade alane järelevalve (nt kavandatud turukorralduse algatustest tulenevad piirkondlikud talitluskeskused jm) ning antaks koostööametile ELi huvide kaitsja roll.

Põhiõigused

Käesolev ettepanek võib avaldada mõju mitmele ELi põhiõiguste hartas kehtestatud põhiõigusele, eriti: era- ja perekonnaelu austamine (artikkel 7), õigus isikuandmete kaitsele (artikkel 8), diskrimineerimiskeeld (artikkel 21), õigus sotsiaalabile (artikkel 34), võimalus kasutada üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid (artikkel 36), kõrgetasemelise keskkonnakaitse integreerimine (artikkel 37) ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile (artikkel 47).

Selliste küsimuste lahendamiseks on kavandatud sätted, mis käsitlevad tarbijakaitset, kütteostuvõimetust, kaitsetumate tarbijate kaitset, üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kasutamise võimalust, andmekaitset ja privaatsust.

Mõjuhinnangu kokkuvõte on saadaval komisjoni veebisaidil[24] koos õiguskontrolli komitee positiivse arvamusega.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanekuga võib karmistada haldusnõudeid, ehkki piiratud määral. Näiteks võrdsete tingimuste juurutamisel selleks, et kõik tehnoloogiad saaksid energiaturgudel täielikult osaleda, peaksid need tehnoloogiad olema kooskõlas mitme turu vastavusnõudega, mis võib tekitada teatud halduskoormust.

Energiaturgude likviidsuse parandamiseks ja lõimimiseks kavandatud meetmed võivad avaldada ka mõningast lühiajalist mõju ettevõtetele, sest neil tuleks kohaneda uue energiaga kauplemise korraga. Neid meetmeid peetakse siiski minimaalseks võrreldes lähtestsenaariumiga, mille korral meetmeid ei võeta, sest reformi majanduslik kasu ületaks suurel määral lühi- või pikaajalist halduslikku ümberkorraldamist.

Samamoodi nõuab liikmesriigi tasandil reguleeritud hindade järkjärguline kaotamine, et riiklikud reguleerivad asutused suurendaksid turgude järelevalveks tehtavaid jõupingutusi, et tagada tõhusat konkurentsi ja tarbijate kaitset. Suurem tarbijate osalemine võib üles kaaluda kõik need mõjud, mis soodustaksid loomulikult konkurentsi turul.

Ajakohastatud institutsioonilises raamistikus toimuva tegevusega luuakse samuti uued nõuded riiklike reguleerivate asutuste ja põhivõrguettevõtjate kaasamiseks haldustasandil. Need hõlmavad osalemist koostööametis ning otsustusprotsesside kaudu, mille tulemusena lepitakse kokku piiril energiaga sujuva kauplemise meetodites ja tavades.

Ettevõtjatele ja riigiasutustele avalduv üksikasjalik halduslik ja majanduslik mõju iga kaalutud poliitikavariandi puhul on toodud mõjuhinnangu 6. peatükis.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva paketi kohase ettepanekuga seotud mõju eelarvele puudutab Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (koostööamet) ressursse, mida on kirjeldatud komisjoni koostööameti loomist käsitleva määruse uuesti sõnastamise ettepanekule lisatud finantsselgituses. Põhimõtteliselt eeldavad koostööameti uued ülesanded, eriti seoses süsteemi piisavuse hindamise ja piirkondlike talitluskeskuste loomisega, ametisse 2020. aastal kuni 18 täiendava täistööajale taandatud töötaja ning ka vastavate rahaliste vahendite järk-järgult lisamist.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib õigusaktide ülevõtmist ning seda, kas liikmesriigid ja muud osalised täidavad meetmeid, mis tuleb lõpuks vastu võtta, ning rakendab vajaduse korral sunnimeetmeid. Lisaks, nagu seda on kolmanda energiapaketi rakendamise kontekstis juba tehtud, esitab komisjon suunised, mis on abiks vastuvõetud meetmete rakendamisel.

[24] [OP: Please insert Link to Impact Assessment]

Järelevalve ja rakendamise eesmärgil toetab koostööamet väga komisjoni. Käesoleva algatuse sätete osaks on ameti iga-aastased aruanded ja komisjoni samal ajal tehtud hindamised koos elektrivaldkonna koordineerimise rühma aruannetega. Ametil palutakse veel läbi vaadata oma järelevalvenäitajad, et tagada nende jätkuv asjakohasus käesolevate ettepanekute aluseks olevate eesmärkide suunas tehtud edusammude jälgimisel, nii et neid võiks adekvaatselt kajastada muu hulgas koostööameti iga-aastase turujärelevalve aruandena.

Paralleelselt kavandatud algatustega esitab komisjon energialiidu juhtimist käsitleva algatuse, mis lihtsustab kavandamis-, aruande- ja järelevalvenõudeid. Energialiidu juhtimise algatuse põhjal integreeritakse kolmandas energiapaketis toodud komisjoni ja liikmesriikide kehtivad järelevalve- ja aruandenõuded horisontaalsetesse edu- ja järelevalvearuannetesse. Lisateavet järelevalve- ja aruandenõuete lihtsustamise kohta saab Euroopa Liidu valitsemistava käsitlevast mõjuhinnangust.

Järelevalvemehhanismide ja võrdlusnäitajate põhjalikum käsitlus on toodud mõjuhinnangu 8. peatükis.

6. ETTEPANEKUTE SÄTETE ÜKSIKASJALIK SELGITUS

- **Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv elektrienergia siseturu ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)**

Direktiivi ettepaneku I peatükis selgitatakse veidi direktiivi reguleerimisala ja sisu, rõhutades tarbijatele keskendumist ning siseturu ja selle peamiste põhimõtete olulisust. Samuti esitatakse selles peatükis direktiivis kasutatud ajakohastatud põhimõisted.

Direktiivi ettepaneku II peatükis kehtestatakse üldpõhimõte, mille kohaselt liikmesriigid peavad tagama, et ELi elektriturg on konkurentsivõimeline, tarbijakeskne, paindlik ja mittediskrimineeriv. Selles rõhutatakse, et riiklikud meetmed ei tohiks ülemäära takistada piiriüleseid vooge, tarbijate osalemist või investeeringuid. Selles sätestatakse veel põhimõte, et tarnehinnad on turupõhised, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandid. Samuti selgitatakse teatavaid ELi elektriturgude toimimisega seotud põhimõtteid, näiteks õigus valida tarnijat. Sellega nähakse ette ka ajakohastatud eeskirjad võimalike avalike teenuste osutamise kohustuste kohta, mida liikmesriigid võivad teatud tingimustel energiaettevõtjatele kehtestada.

Direktiivi ettepaneku III peatükk tugevdab praeguseid tarbijate õigusi ja kehtestab uued õigused, mille eesmärk on seada tarbijad energiaturgudel kesksele kohale, tagades neile õigused ja parema kaitse. Selles sätestatakse selgemat arveldusteavet ja sertifitseeritud võrdlussüsteeme käsitlevad eeskirjad. See sisaldab sätteid, mis tagavad, et tarbijad saavad tarnijaid või vahendajaid vabalt valida ja vahetada, neil on õigus dünaamilise hinnaga lepingule ning neil on võimalik osa võtta tarbimiskajast, elektri tootmisest omatarbeks ja omatarbimisest. See annab igale tarbijale õiguse taotleda nutiarvestit, mis on varustatud miinimumfunktsioonidega. Samuti täiustab see olemasolevaid eeskirju, mis käsitlevad tarbijate võimalust jagada oma andmeid tarnijate ja teenuseosutajatega, selgitades andmehalduse eest vastutavate isikute rolli ning kehtestades Euroopa ühise andmevormingu, mille töötab komisjon välja rakendusaktis. Selle eesmärk on ka tagada, et liikmesriigid tegelevad kütteostuvõimetusega. Lisaks nõutakse seda, et liikmesriigid määraksid kindlaks sõltumatute vahendajate ja tarbimiskaja raamistikud ning põhimõtted, mis võimaldavad neil turul täiel määral osaleda. Selles määratakse nende kohalike energiaühenduste raamistik, mis võivad tegeleda energia tootmise, jaotamise, vahendamise, salvestamise, tarnimise või energiatõhususe teenustega kohalikul tasandil. Lisaks selgitatakse selles veidi olemasolevaid sätteid, mis käsitlevad nutiarvesteid, ühtseid kontaktpunkte ning vaidluste kohtuvälise lahendamise õigusi, universaalteenust ja kaitsetumaid tarbijaid.

Direktiivi ettepaneku IV peatükis selgitatakse veidi jaotusvõrguettevõtjate rolli, eriti seoses jaotusvõrguettevõtjate võrguteenuste hankimist käsitleva tegevusega paindlikkuse, elektrisõidukite kasutamise ja andmehalduse tagamiseks. Samuti selgitatakse selles jaotusvõrguettevõtjate rolli elektri salvestuskohtade ja elektrisõidukite laadimispunktide osas.

Direktiivi ettepaneku V peatükis tehakse kokkuvõte põhivõrguettevõtjate suhtes kohaldatavatest üldeeskirjadest, mis põhinevad suuresti olemasoleval tekstil, selgitades üksnes veidi kõrvalteenuseid ja uusi piirkondlikke talitluskeskusi.

Direktiivi ettepaneku VI peatükk, milles sätestatakse kolmandas energiapaketis välja töötatud lahtisidumiseeskirjad, jääb samaks peamiste oluliste lahtisidumiseeskirjade osas, eelkõige kolme põhivõrguettevõtjate korra (omandisuhete eraldamine, sõltumatu võrguettevõtja ja sõltumatu põhivõrguettevõtja) ning põhivõrguettevõtja määramist ja sertifitseerimist käsitlevate sätete suhtes. Selles antakse üksnes selgitus põhivõrguettevõtjate võimaluse kohta olla salvestusseadme omanik või osutada kõrvalteenuseid.

Direktiivi ettepaneku VII peatükk sisaldab asutamiseeskirju, volituste ja kohustuste ulatust ning sõltumatute energeetikasektorit reguleerivate riiklike asutuste toimimise eeskirju. Eelkõige rõhutatakse ettepanekus reguleerivate asutuste kohustust teha koostööd naabruses olevate reguleerivate asutuste ja koostööametiga piiriülese tähtsusega küsimustes ning ajakohastatakse reguleerivate asutuste ülesannete loetelu, muu hulgas seoses hiljuti loodud piirkondlike talitluskeskuste järelevalvega.

Direktiivi ettepaneku VIII peatükis muudetakse mõningaid üldsätteid, muu hulgas direktiivi erandite, komisjoni delegeeritud volituste teostamise ning määruse (EL) nr 182/2011 kohaste komiteemenetluse eeskirjade alusel loodud komitee kohta.

Direktiivi ettepaneku uutes lisades sätestatakse rohkem nõudeid võrdlussüsteemide, arveldamise ja arveldusteabe kohta ning muudetakse olemasolevaid nõudeid nutiarvestite ja nende lõpliku kasutuselevõtmise kohta.

- **Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektrienergia siseturu kohta (uuesti sõnastatud)**

Määruse ettepaneku I peatükis sätestatakse reguleerimisala ja sisu ning selles määruses kasutatud terminite määratlused. Selles rõhutatakse moonutamata turusignaalide olulisust suurema paindlikkuse, süsihappegaasiheite vähendamise ja uuenduste tagamiseks ning ajakohastatakse ja täiendatakse määruses kasutatud põhimõisteid.

Määruse ettepaneku II peatükki lisatakse uus artikkel, milles sätestatakse aluspõhimõtted, mida tuleb riiklikes energiateemalistes õigusaktides järgida, et oleks võimalik tagada elektrienergia siseturu toimimine. Samuti sätestatakse selles peamised õiguspõhimõtted erinevatel kauplemise ajavahemikel (tasakaalustavad, päevasisesed, järgmise päeva ja forvardturud) elektrienergiaga kauplemise eeskirjade jaoks, sealhulgas hinnakujunduspõhimõtted. Selles selgitatakse tasakaalustamisvastutuse põhimõtet ning nähakse ette turuga kokkusobivamate eeskirjade raamistik toodetud võimsuse ja tarbimiskaja edastamise ja piiramise jaoks, sealhulgas vastavate erandite tingimused.

Määruse ettepaneku III peatükis kirjeldatakse pakkumispiirkondade kooskõlastatult toimuvat piiristamist kooskõlas määruses 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja

ülekoormuse juhtimise suunised[25], sätestatud läbivaatamisprotsessiga. Piiriüleste võimsusvoogude märkimisväärsete riiklike piirangute püsiva probleemi lahendamiseks selgitatakse selliste erakorraliste piirangute tingimusi, eelkõige eeskirjadega, millega tagatakse, et riiklikud osapooled ei piira majanduslikel põhjustel elektrienergia importi ja eksporti. Kõnealune peatükk sisaldab veel põhi- ja jaotusvõrgu tasude olemasolevate põhimõtete muudatusi ning sätestab korra põhi- ja jaotusvõrgu tasude arvestamise metoodika järkjärgulise lähendamise soodustamiseks. Samuti sätestatakse selles ülekoormustasude kasutamise muudetud eeskirjad.

Määruse ettepaneku IV peatükis sätestatakse uued üldpõhimõtted, et liikmesriigid saaksid kooskõlastatult lahendada ressursside piisavuse probleemid. Selles sätestatakse Euroopa ressursside piisavuse hindamise väljatöötamise põhimõtted ja kord, et liikmesriigid saaksid paremini kindlaks määrata vajaduse võimsuse tagamise mehhanismide ja, kui see on asjakohane, töökindluse standardi kehtestamise järele. Selles selgitatakse seda, kuidas ja millistel tingimustel saab võimsuse tagamise mehhanisme turule vastaval viisil kasutusele võtta. Samuti selgitatakse selles võimsuse tagamise mehhanismide turule vastava korralduse põhimõtteid, sealhulgas teises liikmesriigis asuva võimsuse kaasamise ja süsteemidevaheliste ühenduste kasutamise eeskirju. Selles sätestatakse, kuidas kaasatakse piirkondlikke talitluskeskusi, riiklikke põhivõrguettevõtjaid, elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikku ja riiklikke reguleerivaid asutusi koostööameti kaudu teises liikmesriigis asuvate võimsuste kaasamise tehniliste näitajate ning nende kaasamise toimimiseeskirjade väljatöötamisse.

Määruse ettepaneku V peatükis sätestatakse Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ülesanded ja kohustused ning koostööameti sellega seotud järelevalveülesanded, selgitades samal ajal tema kohustust tegutseda sõltumatult ja Euroopa hüvanguks. Selles määratletakse piirkondlike talitluskeskuste ülesanne ning nähakse ette igale piirkondlikule talitluskeskusele vastavate toimimispiirkondade kindlaksmääramise kriteeriumid ja kord ning nende keskuste kooskõlastamisfunktsioonid. Samuti sätestatakse piirkondlike talitluskeskuste töö- ja organisatsiooniline korraldus, konsulteerimise nõuded, otsuste ja soovituste vastuvõtmise ja nende läbivaatamise nõuded ja kord, juhatuse koosseis ja vastutusalad ning vastutuse kord. Samuti sisaldab peatükk koostootmisseadmete ühendamise eeskirju, mis varem sisaldusid Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivis 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust. Kümneaastast võrgu arengukava, põhivõrguettevõtjate vahelist hüvitamist, teabevahetust ja sertifitseerimist käsitlevad eeskirjad jäävad suures osas samaks.

Määruse ettepaneku VI peatükis sätestatakse jaotusvõrguettevõtjate Euroopa talitus, määratakse kindlaks selle loomise kord ja ülesanded, sealhulgas seoses sidusrühmade konsulteerimisega. Samuti nähakse selles ette üksikasjalikud eeskirjad jaotusvõrguettevõtjate ja põhivõrguettevõtjate vahelise koostöö kohta seoses nende võrkude kavandamise ja toimimisega.

Määruse ettepaneku VII peatükis sätestatakse komisjoni olemasolevad volitused ja eeskirjad delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks võrgueeskirjade või suuniste kujul. Selles selgitatakse võrgueeskirjade ja suuniste õiguslikku olemust ja vastuvõtmist ning laiendatakse nende võimalikku sisu sellistesse valdkondadesse nagu jaotustariifide struktuurid; ebakorrapäraste kõrvalteenuste osutamise eeskirjad; tarbimiskaja, energia salvestamise ja tarbimise piiramise eeskirjad; küberjulgeoleku alased eeskirjad; piirkondlikke talitluskeskusi käsitlevad eeskirjad; ning tootmise piiramist ning tootmise ja tarbimise ümberkorraldamist. See lihtsustab ja kiirendab elektrivõrgueeskirjade väljatöötamist ning annab riiklikele

[25] Komisjoni 24. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised (ELT L 197, 25.7.2015, lk 24–72).

reguleerivatele asutustele võimaluse otsustada koostööametis võrgueeskirjade ja suuniste rakendamist käsitlevate küsimuste üle. See hõlmab ka jaotusvõrguettevõtjate Euroopa talitust ja teisi elektrivõrgueeskirjade ettepanekute väljatöötamisse tihedamalt kaasatud sidusrühmi.

Määruse ettepaneku VIII peatükis sätestatakse määruse ettepaneku lõppsätted. See hõlmab olemasolevaid eeskirju, mis käsitlevad uute alalisvooluvõrkude vaheliste ühenduste vabastamist teatavast elektridirektiivi ja -määruse nõudest, samal ajal selgitades riigi reguleeritavate asutuste tehtud edasiste muudatuste menetlemist.

Määruse ettepaneku lisas määratakse täpsemalt kindlaks määrusega loodud piirkondlikele talitluskeskustele määratud funktsioonid.

- **Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud)**

Üldiselt tehakse ettepanek kohandada koostööametit käsitlevaid eeskirju kooskõlas Euroopa Parlamendi, ELi nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel kokku lepitud ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisiga[26]. Koostööameti puhul on siiski praegusel etapil lubatud jätta alles piiratud kõrvalekalded ühisest lähenemisviisist.

Määruse ettepaneku I peatükis kirjeldatakse koostööameti rolli, eesmärke ja ülesandeid ning nende õigusaktide liiki, mida ta saab vastu võtta, ning nähakse ette konsultatsioonid ja järelevalve. Ülesannete loetelu on ajakohastatud, et see sisaldaks koostööameti kohustusi hulgituru järelevalve ja piiriülese taristu valdkonnas, mis määrati koostööametile määruse vastuvõtmise järel.

Seoses elektrivõrgueeskirjade vastuvõtmisega on koostööametile antud suurem vastutus komisjonile lõpliku võrgueeskirja ettepaneku koostamisel ja esitamisel, jättes samal ajal alles Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku rolli tehnilise eksperdina. Ettepanek hõlmab ka kohta, kus jaotusvõrguettevõtjad on ELi tasandil ametlikult esindatud, eriti võrgueeskirjade ettepanekute väljatöötamisel, kooskõlas nende suurema vastutusega. Ametile on antud pädevus otsustada elektrivõrgueeskirjade ja suuniste rakendamise tingimuste, meetodite ning algoritmide üle.

Piirkondlike ülesannete puhul, mis puudutavad piiratud arvu riiklikke reguleerivaid asutusi, on kasutusele võetud piirkondlik otsustusprotsess. Seetõttu peab direktor esitama oma arvamuse selle kohta, kas kõnealune küsimus on eeskätt piirkondliku tähtsusega. Kui reguleerivate asutuste nõukogu nõustub, et see on nii, siis peaks reguleerivate asutuste nõukogu piirkondlik allkomisjon koostama kõnealuse otsuse, mille võtaks vastu või lükkaks lõpuks tagasi reguleerivate asutuste nõukogu ise. Vastasel juhul teeks reguleerivate asutuste nõukogu otsuse ilma piirkondliku allkomisjoni sekkumiseta.

Peatükis määratakse koostööametile ka mitu uut ülesannet, mis käsitlevad teatud piirkondlike talitluskeskustega seotud funktsioonide kooskõlastamist ametis, määratud elektriturukorraldajate järelevalvet ning on seotud tootmise piisavuse ja ohuvalmidusega seotud meetodite ja ettepaneku heakskiitmisega.

Määruse ettepaneku II peatükk sisaldab haldusnõukogu, reguleerivate asutuste nõukogu, direktori, apellatsiooninõukogu ja uue sättena ameti töörühmadega seotud organisatsioonilisi eeskirju. Mitme üksiku sätte kohandamisel kooskõlas ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva

[26] Vt Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus detsentraliseeritud asutuste kohta, 19.7.2012.

ühise lähenemisviisi või nõukogu uue hääletuskorraga säilitatakse olemasoleva juhtimisstruktuuri, eelkõige reguleerivate asutuste nõukogu põhiomadused.

Koostööameti kõrvalekallet ühisest lähenemisviisist põhjendatakse järgmiselt:

Euroopa elektripoliitika, varustuskindluse, elektri taskukohasuse ja süsihappegaasi heite vähendamise põhieesmärgid on võimalik saavutada kõige kulutõhusamalt lõimitud Euroopa elektriturul. Seetõttu on elektri ülekandmiseks vajalik taristu üha rohkem omavahel seotud, elektriga kaubeldakse järjest rohkem piiriüleselt, tootmisvõimsusi jagatakse üleeuroopalises mastaabis ning põhivõrgu korraldamisel võetakse arvesse piirkondlikke ja piiriüleseid aspekte. Olemasolev õigusaktide pakett parandab veelgi neid suundumusi, mis toovad eeldatavasti kaasa tõhususe Euroopa tarbijate kasuks.

Elektrienergia siseturu loomise eeltingimus on sektori avamine konkurentsile. Sarnaselt teiste majandussektoritega vajas elektrituru avamine uusi määrusi, eriti seoses ülekandesüsteemi ja jaotusvõrkudega, ning regulatiivset järelevalvet. Seetõttu loodi sõltumatud reguleerivad asutused. Neil üksustel on jätkuvalt konkreetne vastutus seoses elektrisektori suhtes kohaldatavate riiklike ja Euroopa eeskirjade järelevalvega.

Ent seoses piiriülese kaubanduse laienemisega ja seoses süsteemiga, mis toimib nii piirkondlikus kui ka Euroopa kontekstis, pidid riiklikud reguleerivad asutused üha rohkem kooskõlastama oma tegevust teiste liikmesriikide reguleerivate asutustega. koostööametist pidi saama selle koostoime platvorm ja ta täidab oma kohustust alates loomisest 2011. aastal. Ametisisene asutus, kus koostatakse enamik ameti arvamusi, soovitusi ja otsuseid koos koostööameti töötajatega, on reguleerivate asutuste nõukogu, mis koosneb riikide reguleerivate asutuste juhtivatest esindajatest ja komisjoni hääleõiguseta esindajast. Ameti esimesed eksisteerimisaastad on näidanud, et reguleerivate asutuste nõukogu on suutnud ameti ülesandeid tõhusalt täita.

Kuna energiaturgude reguleerimine toimub endiselt peamiselt riiklikul tasandil, on riiklikel reguleerivatel asutustel energiaturgudel põhiroll. Koostööameti põhiroll ei ole komisjoni delegeeritud reguleerivate pädevuste täitmine, vaid sõltumatute riiklike reguleerivate asutuste reguleerivate otsuste kooskõlastamine. Praeguses seadusandlikus ettepanekus säilib siiski suures osas kõnealune rollijaotus. Kehtiva struktuuriga saavutatakse erinevate osalejate volituste täiustatud tasakaal, võttes arvesse areneva energia siseturu eriomadusi. Sel etapil võib tasakaalu muutmine ohustada seadusandlikes ettepanekutes toodud poliitiliste algatuste rakendamist ja seetõttu tooks kaasa takistusi energiaturu edasisele lõimimisele, mis on käesoleva ettepaneku peamine eesmärk. Seega tundub ennatlik otsustamisvolituste üleandmine juhatusele, nagu on ette nähtud ühises lähenemisviisis. Selle asemel näib pigem olevat asjakohane säilitada kehtiv struktuur, mis tagab, et riiklikud reguleerivad asutused tegutsevad ilma ELi institutsioonide või liikmesriikide otsese sekkumiseta konkreetsetes küsimustes. Samal ajal kohaldatakse reguleerivate asutuste üldise töö suhtes ELi institutsioonide heakskiitu kavandamise, eelarve- ja strateegiliste dokumentide kaudu. ELi institutsioonid tegelevad ka halduskü simustega. Selle tulemusena ei tehta ettepanekut muuta olemasoleva reguleerivate asutuste nõukogu ülesehitust ja tegevust.

Samamoodi ei tehta ettepanekut kohandada haldusnõukogu mõistet kooskõlas ühise lähenemisviisi juhatuse mudeliga. Ameti haldusnõukogu oma praeguses koosseisus on osutunud eriti mõjusaks ja tõhusaks viimastel aastatel. Selle toimimise tagavad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajad.

Kuigi sel etapil ei pea komisjon asjakohaseks kohandada ameti juhtimisstruktuuri täielikult ühise lähenemisviisiga, jälgib ta jätkuvalt, kas kirjeldatud kõrvalekalded ühisest lähenemisviisist on endiselt õigustatud, ning järgmine hindamine on kavandatud 2021.

aastaks, mis keskendub lisaks ameti eesmärkide, volituse ja ülesannete hindamisele eelkõige ameti juhtimisstruktuurile.

Määruse ettepaneku III peatükk sisaldab finantssätteid. On esitatud mitu eraldi sätet detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisiga kooskõla saavutamiseks.

Määruse ettepaneku IV peatükis ajakohastatakse mitut üksikut sätet kooskõlas ühise lähenemisviisiga ning see sisaldab suures osas muutmata sätteid töötajate ja vastutuse kohta.

↓ 713/2009 (kohandatud)

2016/0378 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa ~~Ühenduse asutamislepingut~~ ⌦ Liidu toimimise lepingut ⌫, eriti selle ~~artiklit 95~~ ⌦ artikli 194 lõiget 2 ⌫,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

⇩ uus

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 713/2009[27] on oluliselt muudetud. Kuna määrusesse tuleb teha veel uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

↓ 713/2009 põhjendus 1 (kohandatud)

~~Komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatises „Euroopa energiapoliitika” rõhutati, et oluline on viia lõpule elektrienergia ja maagaasi siseturu loomine. Ühe peamise selle eesmärgi saavutamiseks vajaliku meetmena nimetati ühenduse tasandi reguleeriva raamistiku parandamist.~~

[27] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1)

~~🡻 713/2009 põhjendus 2 (kohandatud)~~

~~Komisjoni otsusega 2003/796/EÜ[28] loodi elektri- ja gaasisektori Euroopa reguleerivate asutuste töörühm (ERGEG) soodustamaks konsulteerimist, tegevuse kooskõlastamist ning koostööd liikmesriikide reguleerivate asutuste vahel ning nende asutuste ja komisjoni vahel eesmärgiga tugevdada elektrienergia ja maagaasi siseturgu. See töörühm koosneb riiklike reguleerivate asutuste esindajatest ja on loodud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivile 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju,[29] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivile 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta[30].~~

~~🡻 713/2009 põhjendus 3 (kohandatud)~~

~~Töö, mida ERGEG on alates asutamisest teinud, on andnud positiivse panuse elektrienergia ja maagaasi siseturule. Sektoris ollakse aga üldiselt seisukohal ja ka ERGEG ise on teinud ettepaneku, et riiklikud reguleerivad asutused võiksid vabatahtlikult teha koostööd ühenduse struktuuris, millel oleks selge pädevus ning õigus võtta mitmesugustel konkreetsetel juhtudel vastu reguleeriva iseloomuga üksikotsuseid.~~

~~🡻 713/2009 põhjendus 4 (kohandatud)~~

~~Euroopa Ülemkogu kutsus 8. ja 9. märtsil 2007. aastal komisjoni üles tegema ettepanekuid meetmete kohta iseseisva mehhanismi moodustamiseks, kellega riiklikud reguleerivad asutused saaksid teha koostööd.~~

⇩ uus

(2) Koostööameti loomine on selgelt parandanud reguleerivate asutuste tegevuse kooskõlastamist piiriülestes küsimustes. Kohe alates loomisest on koostööamet täitnud tähtsaid ülesandeid hulgimüügiturgude järelevalve alal vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1227/2011[31] ning seoses piiriülese energiataristuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 347/2013[32] alusel.

28 ~~ELT L 296, 14.11.2003, lk 34.~~

29 ~~ELT L 176, 15.7.2003, lk 37.~~

30 ~~ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.~~

31 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EÜ) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2009, lk 1).

32 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

(3) Prognooside kohaselt suureneb järgmistel aastatel veelgi vajadus kooskõlastada siseriiklikke reguleerivaid meetmeid. Euroopa energiasüsteem seisab üle mitmekümne aasta kõige suuremate muutuste ees. Turgude suurem lõimimine ja mitmekesisemate elektritootmisviiside kasutuselevõtt nõuavad suuremaid pingutusi, et kooskõlastada liikmesriikide energiapoliitikat naaberriikidega ja kasutada piiriülese elektrikaubanduse võimalusi.

(4) Siseturu eeskirjade rakendamisest saadud kogemus näitab, et kooskõlastamata tegevus võib põhjustada turgudel suuri probleeme, eelkõige omavahel tihedalt seotud piirkondades, kus liikmesriikide otsused sageli mõjutavad naabreid. Selleks et elektrienergia siseturul saavutada kasulik mõjuseoses tarbijate heaoluga, tagada varustuskindlus ja vähendada süsihappegaasiheidet, peaksid liikmesriigid, eelkõige aga riiklikud reguleerivad asutused, tegema koostööd piiriülese mõjuga meetmete osas.

(5) Liikmesriikide killustatud sekkumine energiaturul kujutab endast üha suuremat ohtu piiriülese elektrituru korralikule toimimisele. Seetõttu peaks koostööametil olema kindel roll Euroopa tasandil kooskõlastatud piisavuse hinnangu koostamisel koos Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga (ENTSO-E), et vältida probleeme, mis on tingitud üksikutest riiklikest piisavushinnangutest, mitmesuguste kooskõlastamata hindamismeetodite kasutamisest ning sellest, et piisavalt ei võeta arvesse naaberriikide olukorda. Koostööamet peaks ka jälgima ENTSO-E väljatöötatud tehnilisi näitajaid piiriüleste võimsuste ja võimsuse jaotamise mehhanismide muude tehniliste omaduste tõhusaks kasutamiseks.

(6) Varustuskindluse tagamiseks ootamatu kriisi korral tuleb teha kooskõlastatud ettevalmistusi. Seetõttu peaks koostööamet kooskõlastama ohuvalmiduskavadega seotud riiklikke meetmeid vastavalt [elektrisektori ohuvalmidust käsitlevale määrusele, mis on esildatud dokumendis COM(2016) 862].

(7) Piirkondlikel talitluskeskustel on tähtis osa põhivõrguettevõtjate tegevuse kooskõlastamisel, et tagada võrgu stabiilsus ja ühendada suuri taastuvenergiakoguseid. Koostööamet peab vajaduse korral tagama korrapärase järelevalve piirkondlike talitluskeskuste üle.

(8) Kuna suur osa toodetavast uuest energiast ühendatakse võrku kohalikul tasandil, on jaotusvõrguettevõtjatel täita tähtis osa seoses Euroopa elektrisüsteemi paindliku ja tõhusa toimimisega.

↓ 713/2009 (kohandatud)	põhjendus	5

(9) Liikmesriigid peaksid tegema tihedat koostööd, kõrvaldades takistused piiriüleselt kauplemiselt elektrienergia ja maagaasiga, et viia ellu ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ energiapoliitika eesmärgid. ~~Keskuse jaoks vajalike vahenditega seonduva mõju hindamise alusel järeldati, et muude võimalustega võrreldes pakub sõltumatu keskus mitmesugust pikaajalist kasu.~~ ~~Tuleks luua~~ ⌦ Euroopa Liidu ⌫ Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (edaspidi „amet“) ⌦ asutati ⌫ ⌦ määrusega (EÜ) nr 713/2009 ⌫ eesmärgiga täita ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ tasandil õiguslik tühimik ning aidata kaasa elektrienergia ja maagaasi siseturgude tõhusale toimimisele. Ühtlasi ~~peaks amet võimaldama~~ ⌦ võimaldab amet ⌫ riiklikel reguleerivatel asutustel

tugevdada koostööd ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ tasandil ning osaleda ühiselt ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ mõõtmega ülesannete täitmisel.

↓ 713/2009 põhjendus 6 (kohandatud)

(10) Amet peaks tagama riiklike reguleerivate asutuste poolt [the recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju)~~[33] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ direktiivi 2009/7~~9~~3/EÜ ~~(mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju)~~[34] kohaselt siseriiklikul tasandil täidetavate reguleerimisülesannete nõuetekohase kooskõlastamise ning vajaduse korral nende täiendamise ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ tasandil. Seetõttu on äärmiselt oluline tagada ameti sõltumatus energia- ja gaasitootjatest, põhi- ja jaotusvõrguettevõtjatest (nii avalik-õiguslikest kui ka eraõiguslikest) ning tarbijatest ning tagada ameti tegevuse vastavus ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ õigusaktidele, ameti tehniline ja reguleerimisalane võimekus, läbipaistvus, alluvus demokraatlikule kontrollile ja tõhusus.

↓ 713/2009 põhjendus 7
⇨ uus

(11) Amet peaks jälgima elektri- ja gaasisektori põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite piirkondlikku koostööd, samuti Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ülesannete täitmist. ⇨ Amet peaks jälgima ka seda, kuidas täidavad ülesandeid teised üksused, kelle ülesanded on kindlaks määratud liidu tasandil, nagu näiteks energiabörsid. ⇦ Ameti kaasamine on oluline tagamaks, et põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite koostöö⇨ ja selliste üksuste töö, kelle ülesanded on kindlaks määratud liidu tasandil, ⇦ edeneb tõhusal ja läbipaistval viisil elektrienergia ja maagaasi siseturu heaks.

↓ 713/2009 põhjendus 8

(12) Amet peaks kontrollima koostöös komisjoni, liikmesriikide ja asjaomaste riiklike ametiasutustega elektrienergia ja maagaasi turgude toimimist ning vajaduse korral teavitama Euroopa Parlamenti, komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi kontrolli tulemustest. Ameti järelevalvetoimingud ei tohiks kattuda komisjoni või liikmesriikide ametiasutuste, eelkõige riiklike konkurentsiasutuste läbiviidava kontrolliga ega selle läbiviimist takistada.

---

[33] ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 55.~~
[34] ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 94.~~

↓ 713/2009 põhjendus 10 (kohandatud) ⇨ uus

(13) ⌦ Amet loob raamistiku, mis võimaldab riiklikel asutustel osaleda ja teha koostööd ⌫ ~~On asjakohane tagada riiklike reguleerivate asutuste osaluse ja koostöö integreeritud raamistik~~. ~~See raamistik peaks hõlbustama~~ ⌦ Selline raamistik hõlbustab ⌫ elektri ja maagaasi siseturgu käsitlevate õigusaktide ühesugust kohaldamist kogu ~~ühenduses~~ ⌦ liidus ⌫. Rohkem kui üht liikmesriiki käsitlevate juhtude puhul ~~peaks~~ ⌦ on ⌫ ametil ~~olema~~ õigus vastu võtta üksikotsuseid. See õigus peaks ⇨ selgelt määratletud ⇦ ~~teatud~~ tingimustel hõlmama tehnilisi ⇨ ja õiguslikke ⇦ küsimusi, ⇨ mis on seotud võrgueeskirjade ja suuniste rakendamisega, piirkondlike talitluskeskustega tehtava koostööga, reguleerivate otsustega, mida on vaja hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse järelevalveks ning selleks, et teha otsuseid, milles käsitletakse ⇦ vähemalt kaht liikmesriiki ühendavat või ühendada võivat elektri- ja ~~maagaasi infrastruktuuri~~ ⌦ maagaasitaristut ⌫, ning viimase võimalusena uute elektrivõrkudevaheliste ühenduste ja rohkem kui ühes liikmesriigis asuvate uute ~~gaasi infrastruktuuride~~ ⌦ gaasitaristute ⌫ vabastamist siseturueeskirjade kohaldamisest.

↓ 713/2009 põhjendus 9 (kohandatud) ⇨ uus

(14) Amet etendab olulist rolli ~~raamsuuniste väljatöötamisel~~, et töötada välja raamsuunised (raamsuunised), mis on oma olemuselt mittesiduvad. ~~ja millele v~~Võrgueeskirjad peavad vastama ⌦ sellistele raamsuunistele ⌫. Samuti oleks asjakohane ja kooskõlas ameti eesmärgiga, kui amet osaleks võrgueeskirjade kavandite läbivaatamisel ~~(nii kavandite koostamisel kui ka muutmisel)~~, et tagada nende vastavus raamsuunistele⇨ ning see, et kavandid oleksid vajalikul määral ühtlustatud ⇦, enne kui ta esitab ~~komisjonile soovituse need vastu võtta~~ ⌦ need komisjonile vastuvõtmiseks ⌫.

⇩ uus

(15) Kuna on võetud vastu mitu võrgueeskirja ja suunist, milles on sätestatud ühiste piirkondlike ja kogu liitu hõlmavate eeskirjade järkjärguline rakendamine ja edasine täiendamine, suureneb ameti osa seoses võrgueeskirjade ja suuniste rakendamise järelevalvega. Võrgueeskirjade ja suuniste rakendamise tõhus järelevalve on ameti peamine ülesanne, mis on üliolu line siseturu eeskirjade rakendamise seisukohast.

(16) Võrgueeskirjade ja suuniste rakendamise kogemustest on selgunud, et seoses võrgueeskirjades ja suunistes sätestatavate tingimuste ja meetoditega oleks kasulik ühtlustada nii piirkonna kui ka liidu tasandi tingimuste ja meetodite regulatiivse heakskiitmise menetlust, esitades tingimused ja meetodid otse ametile, et riiklikud reguleerivad asutused, keda esindab reguleerivate asutuste nõukogu, saaksid neid hinnata.

(17) Kuna liidu energiaturgude järkjärguline ühtlustamine hõlmab vahepealse sammuna korrapärast piirkondlike lahenduste väljatöötamist, on asjakohane võtta arvesse siseturuga seotud piirkondlikke olusid ja esitada sobivad juhtimismehhanismid. Kooskõlastatud piirkondliku heakskiidu eest vastutavad reguleerivad asutused peaksid suutma reguleerivate asutuste nõukogu piirkondlikus allkomitees piirkondliku tähtsusega küsimustes ette valmistada reguleerivate asutuste nõukogu otsuseid, välja arvatud juhul, kui küsimused on liiduülese tähtsusega.

↓ 713/2009 põhjendus 11 (kohandatud)

(18) Kuna ametil on ülevaade riiklike reguleerivate asutuste tööst, peaks tal olema komisjoni, muude ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ institutsioonide ja riiklike reguleerivate asutuste nõustaja roll küsimustes, mis on seotud tema asutamise eesmärgiga. Samuti tuleks ametilt nõuda komisjoni teavitamist, kui ta leiab, et põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi=haldurite omavahelise koostöö tulemused ei ole vajalikul tasemel või kui riiklik reguleeriv asutus, kelle otsus on vastuolus suunistega, ei järgi nõuetekohaselt ameti arvamust, soovitust või otsust.

↓ 713/2009 põhjendus 12

(19) Ametil peaks olema ka võimalik teha soovitusi, et aidata reguleerivatel asutustel ja turul tegutsevatel isikutel head tava jagada.

↓ 713/2009 põhjendus 13

(20) Amet peaks vajaduse korral konsulteerima huvitatud isikutega ning andma neile mõistliku võimaluse kommenteerida kavandatud meetmeid, näiteks võrgueeskirju ja -reegleid.

↓ 713/2009 põhjendus 14 (kohandatud)

(21) Amet peaks aitama kaasa üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste rakendamisele, mis on sätestatud ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta otsuses nr 1364/2006/EÜ üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise kohta~~[35] määruses (EL) nr 347/2013, eelkõige kui ta esitab käesoleva määruse artikli 4 ~~6~~ lõike 3 kohaselt

[35] ~~ELT L 262, 22.9.2006, lk 1.~~

arvamust mittesiduva ⌦ liiduülese ⌫ ~~ühenduseülese~~ kümneaastase võrguarengukava ⌦ (liiduülese võrgu arengukava) ⌫ ~~(ühenduseülese võrgu arengukava)~~ kohta.

↓ 713/2009 põhjendus 15

(22) Amet peaks aitama kaasa energiavarustuse~~-~~kindluse suurendamise püüdlustele.

↓ 713/2009 16. põhjendus
⇨ uus

(23) ⇨ Selleks et ameti raamistik oleks tõhus ning kooskõlas teiste detsentraliseeritud asutustega, tuleks ameti tööd reguleerivad eeskirjad viia vastavusse ühtse lähenemisviisiga, nagu on detsentraliseeritud asutuste kohta kokku leppinud Euroopa Parlament, ELi Nõukogu ja Euroopa Komisjon[36]. Niivõrd, kuivõrd see on vajalik, peaks ameti struktuur⇦ olema kohandatud vastavalt energeetikasektori konkreetsetele vajadustele. Eelkõige tuleb täielikult arvesse võtta riiklike reguleerivate asutuste spetsiifilist rolli ja tagada nende sõltumatus.

⇩ uus

(24) Edaspidi võib kavandada käesoleva määruse täiendavat muutmist, et viia see täielikult kooskõlla detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühtse lähenemisviisiga. Praeguste vajaduste tõttu on vaja teha kõrvalekaldeid ühtsest lähenemisviisist. Käesolev ettepanek ei piira seetõttu ameti asutamismääruse hilisemat muutmist, mille kohta võib komisjon teha ettepaneku pärast käesoleva õigusaktiga ette nähtud täiendavat hindamist või omal algatusel.

↓ 713/2009 põhjendus 17

(25) Haldusnõukogul peaksid olema vajalikud volitused eelarve kehtestamiseks, selle täitmise järelevalveks, sise-eeskirjade koostamiseks, finantseeskirjade vastuvõtmiseks ja direktori ametissenimetamiseks. Nõukogu määratud haldusnõukogu liikmete väljavahetamiseks tuleks kasutada rotatsioonisüsteemi, et tagada aja jooksul liikmesriikide tasakaalustatud osalemine. Haldusnõukogu peaks tegutsema sõltumatult ja objektiivselt avalikkuse huvides ning ta ei tohiks küsida ega vastu võtta poliitilisi juhiseid.

---

[36] Euroopa Parlamendi, ELi Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus detsentraliseeritud asutuste kohta, 19.7.2012.

↓ 713/2009 põhjendus 18 (kohandatud) ⇨ uus

(26) Ametil peaksid olema vajalikud õigused oma reguleerimisülesannete teostamiseks tõhusal, läbipaistval, põhjendatud ja eelkõige sõltumatul viisil. Ameti sõltumatus elektri- ja gaasitootjatest ning põhi- ja jaotusvõrguettevõtjatest ei ole mitte ainult hea juhtimistava oluline põhimõte, vaid on ka turu usalduse tagamise põhitingimus. Piiramata oma liikmete tegevust asjaomase reguleeriva asutuse nimel, peaks reguleerivate asutuste nõukogu tegutsema sõltumatult mis tahes muudest turuhuvidest, vältima huvide konflikte ning mitte küsima ega võtma vastu juhiseid või aktsepteerima soovitusi ühegi liikmesriigi valitsuselt, ⇨ liidu institutsioonidelt ⇦ ~~komisjonilt~~ ega muult avalik-õiguslikult või eraõiguslikult üksuselt ⇨ või isikult ⇦. Reguleerivate asutuste nõukogu otsused peaksid samal ajal järgima ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ õigusakte energia, näiteks energia siseturu, keskkonna ning konkurentsipoliitika valdkonnas. Reguleerivate asutuste nõukogu peaks andma oma arvamuste, soovituste ja otsuste kohta aru ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ institutsioonidele.

↓ 713/2009 põhjendus 19 (kohandatud) ⇨ uus

(27) Kui ametil on õigus teha otsuseid, peaks huvitatud isikutel protsessi säästlikkuse huvides olema õigus pöörduda apellatsiooninõukogu poole, mis on küll ameti osa, kuid on selle ameti mis tahes haldus- ja regulatiivstruktuurist sõltumatu. ⇨ Oma töö ja täieliku sõltumatuse tagamiseks peaks apellatsiooninõukogul olema ameti eelarves eraldi eelarverida. ⇦ Järjepidevuse huvides peaks apellatsiooninõukogu liikmete määramine või ametisse tagasi nimetamine võimaldama kõnealuse nõukogu liikmete osalist väljavahetamist. Apellatsiooninõukogu otsust on võimalik Euroopa ⌦ Liidu ⌫ ~~Ühenduste~~ Kohtus vaidlustada.

⇩ uus

(28) ⇨ Amet peaks otsustusõiguse kasutamisel järgima õiglaste, läbipaistvate ning mõistlike otsuste tegemise põhimõtteid. Kõik menetluseeskirjad peaksid olema sätestatud ameti kodukorras. ⇦

↓ 713/2009 põhjendus 20 (kohandatud) ⇨ uus

(29) Ametit tuleks rahastada peamiselt ~~Euroopa L~~ liidu üldeelarvest, lõivudest ja vabatahtlikest sissemaksetest. Eelkõige peavad ameti käsutusse jääma vahendid, mille

reguleerivad asutused praegu ühiselt ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ tasandi koostöösse panustavad. ~~Euroopa~~ Liidu üldeelarvest makstavate mis tahes subsiidiumide suhtes tuleks jätkata ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ eelarvemenetluse kohaldamist. Lisaks peaks raamatupidamist auditeerima ⇨ sõltumatu välisaudiitor ⇦ ~~the Euroopa Kontrollikoda~~ vastavalt ⌦ komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013[37] ⌫ artiklile ~~91~~ ⌦ 107 ⌫. ~~komisjoni 19. novembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185)[38].~~

⇩ 713/2009 põhjendus 21 (kohandatud)

(30) ~~Pärast ameti töö alustamist peaksid eelarvepädevad institutsioonid selle eelarvet~~ ⌦ Eelarvepädevad institutsioonid peaksid ameti eelarvet ⌫ pidevalt hindama lähtuvalt ameti töökoormusest ja tulemustest. Eelarvepädevad institutsioonid peaksid tagama, et amet töötab võimalikult tõhusalt.

⇩ 713/2009 põhjendus 22 (kohandatud)

(31) Ametil peaks olema kõrgetasemeline professionaalne personal. Eelkõige peaks amet ära kasutama riiklike reguleerivate asutuste, komisjoni ja liikmesriikide lähetatud personali oskusi ja kogemusi. Ameti personali suhtes tuleks kohaldada Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju (personalieeskirjad) ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimusi (teenistustingimused), mis on kehtestatud nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68,[39] ning ~~Euroopa Ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ institutsioonide poolt kõnealuste personalieeskirjade kohaldamiseks ühiselt vastuvõetud eeskirju. Haldusnõukogu peaks kokkuleppel komisjoniga võtma vastu asjakohased rakenduseeskirjad.

⇩ uus

(32) Regulatiivset tööd, mida teeb reguleerivate asutuste nõukogu direktor vastavalt käesolevale määrusele, võivad toetada töörühmad.

---

37 Komisjoni 30. septembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1271/2013 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 208 (ELT L 328, 7.12.2013, lk 42).

38 ~~EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.~~

39 Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

↓ 713/2009 põhjendus 23 (kohandatud)

(33) Amet peaks kohaldama üldeeskirju, mis käsitlevad avalikkuse juurdepääsu ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ asutuste valduses olevatele dokumentidele. Selle raames peaks haldusnõukogu kehtestama praktilised meetmed tundliku äriteabe ja isikuandmete kaitsmiseks.

⇩ uus

(34) Ametis tehtavas riiklike reguleerivate asutuste koostöös on häälteenamusega tehtud otsused selgelt vajalik eeltingimus edu saavutamiseks energia siseturu küsimustes, millel on oluline majanduslik mõju paljudes liikmesriikides. Riikide reguleerivad asutused peaksid reguleerivate asutuste nõukogus seetõttu hääletama lihthäälteenamusega.

↓ 713/2009 põhjendus 24

~~Amet peaks vajaduse korral oma tegevusest aru andma Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.~~

↓ 713/2009 põhjendus 25 (kohandatud)

(35) Riigid, kes ei ole ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ liikmesriigid, peaksid saama osaleda ameti töös kooskõlas ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ sõlmitud asjaomaste lepingutega.

↓ 713/2009 põhjendus 26

~~Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused[40].~~

↓ 713/2009 põhjendus 27

~~Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus vastu võtta suunised, mis on vajalikud olukordades, kus amet on pädev otsustama piiriülese infrastruktuuri juurdepääsu- ja tegevuse turvalisuse tingimuste üle. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

[40] ~~EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.~~

↓ 713/2009 põhjendus 28 (kohandatud)

(36) ~~Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kolm aastat pärast ameti esimese direktori ametisseastumist ning seejärel iga nelja aasta järel aruande ameti konkreetsete ülesannete ja saavutatud tulemuste kohta, lisades asjakohased ettepanekud. Komisjon peaks nimetatud aruandes tegema ettepanekuid ametile täiendavate ülesannete andmiseks.~~

↓ 713/2009 põhjendus 29 (kohandatud)

(37) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt riiklike reguleerivate asutuste osalemist ja koostööd ühenduse tasandil, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ tasandil, võib ~~ühendus~~ ⌦ liit ⌫ vastu võtta meetmed kooskõlas ~~asutamislepingu~~ ⌦ aluslepingu ⌫ artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⇩ uus

(38) Ameti asukohaliikmesriik peaks tagama võimalikult head tingimused ameti sujuvaks ja tõhusaks toimimiseks, sealhulgas mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohase transpordiühenduse,

↓ 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

~~REGULEERIMISALA~~ ⌦ EESMÄRGID JA ÜLESANDED ⌫

Artikkel 1

~~Sisu~~ ⌦ Asutamine ja eesmärgid ⌫

1. Käesoleva määrusega asutatakse ⌦ Euroopa Liidu ⌫ Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (edaspidi „amet“ ~~amet~~).

2. Ameti ülesanne on aidata direktiivi [the recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju)~~[41] artiklis 57 ~~35~~ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/73/EÜ ~~13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju)~~[42] artiklis 39 nimetatud reguleerivatel asutustel täita ⌦ liidu ⌫ ~~ühenduse~~ tasandil reguleerimisülesandeid, mida nad liikmesriigi tasandil täidavad, ning vajaduse korral kooskõlastada nende tegevust.

~~3. Kuni ameti tööruumide valmissaamiseni tegutseb amet komisjoni ruumides.~~

Artikkel ~~42~~

Ameti dokumentide liigid

Amet

(a) esitab põhivõrguettevõtjatele ja ülekandesüsteemi=halduritele ⇨ ning piirkondlikele talitluskeskustele ja määratud elektriturukorraldajatele ⇦ adresseeritud arvamusi ja soovitusi;

(b) esitab reguleerivatele asutustele adresseeritud arvamusi ja soovitusi;

(c) esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule või komisjonile adresseeritud arvamusi ja soovitusi;

(d) võtab vastu üksikotsuseid konkreetsete juhtumite kohta, nagu on osutatud ⌦ käesoleva määruse ⌫ artiklites 6, ~~7,~~ 8 ja 11 ~~9~~;

(e) esitab komisjonile mittesiduvad raamsuunised (raamsuunised) vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2][43] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 714/2009 (võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses)~~[44] artiklile 55~~6~~ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määruse (EÜ) nr 715/2009[45] ~~(maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta)~~ artiklile 6.

~~II PEATÜKK~~

~~ÜLESANDED~~

Artikkel ~~5~~3

Üldised ülesanded

41 ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 55.~~

42 ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 94.~~

43 ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 15.~~

44 ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 15.~~

45 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).

Amet võib Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel või omal algatusel esitada Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile arvamuse või soovituse kõikide küsimuste kohta, mis on seotud tema asutamise eesmärgiga.

Artikkel ~~64~~

⌦ Ameti ülesanded seoses ⌫ ~~P~~põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi~~-~~haldurite koostööga ~~seotud ülesanded~~

1. Amet esitab komisjonile oma arvamuse vastavalt määruse [OP: recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 26 ~~5~~ lõikele 2 Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ning vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 5 lõikele 2 Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku põhikirja kavandi, liikmete nimekirja ja töökorra kavandi kohta.

2. Amet jälgib vastavalt määruse [OP: recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artiklile 29 ~~9~~ Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ülesannete täitmist ning vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile 9 Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ülesannete täitmist.

3. Amet ~~esitab~~ ⇨ võib esitada ⇦ arvamuse

(a) võrgueeskirja kavandi kohta Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule vastavalt määruse [OP: recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli ~~8 lõikele 2~~ 27 lõike 1 punktile a ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõikele 2 ning

(b) iga-aastase tööprogrammi kavandi või kümneaastase mittesiduva võrkude arengukava kavandi kohta Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 29 lõikele 2 ~~9 lõike 2 esimesele lõigule~~ ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõike 2 esimesele lõigule ning muude määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 27 lõikes 1~~8 lõikes 3~~ ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõikes 3 osutatud asjaomaste dokumentide kohta, võttes arvesse mittediskrimineerimise, tõhusa konkurentsi ning elektrienergia ja maagaasi siseturgude tõhusa ja turvalise toimimise eesmärke.

4. Juhul kui amet leiab, et määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 29 lõikele 2 ~~9 lõike 2 teise lõigu~~ ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõike 2 teise lõigu kohaselt esitatud iga-aastase tööprogrammi kavand või ~~ühenduseülese~~ ⌦ liiduülese ⌫ võrkude arengukava kavand ei taga mittediskrimineerimist, tõhusat konkurentsi ega turu tõhusat toimimist või ei võimalda kolmandatele isikutele ~~osapooltele~~ piisavat piiriülese ühenduse taset või ei järgi määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] ja ⌦ direktiivi ⌫ [recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2] ⌦ või määruse ⌫ (EÜ) nr 715/2009 ja direktiivi 2009/73/EÜ asjaomaseid sätteid, esitab ta Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustikule, Euroopa ⌦ maagaasi ⌫ ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule, Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile faktilistele asjaoludele rajanevat~~d~~ nõuetekohaselt põhjendatud arvamuse ning soovitused.

Artikkel 5

⌦ Ameti ülesanded seoses võrgueeskirjade ja suuniste koostamisega ⌫

1. Amet osaleb võrgueeskirjade väljatöötamises vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artiklile 55~~6~~ ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile 6. ⌦ Amet teeb eelkõige järgmist: ⌫

(a) ~~Amet~~ esitab komisjonile mittesiduvad raamsuunised, kui seda ⌦ temalt ⌫ taotletakse määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli ~~6 lõike 2~~ 55 lõike 3 alusel või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 2 alusel. Amet vaatab mittesiduvad raamsuunised läbi ning esitab need uuesti komisjonile, kui seda taotletakse määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli ~~6 lõike 4~~ 55 lõike 6 või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 4 kohaselt.~~,~~;

(b) ~~Amet~~ esitab ~~Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustikule või~~ Euroopa ⌦ maagaasi ⌫ ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule põhjendatud arvamuse võrgueeskirja kohta ~~määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 6 lõike 7 või~~määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 7 kohaselt~~.~~;

(c) ~~Amet~~ esitab ⇨ läbivaadatud ⇦võrgueeskirja komisjonile ~~ning võib soovitada, et see võetaks vastu~~ määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli ~~6 lõike 9~~ 55 lõike 10 või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 9 kohaselt. Amet koostab ja esitab komisjonile võrgueeskirja kavandi, kui seda ⌦ temalt ⌫ taotletakse määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 55 lõike 11~~6 lõike 10~~ või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 10 alusel~~.~~ ;

(d) ~~5. K~~kui Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik või Euroopa ⌦ maagaasi ⌫ ülekandesüsteemi haldurite võrgustik ei ole rakendanud võrgueeskirja, mis on viimistletud määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 27 lõike 1 punkti a ~~8 lõike 2~~ või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõike 2 kohaselt, või võrgueeskirja, mis on kehtestatud vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] ~~kõnealuste määruste~~ artikli 55 lõigetele 2 ~~6 lõigetele 1~~ –11 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõigetele 1–10, kuid mida komisjon ei ole vastu võtnud määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 55 lõike 12 ~~kõnealuste määruste~~ ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõike 11 kohaselt, esitab amet komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud arvamuse vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 29 lõikele 1 ~~9 lõikele 1~~ või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõikele 1.

(e) ~~6. Amet~~ jälgib ning analüüsib ~~võrgueeskirjade ja~~ komisjoni poolt vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 55 lõikele 12 ~~6 lõikele 11~~ ja vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 lõikele 11 vastu võetud võrgueeskirjade ja suuniste rakendamist ning nende mõju kohaldatavate eeskirjade ühtlustamisele, mille eesmärk on soodustada turgude integreerimist ning saavutada mittediskrimineerimine, tõhus konkurents ja turu tõhus toimimine, ning esitab asjakohase aruande komisjonile.

⇩ uus

2. Kui määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] VII peatüki kohaselt väljatöötatud võrgueeskirjade ja suunistega on ette nähtud koostada sellised tingimuste või meetodite alased ettepanekud kõnealuste võrgueeskirjade ja suuniste rakendamiseks, mis peavad saama kõigi või kõnealuse piirkonna kõigi reguleerivate asutuste regulatiivse heakskiidu, tuleb tingimused ja meetodid esitada läbivaatamiseks ja heakskiidu saamiseks ametile. Enne tingimuste või meetodite heakskiitmist vaatab amet need läbi ja muudab neid vastavalt vajadusele, et need oleksid kooskõlas võrgueeskirja või suunise eesmärgiga ning aitaksid kaasa turgude lõimimisele, mittediskrimineerimisele ja tõhusale toimimisele. Kohaldatakse artikli 7 kohast piirkondlike ülesannete kooskõlastamise korda.

3. Seoses pakkumispiirkondade läbivaatamisega kiidab amet heaks ja kui vaja, taotleb muudatuste tegemist pakkumispiirkondade läbivaatamise metoodikas ja eeldustes vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 13 lõikele 3.

🡻 713/2009 (kohandatud)

~~7. Amet valvab võrkudevahelise ühenduse võimsuse suurendamise projektide rakendamisel tehtud edusammude järele.~~

~~8. Amet jälgib ühenduseülese võrgu arengukavade rakendamist. Kui amet tuvastab ebakõla kava ja selle rakendamise vahel, uurib ta ebakõla põhjuseid ning esitab asjaomastele põhivõrguettevõtjatele ja riiklikele reguleerivatele asutustele või muudele pädevatele asutustele soovitused, et tagada investeeringute rakendamine kooskõlas ühenduseülese võrgu arengukavadega~~.

4. ~~9.~~Amet jälgib põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi haldurite piirkondlikku koostööd määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 31~~12~~ ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 12 kohaselt ning võtab oma arvamuste, soovituste ja otsuste koostamisel ~~nõuetekohaselt~~ arvesse kõnealuse koostöö tulemusi.

🡻 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

Artikkel 6~~7~~

⌦ Ameti ülesanded seoses riiklike reguleerivate asutustega ⌫~~Riiklike reguleerivate asutustega seotud ülesanded~~

1. Amet võtab vastu üksikotsuseid tehnilistes küsimustes, juhul kui selliste otsuste vastuvõtmine on sätestatud direktiivis [recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2], direktiivis 2009/73/EÜ, määruses [OP: recast Electricity

Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] või määruses ~~, direktiividega 2009/72/EÜ, direktiiviga 2009/73/EÜ, määrusega (EÜ) nr 714/2009 või määrusega,~~ (EÜ) nr 715/2009.

2. Amet võib vastavalt oma tööprogrammile ~~või~~ komisjoni taotluse korral ⇨ või oma algatusel ⇦ teha soovitusi, et aidata reguleerivatel asutustel ja turul tegutsevatel isikutel head tava jagada.

3. Amet loob raamistiku riiklike reguleerivate asutuste koostööks. Amet edendab riiklike reguleerivate asutuste ja piirkondlike reguleerivate asutuste vahelist koostööd piirkondlikul ja ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ tasandil⇨ , et tagada koostalitlusvõime, suhtlus ja järelevalve sellistes piirkondlikes tegevusvaldkondades, mis on liidu tasandil veel ühtlustamata, ⇦ ning võtab oma arvamuste, soovituste ja otsuste koostamisel ~~nõuetekohaselt~~ arvesse kõnealuse koostöö tulemusi. Kui amet leiab, et selline koostöö nõuab siduvaid reegleid, esitab ta komisjonile asjakohased soovitused.

4. Amet esitab mis tahes reguleeriva asutuse või komisjoni taotlusel faktilistele asjaoludele rajaneva arvamuse reguleeriva asutuse poolt vastu võetud otsuse vastavuse kohta direktiivis [recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2], direktiivis 2009/73/EÜ, määruses [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] või määruses (EÜ) nr 715/2009 osutatud suunistele või nimetatud direktiivide või määruste muudele asjakohastele sätetele.

5. Kui riiklik reguleeriv asutus ei järgi lõikes 4 osutatud arvamust nelja kuu jooksul alates arvamuse kättesaamisest, teavitab amet sellest vastavalt komisjoni ja asjaomast liikmesriiki.

6. Kui riiklikul reguleerival asutusel tekib konkreetse juhtumi puhul raskusi direktiivis [recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2], direktiivis 2009/73/EÜ, määruses [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] või määruses (EÜ) nr 715/2009 osutatud suuniste kohaldamisega, võib ta taotleda ameti arvamust. Amet esitab oma arvamuse kolme kuu jooksul alates selle taotluse saamisest pärast komisjoniga konsulteerimist.

7. Amet otsustab vähemalt kahte liikmesriiki ühendava või ühendada võiva elektri- ja ~~maagaasi infrastruktuuri~~ ⌦ maagaasitaristu ⌫ (piiriülene ~~infrastruktuur~~ ⌦ taristu ⌫) juurdepääsu- ja tegevuse turvalisuse tingimused vastavalt ~~artiklile~~ lõikele 8.

~~*Artikkel 8*~~

~~**Piiriülese infrastruktuuri juurdepääsu- ja tegevuse turvalisuse tingimustega seotud ülesanded**~~

1. ~~1~~. ~~Amet otsustab piiriülese infrastruktuuri osas reguleerimisküsimusi, mis kuuluvad riiklike reguleerivate asutuste pädevusse, ning mis võivad hõlmata juurdepääsu- a tegevuse turvalisuse tingimusi ning teeb seda üksnes~~ ⌦ Piiriülese tähtsusega reguleerimisküsimuste puhul peab amet tegema otsuseid riiklike pädevate asutuste kompetentsi kuuluvate reguleerimisküsimuste puhul, mis võivad hõlmata juurdepääsu- ja talitluskindluse tingimusi, aga ka piiriülese kaubanduse ja talitluskindlusega seotud meetodeid ⌫⇨ või muid piiriülese tähtsusega reguleerimisküsimusi:⇦

a) kui pädevad riiklikud reguleerivad asutused ei ole jõudnud kokkuleppele kuue kuu jooksul pärast seda, kui juhtum edastati kõnealustest reguleerivatest asutusest viimasele, või

b) pädevate riiklike reguleerivate asutuste ühise taotluse alusel.

Pädevad riiklikud reguleerivad asutused võivad ühiselt taotleda punktis a osutatud ajavahemiku pikendamist kuni kuue kuu võrra.

Oma otsuse väljatöötamisel konsulteerib amet riiklike reguleerivate asutuste ja põhivõrguettevõtjate või ülekandesüsteemi=halduritega ning ametit teavitatakse kõigi asjaomaste põhivõrguettevõtjate ja ülekandesüsteemi=haldurite ettepanekutest ja tähelepanekutest.

~~2. Piiriülese infrastruktuuri juurdepääsutingimused hõlmavad järgmist:~~

~~a) võimsuste jaotamise menetlus;~~

~~b) jaotamise ajakava;~~

~~c) ülekoormuste juhtimisest saadud tulude jagamine ja~~

~~d) infrastruktuuri kasutajatelt võetav tasu, millele on viidatud määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 17 lõike 1 punktis d või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 36 lõike 1 punktis d.~~

2. ~~3.~~Juhul~~,~~ kui juhtum on ametile esitatud lõike 8 ~~1~~ kohaselt,

(a) teeb amet oma otsuse hiljemalt kuue kuu möödumisel juhtumi esitamise päevast ja

(b) võib ~~amet~~ vajaduse korral teha vaheotsuse, et tagada kõnealuse ~~infrastruktuuri~~ ⌦ taristu ⌫ varustuskindluse või tegevuse turvalisuse kaitse.

~~4. Komisjon võib vastu võtta suunised olukordade kohta, mille puhul ametil on pädevus otsustada piiriülese infrastruktuuri juurdepääsu- ja tegevuse turvalisuse tingimuste üle. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt käesoleva määruse artikli 32 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

3. ~~5.~~ Kui lõikes 8 ~~1~~ märgitud reguleerimisküsimused hõlmavad ka erandeid määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 59 ~~17~~ või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 36 tähenduses, ei toimu käesolevas määruses sätestatud tähtaegade ⌦ liitumist ⌫ ~~kuhjumist~~ nendes sätetes sätestatud tähtaegadega.

⇩ uus

Artikkel 7

Piirkondlike küsimuste kooskõlastamine ametis

1. Käesoleva määruse artikli 5 lõike 2 kohaste otsuste puhul, milles käsitletakse ühiseid piirkondlikke tingimusi ja meetodeid, mis töötatakse välja määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] VII peatüki alusel koostatud võrgueeskirjade ja suuniste kohaselt ning mis on sageli seotud piiratud arvu liikmesriikidega ja mille puhul on nõutav ühisotsuse tegemine piirkondlikul tasandil, võib ametile abi osutada reguleerivate asutuste nõukogu töörühm, mille moodustavad üksnes asjaomase piirkonna pädevad asutused käesoleva artikli lõigetes 2–4 sätestatud korras.

2. Direktor hindab, millist mõju võib avaldada ühine ettepanek siseturule, ja esitab arvamuse selle kohta, kas ühine ettepanek on peamiselt piirkondliku tähtsusega või võib sellel olla tegelik mõju siseturule, eelkõige juhul, kui ettepanek on väga oluline väljaspool asjaomast piirkonda.

3. Reguleerivate asutuste nõukogu loob vajaduse korral, eelkõige direktori arvamust arvesse võttes, piirkondliku töörühma, mis koosneb reguleerivate asutuste nõukogu asjaomastest liikmetest ning mis vaatab läbi ettepaneku ja esitab reguleerivate asutuste nõukogule ettepaneku heakskiitmise soovituse, sealhulgas võimalikud muudatused.

4. Reguleerivate asutuste nõukogu võtab ettepaneku kohta arvamuse kujundamisel nõuetekohaselt arvesse piirkondliku töörühma soovitusi.

5. Piirkonna reguleerivad asutused koos määravad ühe kooskõlastava riikliku reguleeriva asutuse, mille ülesanne on kooskõlastada riiklike reguleerivate asutuste piirkondlike töörühmade tööd. Riikliku reguleeriva asutuse kooskõlastamisülesanne roteerub iga kahe aasta tagant. Kooskõlastav riiklik reguleeriv asutus tegutseb kõigi asjaomaste isikute, sealhulgas ameti kontaktisikuna. Ta võib nõuda piirkondliku tasandi regulatiivsete ülesannete täitmiseks asjakohast teavet kõikidelt asjaomastelt isikutelt oma algatusel või teise riikliku reguleeriva asutuse või piirkonna reguleerivate asutuste taotlusel ja esitab ametile teavet, mis käsitleb piirkonna riiklike reguleerivate asutuste tegevust piirkonnas. Reguleerivate asutuste nõukogu piirkondlikes töörühmades tegutsevad reguleerivad asutused annavad töörühmade käsutusse piisavalt vahendeid, et neil oleks võimalik oma ülesandeid täita.

Artikkel 8

Ameti ülesanded seoses piirkondlike talitluskeskustega

1. Amet, tehes tihedat koostööd riiklike reguleerivate asutuste ja Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga, jälgib ja analüüsib piirkondlike talitluskeskuste töö tulemuslikkust, võttes arvesse määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 43 lõikega 4 ettenähtud aruandeid.

2. Et lõikes 1 osutatud ülesandeid täita tõhusalt ja kiiresti, teeb amet eelkõige järgmist:

(a) otsustab, milline on süsteemi talitluspiirkondade konfiguratsioon määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 33 lõike 1 kohaselt;

(b) nõuab piirkondlikelt talitluskeskustelt vastavalt vajadusele teavet määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 43 kohaselt;

(c) esitab Euroopa Komisjonile, nõukogule ja Euroopa Parlamendile arvamusi ja soovitusi;

(d) esitab arvamusi ja soovitusi piirkondlikele talitluskeskustele.

Artikkel 9

Ameti ülesanded seoses määratud elektriturukorraldajatega

Selleks et määratud elektriturukorraldajad saaksid täita oma ülesandeid määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] ja komisjoni 24. juuli 2015. aasta määruse 1222/2015[46] kohaselt, täidab amet järgmisi ülesandeid:

(a) jälgib määratud elektriturukorraldajate edusamme ülesannete kindlaksmääramisel vastavalt määrusele 1222/2015;

(b) annab komisjonile soovitusi vastavalt määruse EL 1222/2015 artikli 7 lõikele 5;

(c) nõuab vajaduse korral teavet määratud elektriturukorraldajatelt.

Artikkel 10

Ameti ülesanded seoses tootmise piisavuse ja ohuvalmidusega

1. Amet kiidab heaks ja muudab vajaduse korral

(a) ettepanekuid meetodite ja arvutuste kohta, mis on seotud Euroopa ressursside piisavuse hindamisega vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 19 lõigetele 2, 3 ja 5;

(b) ettepanekuid tehniliste kirjelduste kohta, mis on seotud piiriülese osalemisega võimsuse jaotamise mehhanismides vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 21 lõikele 10.

2. Amet kiidab heaks ja muudab vajaduse korral meetodeid:

(a) elektrikriisi stsenaariumide väljaselgitamiseks piirkonna tasandil, nagu kirjeldatud ohuvalmiduse määruse [Risk Preparedness Regulation as proposed by COM(2016) 862] artiklis 5;

(b) tootmise lühiajalise piisavuse hindamiseks, nagu kirjeldatud määruse [Risk Preparedness Regulation as proposed by COM(2016) 862] artiklis 8.

↓ 713/2009 (kohandatud)

Artikkel 11~~9~~

~~Muud ülesanded~~ ⌦ Ameti ülesanded seoses vabastuste ja tõendite andmisega ⌫

~~1.~~ Amet võib anda määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 59~~17~~ lõikes 5 sätestatud vabastusi. Samuti võib amet otsustada anda vabastuse direktiivi 2009/73/EÜ artikli 36 lõike 4 kohaselt, kui asjaomane ~~infrastruktuur~~ ⌦ taristu ⌫ asub mitme liikmesriigi territooriumil.

~~2. Amet esitab komisjoni taotlusel ning määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 3 lõike 1 teise lõigu või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 3 lõike 1 teise lõigu kohaselt arvamuse riiklike reguleerivate asutuste poolt sertifitseerimise küsimuses vastu võetud otsuste kohta.~~

[46] Komisjoni 24. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised (ELT L 197, 25.7.2015, lk 24–72).

↓ 713/2009 (kohandatud) ⇨ uus

Artikkel 12

⌦ Ameti ülesanded seoses taristuga ⌫

⇨ Seoses üleeuroopalise energiataristuga täidab amet koostöös Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikuga järgmisi ülesandeid: ⇦

(a) ~~7.~~ ~~Amet valvab~~ ⌦ jälgib ⌫ võrkudevahelise ühenduse võimsuse suurendamise projektide rakendamisel tehtud ~~edusammude järele~~ ⌦ edusamme ⌫~~.~~;

(b) ~~8.~~ ~~Amet~~ jälgib ~~ühenduseülese~~ ⌦ liiduülese ⌫ võrgu arengukavade rakendamist. Kui amet tuvastab ebakõla kava ja selle rakendamise vahel, uurib ta ebakõla põhjuseid ning esitab asjaomastele põhivõrguettevõtjatele ja riiklikele reguleerivatele asutustele või muudele pädevatele asutustele soovitused, et tagada investeeringute rakendamine kooskõlas ~~ühenduseülese~~ ⌦ liiduülese ⌫ võrgu arengukavadega;

⇩ uus

(c) täidab määruse (EL) nr 347/2013 artiklites 5, 11, 12 ja 13 sätestatud kohustusi.

Artikkel 13

Ameti ülesanded seoses hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvusega

Selleks et tõhusalt jälgida hulgimüügituru terviklikkust ja läbipaistvust, teeb amet tihedas koostöös reguleerivate asutuste ja muude riiklike asutustega järgmist:

(a) jälgib hulgimüügiturge, kogub andmeid ja loob Euroopa turuosaliste registri määruse (EL) nr 1227/2011[47] artiklite 7–9 kohaselt;

(b) annab komisjonile soovitusi vastavalt komisjoni määruse EL 1227/2011 artiklile 7;

(c) juhib uuringuid vastavalt määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 16 lõikele 4.

↓ 713/2009 (kohandatud) ⇨ uus

Artikkel 14 ~~9~~

⌦ Uute ülesannete andmine ametile ⌫

Ametile võib selgelt määratletud olukorras, mis on ette nähtud komisjoni poolt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 57 ~~18~~ või määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 23 kohaselt vastu võetud suunistega, ja küsimustes, mis on seotud

[47] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1–16).

ameti asutamise eesmärgiga, anda lisaülesandeid, ⇨ järgides liidu ametitele rakendusvolituste andmise norme ⇦ ~~mis ei hõlma otsustusõigust~~.

Artikkel 15~~10~~

Konsultatsioonid ja läbipaistvus

1. Oma ülesannete täitmisel, eelkõige vastavalt määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artiklile 55~~6~~ või vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklile 6 ~~määratletud~~ raamsuuniste väljatöötamisel, aga ka vastavalt ~~nimetatud määruste~~ ⌦ määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artiklile 56 või määruse (EÜ) nr 715/2009 ⌫ artiklile 7 võrgueeskirjade muudatusi soovitades, konsulteerib amet turuosaliste, põhivõrguettevõtjate, ülekandesüsteemi=haldurite, tarbijate, lõppkasutajate ja vajaduse korral konkurentsiasutustega ning teeb seda põhjalikult ja varajases staadiumis ja viisil, mis ei kahjusta nimetatud osapoolte asjaomast pädevust, ning avatud ja läbipaistval viisil, eelkõige kui ülesanded seonduvad põhivõrguettevõtjatega või ülekandesüsteemi-halduritega.

2. Amet tagab vajaduse korral üldsusele ja huvitatud isikutele ~~pooltele~~ objektiivse, usaldusväärse ja kergesti kättesaadava teabe eelkõige ameti töötulemuste kohta.

   ~~Vastavalt määruse (EÜ) nr 714/2009 artiklis 6 või vastavalt määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 6 määratletud~~ ⌦ Määruse [recast Electricity Regulation as proposed by COM(2016) 861/2] artikli 55 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 6 kohaste ⌫ raamsuuniste väljatöötamisel või ~~nende määruste artikli 7 kohasel~~ ⌦ lõikes 1 osutatud ⌫ võrgueeskirjade muutmisel toimunud nõupidamiskoosolekute kõik dokumendid ja protokollid avalikustatakse.

3. ~~Enne määruse (EÜ) nr 714/2009 artiklis 6 või määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 6 määratletud raamsuuniste vastuvõtmist või enne nimetatud määruste artiklis 7 määratletud~~ ⌦ Enne raamsuuniste vastuvõtmist või enne lõikes 1 osutatud ⌫ võrgueeskirjade muudatuste esitamist märgib amet, mil viisil on nõupidamiste käigus saadud tähelepanekuid arvesse võetud ning põhjendab, kui märkusi ei ole arvesse võetud.

4. Amet avaldab oma veebisaidil vähemalt haldusnõukogu, reguleerivate asutuste nõukogu ja apellatsiooninõukogu kõigi koosolekute päevakorrad, taustadokumendid ja vajaduse korral protokollid.

Artikkel 16~~11~~

Elektrienergia ja maagaasi sektoreid käsitlev kontroll ja aruandlus

1. Amet kontrollib tihedas koostöös komisjoni, liikmesriikide ja asjaomaste riiklike asutustega, sh riiklikud reguleerivad asutused, piiramata konkurentsiasutuste pädevust, elektrienergia ja maagaasi ⇨ hulgi- ja jaemüügiturgude ⇦ ~~siseturgude~~ toimimist, eelkõige elektri ja maagaasi jaehindu, ~~juurdepääsu võrgule, sh taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiale, ning direktiivides 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ sätestatud tarbijate õiguste järgimist~~ ⇨ direktiivides [recast Electricity Directive as proposed by COM(2016) 864/2] ja 2009/73/EÜ tarbijate õiguste kohta sätestatu järgimist, juurdepääsu võrgule, sh taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiale, võimalikke piiriülese kaubanduse tõkkeid, riigi sekkumist, et hind ei kajastaks tegelikku puudust, liikmesriikide elektrivarustuskindluse olukorda [recast

Electricity Regulation] artiklis 19 osutatud Euroopa piisavuse hinnangu põhjal, eelkõige ohuvalmiduse määruse [Risk Preparedness Regulation as proposed by COM(2016) 862] artiklis 16 osutatud järelhindamist arvesse võttes ⇦.

2. Amet ~~avalikustab lõikes 1 sätestatud~~ ⌦ avaldab lõikes 1 osutatud ⌫ kontrollitegevuse ~~tulemusi käsitleva iga-aastase aruande~~ ⌦ tulemuste aruande igal aastal ⌫. Nimetatud aruandes määratleb amet elektrienergia ja maagaasi siseturgude lõpuleviimist takistavad tõkked.

3. Amet võib oma aastaaruande avaldamisel esitada Euroopa Parlamendile ja komisjonile arvamuse meetmete kohta, mida võiks võtta, et kõrvaldada lõikes 2 nimetatud tõkked.

~~III~~ II PEATÜKK

⌦ AMETI ⌫ TÖÖKORRALDUS

Artikkel 17~~2~~

Õiguslik seisund

1. Amet on juriidilise isiku staatusega ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ asutus.

2. Tal on kõikides liikmesriikides kõige ulatuslikum juriidilisele isikule siseriiklike õigusaktidega antud õigus- ja teovõime. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.

3. Ametit esindab direktor.

⇩ uus

4. Amet asub Sloveenias Ljubljanas.

Amet võib liikmesriikide nõusolekul luua liikmesriikides kohalikke kontoreid kooskõlas artikli 25 punktiga j.

🡻 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

Artikkel 18~~3~~

~~Koosseis~~ ⌦ **Haldus- ja juhtimisstruktuur** ⌫

~~Ameti koosseisu kuuluvad~~ ⌦ Amet koosneb järgmistest struktuuridest ⌫:

(a) haldusnõukogu, kes täidab artiklis ~~13~~ 20 sätestatud ülesandeid;

(b) reguleerivate asutuste nõukogu, kes täidab artiklis 23 ~~15~~ sätestatud ülesandeid;

(c) direktor, kes täidab artiklis 25 ~~17~~ sätestatud ülesandeid, ja

(d) apellatsiooninõukogu, kes täidab artiklis 29 ~~19~~ sätestatud ülesandeid.

Artikkel 19~~12~~

Haldusnõukogu ⌦ koosseis ⌫

1. Haldusnõukogusse kuulub üheksa liiget. Igal liikmel on asendusliige. Komisjon määrab kaks liiget ja nende asendusliikmed, Euroopa Parlament määrab kaks liiget ja nende asendusliikmed ning nõukogu määrab viis liiget ja nende asendusliikmed. Euroopa Parlamendi liige ei tohi olla samal ajal ka haldusnõukogu liige.

2. Haldusnõukogu liikmete ja nende asendusliikmete ametiaeg on neli aastat ning sama isiku võib ühe korra ametisse tagasi nimetada. Esimesel ametiajal on poole haldusnõukogu liikmetest ja nende asendusliikmetest kõnealuse ametiaja kestuseks kuus aastat.

3. ~~2.~~ Haldusnõukogu ~~määrab~~ ⇨ valib kahe kolmandiku häälteenamusega ⇦ oma liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe. Aseesimees asendab automaatselt esimeest, kui viimane ei saa oma ülesandeid täita. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg on kaks aastat ja neid võib üks kord ametisse tagasi nimetada. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg lõpeb hetkest, mil nad ei ole enam haldusnõukogu liikmed.

4. ~~3.~~ Haldusnõukogu koosoleku kutsub kokku esimees. Reguleerivate asutuste nõukogu esimees või kõnealuse nõukogu nimetatud isik ning direktor osalevad arutelus hääleõiguseta, kui haldusnõukogu ei otsusta direktori suhtes teisiti. Haldusnõukogu tuleb korraliseks istungiks kokku vähemalt kaks korda aastas. Ta tuleb kokku ka esimehe algatusel, komisjoni taotlusel või vähemalt kolmandiku liikmete taotlusel. Haldusnõukogu võib vaatlejana koosolekule kutsuda isikuid, kelle seisukoht võib olla huvipakkuv. Haldusnõukogu liikmed võivad vastavalt oma töökorrale kasutada nõustajate või ekspertide abi. Haldusnõukogule osutab sekretäriteenuseid amet.

5. ~~4.~~ Haldusnõukogu otsuste vastuvõtmiseks on vaja ⇨ kohal olevate liikmete häälteenamust, ⇦ ~~kaht kolmandikku~~ ~~kohalolevate liikmete häältest,~~ kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti. Igal haldusnõukogu liikmel või asendusliikmel on üks hääl.

6. ~~5.~~ Töökorras sätestatakse täpsemalt järgmine:

(a) hääletamise kord, eelkõige tingimused, mille alusel üks liige võib teist esindada, ning vajaduse korral ka kvoorumitega seotud reeglid ja

(b) rotatsiooni kord nõukogu määratud haldusnõukogu liikmete väljavahetamiseks, et tagada aja jooksul liikmesriikide tasakaalustatud osalemine.

7. ~~6.~~ Haldusnõukogu liige ei või olla reguleerivate asutuste nõukogu liige.

8. ~~7.~~ Apellatsiooninõukogu liikmed kohustuvad tegutsema sõltumatult avalikes huvides~~, küsimata ja aktsepteerimata poliitilisi juhiseid.~~ Selleks teeb iga liige kirjaliku kohustuste deklaratsiooni ja kirjaliku huvide deklaratsiooni, millega tunnistab ~~tunnistavad~~ kas mis tahes huvide puudumist, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks, või selliste otseste või kaudsete huvide olemasolu. Kõnealused deklaratsioonid tehakse igal aastal ning need avalikustatakse.

Artikkel 20~~13~~

Haldusnõukogu ~~ülesanded~~ ⌦ funktsioonid ⌫

1. Haldusnõukogu teeb järgmist:~~,~~

(a) nimetab pärast reguleerivate asutuste nõukoguga konsulteerimist ja selle heakskiitva arvamuse saamist kooskõlas artikli 23 lõike 5 punktiga b ~~15 lõikega 2~~ ametisse direktori, nagu on sätestatud artikli 24 lõikes 2,~~16 lõikes 2.~~ ⇨ ning vajaduse korral pikendab tema ametiaega või kõrvaldab ta ametist; ⇦

(b) ~~2. Haldusnõukogu~~nimetab ametlikult ametisse reguleerivate asutuste nõukogu liikmed, nagu on sätestatud artikli22~~14~~ lõikes 1;

(c) ~~3. Haldusnõukogu~~ nimetab ametlikult ametisse apellatsiooninõukogu liikmed, nagu on sätestatud artikli 26 lõikes 2~~18 lõigetes 1 ja 2~~;

(d) ~~4. Haldusnõukogu~~ tagab, et amet saavutab oma eesmärgid ja täidab talle käesoleva määrusega antud ülesanded;

(e) ~~5. Haldusnõukogu~~ võtab ~~pärast komisjoniga konsulteerimist ja pärast reguleerivate asutuste nõukogult artikli 15 lõike 3 kohase heakskiidu saamist iga aasta 30. septembriks~~ igal aastal vastu ⇨ artiklis 21 osutatud programmdokumendi kavandi enne selle esitamist komisjonile arvamuse saamiseks ning võtab pärast komisjonilt arvamuse ja reguleerivate asutuste nõukogult artikli 23 lõike 5 punkti c kohase heakskiidu saamist vastu ⇦ ameti ⇨ programmdokumendi ⇦ ~~järgmise aasta tööprogrammi~~ ⇨ oma liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega ⇦ ning saadab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile. Tööprogramm võetakse vastu, ilma et see piiraks iga-aastast eelarvemenetlust, ning see avalikustatakse.

~~6. Haldusnõukogu võtab vastu mitmeaastase programmi ja vajadusel muudab seda. Muutmine tugineb hindamisaruandel, mille koostab sõltumatu väliseksper haldusnõukogu taotlusel. Kõnealused dokumendid avalikustatakse.~~

(f) ~~7. Haldusnõukogu~~ ⇨ võtab kahe kolmandiku häälteenamusega vastu ameti aastaeelarve ja ⇦ kasutab oma ⇨ muid eelarve kinnitaja ülesandeid ⇦ ~~eelarvepädevust~~ vastavalt artiklitele 31–35 ~~21–24~~.

(g) ~~8. Haldusnõukogu~~ otsustab pärast komisjonilt nõusoleku saamist, kas võtta vastu pärandit, annetusi või toetusi teistest ⌦ liidu ⌫ ~~ühenduse~~ allikatest või mis tahes vabatahtlikku sissemakset liikmesriikidest või reguleerivatest asutustest. Haldusnõukogu poolt vastavalt artikli 35~~24~~ lõikele 5 esitatavas arvamuses käsitletakse üksikasjalikult käesolevas lõikes loetletud rahastamisallikaid.

(h) ~~9. Haldusnõukogu~~ teostab direktori suhtes distsiplinaarjärelevalvet, konsulteerides seejuures reguleerivate asutuste nõukoguga. ⇨Lisaks kasutab ta kooskõlas lõikega 2 ameti personali suhtes volitusi, mis on antud ametisse nimetavale asutusele ametnike personalieeskirjadega ning teenistuslepingute sõlmimise pädevust omavale asutusele muude teenistujate teenistustingimustega;⇦

(i) ~~10. Haldusnõukogu~~ koostab ⇨ kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 ⇦ ~~vajaduse korral~~ ameti rakenduseeskirjad personalieeskirjade ⇨ ja muude teenistujate teenistustingimuste ⇦ jõustamiseks vastavalt artikli 39~~artikli 28~~ lõikele 2.

(j) ~~11. Haldusnõukogu~~ võtab vastavalt artiklile 41~~30~~ kasutusele praktilised meetmed ameti dokumentidele juurdepääsuõiguse rakendamiseks;

(k) ~~12. Haldusnõukogu~~ võtab vastu ja avaldab artikli 25 punktis h osutatud iga-aastase aruande projekti alusel iga-aastase aruande ameti tegevuse kohta ning edastab selle igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ⌦ ja ⌫ kontrollikojale~~, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 15. juuniks~~ ⇨ 1. juuliks ⇦. Iga-aastane aruanne ameti tegevuse kohta sisaldab reguleerivate asutuste nõukogu heaks kiidetud eraldi osa, mis käsitleb ameti reguleerivat tegevust ⌦ sellel ⌫ ~~asjaomasel~~ aastal.

(l) ~~13. Haldusnõukogu~~ võtab vastu ja avaldab oma töökorra~~;~~.

⇩ uus

(m) võtab kooskõlas artikliga 36 vastu ameti suhtes kohaldatavad finantseeskirjad;

(n) võtab vastu pettustevastase strateegia, mis on proportsionaalne pettuseohuga ja milles võetakse arvesse meetmete kulusid ja kasulikkust;

(o) võtab vastu eeskirjad oma liikmetega ja apellatsiooninõukogu liikmetega seotud huvikonfliktide ärahoidmise ja ohjamise kohta;

(p) võtab vastu artiklis 41 osutatud teavitamis- ja levitamiskavad ning ajakohastab neid korrapäraselt;

(q) nimetab vastavalt ametnike personalieeskirjadele ning muude teenistujate teenistustingimustele ametisse raamatupidaja, kes on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu;

(r) tagab järelmeetmete võtmise sise- ja välisauditi aruannetest ja hinnangutest, samuti Euroopa Pettustevastase Ameti juurdlustest tulenevate järelduste ja soovituste suhtes;

(s) volitab kindlaks määrama töökorra vastavalt artiklile 43.

2. Haldusnõukogu võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 vastu otsuse, mis põhineb personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja muude teenistujate teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused direktorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel volituste delegeerimise võib peatada. Direktor võib need õigused edasi delegeerida.

3. Erandlike asjaolude korral võib haldusnõukogu teha otsuse peatada ajutiselt direktorile delegeeritud ja tema poolt edasi delegeeritud ametisse nimetava asutuse volitused ning täita kõnealuseid volitusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või mis tahes töötajale peale tegevdirektori.

⇩ uus

Artikkel 21

Iga- ja mitmeaastased programmid

1. Haldusnõukogu võtab direktori esitatud projekti alusel igal aastal vastu mitmeaastast programmi ja järgmise aasta programmi sisaldava programmdokumendi, võttes arvesse komisjoni arvamust ja olles mitmeaastase programmi puhul konsulteerinud

Euroopa Parlamendiga. Ta edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile hiljemalt iga aasta 31. jaanuariks.

Programmdokument jõustub pärast üldeelarve lõplikku kinnitamist ja vajaduse korral kohandatakse seda vastavalt eelarvele.

2. Iga-aastane tööprogramm sisaldab üksikasjalikke eesmärke ja oodatavaid tulemusi, sealhulgas tulemusnäitajaid. Samuti sisaldab see rahastatavate meetmete kirjeldust koos igale meetmele eraldatavate rahaliste vahendite ja inimressurssidega vastavalt tegevuspõhise eelarvestamise ja juhtimise põhimõtetele. Aasta tööprogramm peab olema kooskõlas lõikes 4 osutatud mitmeaastase tööprogrammiga. Iga-aastases programmis osutatakse selgelt ülesannetele, mis võrreldes eelmise eelarveaastaga on lisatud või tühistatud või mida on muudetud. Iga-aastased tööprogrammid ja/või mitmeaastased programmid sisaldavad strateegiat, mis käsitleb suhteid artiklis 43 osutatud kolmandate riikidega või rahvusvaheliste organisatsioonidega, ja strateegiaga seotud meetmeid.

3. Kui ametile antakse mõni uus ülesanne, muudab haldusnõukogu vastuvõetud iga-aastast tööprogrammi.

Kõik iga-aastase tööprogrammi olulised muudatused kinnitatakse sama korra kohaselt kui algne iga-aastane tööprogramm. Haldusnõukogu võib delegeerida direktorile õiguse teha iga-aastases tööprogrammis mitteolulisi muudatusi.

4. Mitmeaastases tööprogrammis esitatakse üldine strateegiline programm, sealhulgas eesmärgid, eeldatavad tulemused ja tulemusnäitajad. Selles esitatakse ka vahendite eraldamise programm, mis hõlmab muu hulgas mitmeaastast eelarvet ja personali.

Vahendite eraldamise programmi ajakohastatakse igal aastal. Strateegilist programmi ajakohastatakse vastavalt vajadusele, eelkõige artiklis 45 osutatud hindamise tulemuse arvesse võtmiseks.

↓ 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

Artikkel ~~22~~ 14

Reguleerivate asutuste nõukogu ⌦ koosseis ⌫

1. Reguleerivate asutuste nõukogu koosseisu kuuluvad:

(a) ~~direktiivi 2009/72/EÜ artikli 35 lõikes 1 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 39 lõikes 1 nimetatud reguleerivate asutuste juhtivad esindajad ning üks asendusliige iga liikmesriigi kohta reguleerivate asutuste praeguste kõrgete ametnike hulgast~~ vastavalt [uuesti sõnastatud elektridirektiivi] artikli 57 lõikele 1 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 39 lõikele 1 iga liikmesriigi kohta reguleeriva asutuse juhtiv esindaja ja üks asendusliige reguleerivate asutuste praeguste juhtivate ametnike hulgast, ⇨, kusjuures mõlemad nimetab liikmesriigi reguleeriv asutus ⇦;

(b) üks hääleõiguseta komisjoni esindaja.

Igast liikmesriigist võib reguleerivate asutuste nõukogusse vastu võtta üksnes ühe riikliku reguleeriva asutuse esindaja.

Iga liikmesriigi reguleeriv asutus nimetab asendusliikme oma olemasoleva personali hulgast.

2. Reguleerivate asutuste nõukogu liikmed valivad enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Aseesimees asendab esimeest, kui viimane ei saa oma ülesandeid täita. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg on kaks ja pool aastat ja neid võib üks kord ametisse tagasi nimetada. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg lõpeb igal juhul hetkest, mil nad ei ole enam reguleerivate asutuste nõukogu liikmed.

Artikkel 23

⌦ Reguleerivate asutuste nõukogu funktsioonid ⌫

1. ~~3.~~ Reguleerivate asutuste nõukogu ⇨ ja artikli 7 kohased allkomiteed⇦ teevad ~~teeb~~ otsuseid oma kohal olevate liikmete ~~kahekolmandikulise häälteenamusega. Igal liikmel või asendusliikmel on üks hääl.~~ ⇨ lihthäälteenamusega, kusjuures igal liikmel on üks hääl, välja arvatud käesoleva artikli lõike 5 punkti b kohane arvamus, mis kujundatakse kohal olevate liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega ⇦.

2. ~~4.~~ Reguleerivate asutuste nõukogu võtab vastu ja avaldab oma töökorra, milles sätestatakse täpsem hääletamise kord, eelkõige tingimused, mille alusel üks liige võib teist esindada, ning vajaduse korral ka kvoorumitega seotud reeglid. Töökorras võidakse ette näha töö erimeetodid, mida kasutatakse küsimuste arutamisel, mis kerkivad esile seoses piirkondlike koostööalgatustega.

3. ~~5.~~ Reguleerivate asutuste nõukogu tegutseb sõltumatult talle käesoleva määrusega pandud ülesandeid täites ning piiramata oma liikmete tegevust asjaomase reguleeriva asutuse nimel ning ei küsi ega võta vastu juhiseid ühegi liikmesriigi valitsuselt, komisjonilt ega muult avalik-õiguslikult või eraõiguslikult üksuselt.

4. ~~6.~~ Reguleerivate asutuste nõukogule osutab sekretäriteenuseid amet.

~~*Artikkel 15*~~

~~**Reguleerivate asutuste nõukogu ülesanded**~~

5. ~~1.~~ Reguleerivate asutuste nõukogu:

(a) esitab direktorile arvamuse artiklites 3–11 ja 14 ~~6, 7, 8 ja 9~~ osutatud arvamuste, soovituste ja otsuste kohta, mille vastuvõtmine on kaalumisel. Lisaks annab reguleerivate asutuste nõukogu oma pädevusvaldkonnas direktorile suuniseid direktori ülesannete täitmiseks, ⇨välja arvatud määruse (EÜ) nr 1227/2001[48] kohaste otsuste korral;⇦

(b) ~~2.~~ ~~Reguleerivate asutuste nõukogu~~ esitab haldusnõukogule oma arvamuse direktorikandidaadi kohta vastavalt artikli 20~~13~~ lõike 1 punktile a ja artikli 24~~16~~ lõikele 2;~~.~~ ~~Reguleerivate asutuste nõukogu teeb selle otsuse vähemalt oma liikmete 3/4 häälteenamusega.~~

[48] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EÜ) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

(c) ~~3.~~ ~~Vastavalt artikli 13 lõikele 5 ja artikli 17 lõikele 6~~ kinnitab vastavalt artikli 20 lõike 1 punktile e ja artikli 25 punktile f ning kooskõlas artikli 33 lõigetega 1–3 ~~23 lõikega 1~~ koostatud esialgse eelarvestusega ~~eelarveprojektiga~~ ~~kinnitab~~ reguleerivate asutuste nõukogu ameti järgmise aasta tegevuse tööprogrammi ja esitab selle igal aastal enne 1. septembrit haldusnõukogule vastuvõtmiseks;~~.~~

(d) ~~4.~~ ~~Reguleerivate asutuste nõukogu~~ kiidab heaks aastaaruande eraldi reguleerimistegevuse osa, nagu on sätestatud artikli 20 lõike 1 punktis k~~13 lõikes 12~~ ja artikli 25 punktis h~~17~~.

6. ~~5.~~ Euroopa Parlament võib kutsuda reguleerivate asutuste nõukogu esimehe või tema asetäitja, austades täielikult tema sõltumatust, pädeva komisjoni ette esinema ning selle komisjoni liikmete küsimustele vastama.

Artikkel ~~24~~16

Direktor

1. Ametit juhib selle direktor, kes tegutseb kooskõlas artikli ~~15 lõike 1~~ 23 lõike 5 punktis a ~~teises lauses~~ osutatud suunistega ning (käesolevas määruses sätestatud juhtudel) kooskõlas reguleerivate asutuste nõukogu arvamustega. Olenemata haldusnõukogu ja reguleerivate asutuste nõukogu asjaomasest rollist, mis on seotud direktori ülesannetega, ei taotle direktor juhiseid valitsustelt, ~~komisjonilt~~ ⇨ liidu institutsioonidelt ⇦ ega muudelt avalik-õiguslikelt või eraõiguslikelt üksustelt ⇨ või isikutelt ⇦ ega võta vastu selliseid juhiseid. ⇨ Direktor annab aru haldusnõukogule. Direktor võib osaleda reguleerivate asutuste nõukogu koosolekutel vaatlejana ⇦.

2. Direktori nimetab ametisse haldusnõukogu pärast seda, kui reguleerivate asutuste nõukogu on oma soodsa arvamuse andnud, pidades silmas tema pädevust, oskusi ja kogemusi ~~asjaomases~~ energiasektoris, vähemalt kolme kandidaadi seast, kelle esitab komisjon pärast ⇨ avatud ja läbipaistvat valimismenetlust ⇦ ~~avalikku osalemiskutset~~. Enne ametisse määramist võib haldusnõukogu valitud kandidaadi kutsuda esinema Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni ette ja vastama selle liikmete küsimustele. ⇨ Direktoriga lepingu sõlmimisel esindab ametit haldusnõukogu esimees. ⇦

3. Direktori ametiaeg on viis aastat. Komisjon viib üheksa kuu jooksul enne kõnealuse tähtaja lõppu läbi hindamise. Hindamisel võtab komisjon arvesse eelkõige järgmist:

(a) direktori ametiülesannete täitmist;

(b) ameti ülesandeid ja nõudeid järgmisteks aastateks.

~~Punkti b puhul viiakse hindamine läbi sõltumatu väliseksperdi abil.~~

4. Haldusnõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast seda, kui ta on uurinud ja kaalunud põhjalikult hindamist ja selle osas reguleerivate asutuste nõukogu esitatud arvamust ning üksnes juhul, kui ameti kohustused ja nõuded seda nõuavad, pikendada direktori ametiaega ühel korral mitte rohkem kui ~~kolmeks~~ ⇨ viieks ⇦ aastaks. ⇨ Direktor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või pikendatud ametiaja lõpus osaleda samale ametikohale uue direktori valimises. ⇦

5. Haldusnõukogu teatab direktori ametiaja pikendamise kavatsusest Euroopa Parlamendile. Ühe kuu jooksul enne ametiaja pikendamist võidakse direktor kutsuda esinema Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni ette, et vastata selle liikmete küsimustele.

6. Kui ametiaega ei pikendata, jääb direktor ametisse kuni oma järglase ametissenimetamiseni.

7. Direktori võib ametist vabastada üksnes haldusnõukogu otsusega, mis tehakse pärast seda, kui haldusnõukogu on saanud selleks reguleerivate asutuste nõukogu nõusoleku. Haldusnõukogu teeb selle otsuse vähemalt oma liikmete ~~3/4~~ ⇨ kahe kolmandiku ⇦ häälteenamusega.

8. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kutsuda direktorit üles esitama oma ülesannete täitmise aruannet. Euroopa Parlament võib samuti kutsuda direktori pädeva parlamendikomisjoni ette esinema ja selle komisjoni liikmete küsimustele vastama.

Artikkel 25~~17~~

Direktori ülesanded

⌦ Direktor teeb järgmist: ⌫

(a) ~~1. Direktor esindab ametit~~ ⌦ on ameti seaduslik esindaja ⌫ ning vastutab selle ⌦ igapäevase ⌫ juhtimise eest;

(b) ~~2. Direktor~~ valmistab ette haldusnõukogu töö. Ta osaleb haldusnõukogu töös hääleõiguseta. ⇨ Direktor vastutab haldusnõukogus vastu võetud otsuste rakendamise eest; ⇦

(c) ~~3. Direktor~~ ⇨ valmistab ette ⇦, võtab vastu ja avaldab ~~artiklites 5, 6, 7, 8 ja 9 osutatud~~ arvamused, soovitused ja otsused. Artiklites 3–11 ja 14 ~~5, 6, 7, 8 ja 9~~ osutatud ⌦ arvamused, soovitused ja otsused ⌫ ⇨ võetakse vastu üksnes siis, kui ⇦ ~~, mille suhtes~~ reguleerivate asutuste nõukogu on andnud oma soodsa arvamuse.~~;~~

(d) ~~4. Direktor~~ vastutab ameti iga-aastase tööprogrammi elluviimise eest vastavalt reguleerivate asutuste nõukogu suunistele ning haldusnõukogu halduskontrollile~~;~~ ;

(e) ~~5. Direktor~~ võtab kõik vajalikud meetmed, ⌦ eelkõige võtab vastu ⌫ ~~võttes eelkõige vastu~~ sisemised haldusjuhendid ja avaldab ~~avaldades~~ teatiseid, et tagada ameti toimimine käesoleva määruse sätete kohaselt.~~;~~

(f) ~~6. Direktor~~ koostab igal aastal ameti järgmise aasta tööprogrammi projekti ja ⇨ pärast projekti vastuvõtmist haldusnõukogus ⇦ esitab selle hiljemalt ~~sama~~ ⌦ iga ⌫ aasta ~~30. juuniks~~ ⇨ 31. jaanuariks ⇦ reguleerivate asutuste nõukogule, Euroopa Parlamendile ja komisjonile. ⇨ Direktor vastutab programmdokumendi rakendamise ja haldusnõukogule sellest aruandmise eest; ⇦

(g) ~~7. Direktor~~ koostab artikli 33~~23~~ lõike 1 kohaselt ameti esialgse eelarvestuse ~~eelarveprojekti~~ ning ⌦ täidab eelarvet kooskõlas artiklitega ⌫ ~~vastutab artikli 24 kohaselt ameti eelarve täitmise eest~~ 34 ja 35;

(h) ~~8. Direktor~~ koostab igal aastal aastaaruande projekti, mis sisaldab eraldi ameti reguleerimistegevust käsitlevat osa ning finants- ja halduskü simusi käsitlevat osa, ⇨ ning esitab selle haldusnõukogule ⇦~~;~~

(i) ~~9. Ameti personali suhtes teostab direktor artikli 28 lõikes 3 sätestatud õigusi~~;

⇩ uus

(j) koostab tegevuskava sise- või välisauditi aruannete ja hindamiste ning Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste järelduste kohaselt järelmeetmete võtmiseks ning annab kaks korda aastas komisjonile ja vastavalt vajadusele haldusnõukogule aru tehtud edusammudest;

(k) teeb otsuse selle kohta, kas ameti ülesannete tulemuslikuks ja tõhusaks täitmiseks on vaja paigutada üks või mitu töötajat ühte või mitmesse liikmesriiki. Kohaliku kontori loomise otsuse tegemiseks peavad komisjon, haldusnõukogu ja asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid saavutama eelneva konsensuse. Otsuses määratakse täpselt kindlaks kohaliku kontori tegevuse ulatus, et vältida tarbetuid kulusid ja ameti haldusülesannete dubleerimist.

🡻 713/2009 (kohandatud)

Artikkel 26~~18~~

Apellatsiooninõukogu ⌦ moodustamine ja koosseis ⌫

⇩ uus

1. Amet moodustab apellatsiooninõukogu.

🡻 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

2. ~~1.~~ ~~Apellatsiooninõukogusse kuulub~~ ⌦ Apellatsiooninõukogu koosseisu kuulub ⌫ kuus liiget ja kuus asendajat, kes valitakse riiklike reguleerivate asutuste, konkurentsiasutuste või teiste riiklike või ~~ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ institutsioonide praeguste või endiste kõrgete ametnike hulgast, kellel on asjakohane töökogemus energeetikasektoris. Apellatsiooninõukogu määrab oma esimehe. ~~Apellatsiooninõukogu otsused võetakse vastu selle kuuest liikmest vähemalt nelja kvalifitseeritud häälteenamusega. Apellatsiooninõukogu kutsutakse kokku vastavalt vajadusele.~~

   ~~2.~~ Apellatsiooninõukogu liikmed määrab komisjoni ettepanekul ametlikult ametisse haldusnõukogu pärast avalikku osalemiskutset ja pärast reguleerivate asutuste nõukoguga konsulteerimist.

3. ~~6.~~ ⌦ Apellatsiooninõukogu võtab vastu oma töökorra ja avaldab selle. ⌫ ⇨ Töökorras määratakse artikli 29 kohaselt üksikasjalikult kindlaks apellatsiooninõukogu struktuur ja töökord ning nõukogule esitatavate kaebuste menetlemise kord. Apellatsiooninõukogu esitab komisjonile oma töökorra kavandi. Komisjon avaldab arvamuse töökorra kavandi kohta kolme kuu jooksul pärast töökorra kättesaamist. Apellatsiooninõukogu võtab vastu ja avaldab oma töökorra

kahe kuu jooksul pärast komisjonilt arvamuse saamist. Töökorra kõikidest hilisematest muudatustest teatatakse komisjonile. Komisjon esitab seejärel nende muudatuste kohta oma arvamuse.

Ameti eelarves on eraldi rida apellatsiooninõukogu kantselei tegevuse rahastamise kohta. ⇦

4. ⌦ Apellatsiooninõukogu otsused võetakse vastu selle kuuest liikmest vähemalt nelja kvalifitseeritud häälteenamusega. Apellatsiooninõukogu kutsutakse kokku vastavalt vajadusele ⌫.

Artikkel 27

⌦ Apellatsiooninõukogu liikmed ⌫

1. ~~3.~~ Apellatsiooninõukogu liikmete ametiaeg on viis aastat. Neid võib ⇨ ühe korra ⇦ ametisse tagasi nimetada.

2. Apellatsiooninõukogu liikmed on oma otsuseid tehes sõltumatud. Nad ei lähtu ühestki juhisest. Nad ei tohi täita ametis, selle haldusnõukogus ega reguleerivate asutuste nõukogus ⇨ ega üheski ameti töörühmas ⇦ mis tahes muid ülesandeid. Apellatsiooninõukogu liikmeid ei või nende ametiaja jooksul ametist vabastada, välja arvatud juhul, kui liige on süüdi tõsises üleastumises, mille puhul haldusnõukogu teeb pärast reguleerivate asutuste nõukoguga konsulteerimist otsuse.

Artikkel 28

⌦ Apellatsiooninõukogust väljaarvamine ja taandamine ⌫

1. ~~4.~~ Apellatsiooninõukogu liikmed ei või osaleda kaebuse menetlemises, kui neil on sellega seotud isiklikud huvid või kui nad on olnud varem menetluse ühe poole esindajad või kui nad on osalenud edasikaevatud otsuse tegemises.

2. ~~5.~~ Kui apellatsiooninõukogu liige leiab ühel lõikes ~~4~~1 nimetatud põhjusel või mis tahes muul põhjusel, et kaasliige ei peaks osalema kaebuse menetlemises, teatab ta sellest apellatsiooninõukogule. Apellatsioonimenetluse iga osaline võib igal lõikes 4 nimetatud põhjusel või erapoolikuse kahtluse korral taotleda apellatsiooninõukogu liikme taandamist. Taandamistaotluse aluseks ei või olla liikmete kodakondsus ja seda ei võeta vastu, kui taandamistaotluse põhjusest teadlik olev kaebuse menetluse osaline on juba alustanud menetlust muudel alustel kui apellatsiooninõukogu koosseisu vaidlustamine.

3. ~~6.~~ Apellatsiooninõukogu teeb otsuse lõigetes 1 ja 2~~4 ja 5~~ nimetatud juhtudel võetavate meetmete kohta ilma asjaomase liikme osavõtuta. Asjaomane liige asendatakse selle otsuse tegemiseks apellatsiooninõukogus tema asendajaga. Kui asendaja ~~juhtub olema~~ ⌦ leiab end olevat ⌫ samas olukorras, määrab esimees asendusliikme olemasolevate asendajate seast.

4. ~~7.~~ Apellatsiooninõukogu liikmed kohustuvad tegutsema sõltumatult avalikes huvides. Selleks teevad nad kirjaliku kohustuste deklaratsiooni ja kirjaliku huvide deklaratsiooni, millega tunnistavad kas mis tahes huvide puudumist, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks, või selliste otseste või kaudsete huvide olemasolu. Kõnealused deklaratsioonid tehakse igal aastal ning need avalikustatakse.

🡻 713/2009 (kohandatud) ⇨ uus

Artikkel 29~~19~~

~~Kaebused~~ ⌦ Otsused, mille peale võib kaebuse esitada ⌫

1. Iga füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas riiklik~~ud~~ reguleeriv~~ad~~ asutus~~ed~~, võib esitada kaebuse temale adresseeritud ja ⇨ käesoleva määruse ⇦ artiklites 4–14 ~~7, 8 või 9~~ ⇨ , määruse (EL) nr 347/2013 artikli 12 lõikes 6 ja komisjoni määruse (EL) 2015/1222 artikli 9 lõikes 11 ⇦ nimetatud otsuse peale või sellise otsuse peale, mis teda vormiliselt teisele isikule adresseeritud otsusena siiski otseselt ja isiklikult puudutab.

2. Kaebus ~~ning~~ ⌦ , kaasa arvatud ⌫ selle põhjendus, tuleb esitada ametile kirjalikult kahe kuu jooksul ⌦ alates otsuse teatavaks tegemisest ⌫ ~~otsuse teatavaks tegemise päevast~~ asjaomasele isikule või, kui seda ei ole tehtud, kahe kuu jooksul alates päevast, mil amet oma otsuse avaldas. Apellatsiooninõukogu teeb kaebuse kohta otsuse ~~kahe~~ ⇨ nelja ⇦ kuu jooksul pärast kaebuse esitamist.

3. Lõike 1 kohaselt esitatud kaebus ei peata otsuse täitmist. Apellatsiooninõukogu võib vaidlustatud otsuse täitmise siiski peatada, kui ta leiab, et olukord seda nõuab.

4. Kui kaebus on vastuvõetav, vaatab apellatsiooninõukogu kaebuse läbi, et kindlaks teha, kas kaebus on piisavalt põhjendatud. Ta kutsub nii sageli kui vaja kaebuse menetlusosalisi esitama kindlaksmääratud aja jooksul märkusi nõukogu enda poolt saadetud teadete või kaebuse menetluse teiste osaliste avalduste kohta. Apellatsioonimenetluse osalistel on õigus anda suulisi seletusi.

5. Apellatsiooninõukogu võib ~~vastavalt käesolevale artiklile~~ kasutada ameti pädevusse kuuluvaid mis tahes volitusi või anda juhtumi edasiseks lahendamiseks üle ameti pädevale organile. Apellatsiooninõukogu arvamus ei ole viimase jaoks siduv.

6. ~~7.~~ Amet avaldab apellatsiooninõukogu otsused.

~~*Artikkel 20*~~

~~**Esimese astme kohtusse või Euroopa Kohtusse kaebamine**~~

~~1. Esimese astme kohtule või Euroopa Kohtule võib esitada hagi vastavalt asutamislepingu artiklile 230, et vaidlustada apellatsiooninõukogu otsus või ameti otsus, kui puudub apellatsiooninõukogule edasikaebuse esitamise õigus.~~

~~2. Kui amet ei suuda otsust teha, võib esimese astme kohtule või Euroopa Kohtule seoses tegevusetusega esitada kaebuse vastavalt asutamislepingu artiklile 232.~~

~~3. Amet peab võtma vajalikud meetmed esimese astme kohtu või Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks.~~.

⇩ uus

Artikkel 30
Töörühmad

1. Põhjendatud juhul ja eelkõige selleks, et toetada direktori ja reguleerivate asutuste nõukogu tööd regulatiivsetes küsimustes, võib haldusnõukogu luua töörühmi.

2. Töörühmad koosnevad ameti töötajate, liikmesriikide reguleerivate asutuste ja vajaduse korral komisjoni ekspertidest. Amet ei vastuta nende kulude eest, mis on seotud ameti töötajate hulgast või liikmesriikide reguleerivatest asutustest pärit ekspertide osalemisega ameti töörühmades.

3. Haldusnõukogu võtab vastu ja avaldab töörühmade tegevust käsitleva kodukorra.

🡻 713/2009 (kohandatud)

~~IV~~ III PEATÜKK

~~FINANTSSÄTTED~~ ⌦ EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR ⌫

Artikkel 31~~21~~

~~Ameti eelarve~~ ⌦ Eelarve struktuur ⌫

1. ⌦ Ilma et see piiraks muude vahendite kasutamist, ⌫ ~~Ameti tuludeks on eelkõige~~ ⌦ moodustuvad ameti tulud järgmisest ⌫:

(a) ⌦ liidu ⌫ toetus ~~ühenduse toetus, mis kantakse Euroopa Liidu üldeelarvesse (komisjoni jaotis)~~;

(b) artikli 32~~22~~ kohaselt ametile makstavad teenustasud;

(c) artikli 20 lõike 1 punktis g ~~13 lõikes 8~~ osutatud ~~mis tahes~~ vabatahtlikud sissemaksed liikmesriikidest või nende reguleerivatest asutustest; ~~ja~~

(d) artikli 20 lõike 1 punktis g ~~13 lõikes 8~~ nimetatud pärand, annetused või toetused.

2. Ameti kuludeks on personali-, haldus-, taristu- ~~infrastruktuuri-~~ ja tegevuskulud.

3. Ameti tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

4. Kõik ameti tulud ja kulud tuleb igaks kalendriaastaga kattuvaks majandusaastaks kalkuleerida ja eelarvesse kanda.

↓ 713/2009

Artikkel 32~~22~~

Lõivud

↓ 347/2013 artikkel 20

1. Amet võtab artikli 11~~9~~ lõike 1 kohase vabastusotsuse taotlemise ning ameti poolt ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta~~ määruse (EL) nr 347/2013[49] ~~(üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta)~~ artikli 12 kohaselt tehtavate kulude riikidevahelise jaotamise otsuste eest lõivu.

↓ 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

2. Lõikes 1 osutatud lõivud määrab komisjon.

Artikkel 33~~23~~

Eelarve koostamine

1. Direktor koostab igal aastal ~~15. veebruariks~~ ⌦ eelarvestuse projekti, ⌫ ~~esialgse eelarveprojekti,~~ mis sisaldab tegevuskulusid ja eeloleva eelarveaasta ~~rahandusaasta~~ tööplaani, ning edastab esialgse eelarvestuse ~~eelarveprojekti~~ haldusnõukogule koos esialgse ametikohtade loeteluga.

2. Igal aastal ~~esitab~~ võtab haldusnõukogu direktori koostatud ⌦ eelarvestusprojekti ⌫ ~~esialgse eelarveprojekti~~ alusel ⌦ vastu ⌫ ameti järgmise eelarveaasta ~~majandusaasta~~ tulude ja kulude ~~kalkulatsiooni~~ ⌦ eelarvestuse projekti ⌫.

3. ~~Selle~~ ⌦ Eelarvestusprojekti ⌫, mis sisaldab ka ametikohtade loetelu projekti, edastab haldusnõukogu komisjonile ⌦ iga aasta 31. jaanuariks ⌫ ~~31. märtsiks~~. Enne kalkulatsiooni vastuvõtmist esitatakse direktori koostatud projekt reguleerivate asutuste nõukogule, kes võib projekti kohta põhjendatud arvamuse esitada.

4. Komisjon edastab lõikes 2~~1~~ osutatud kalkulatsiooni Euroopa Parlamendile ja nõukogule ~~(eelarvepädevad institutsioonid)~~ koos ~~Euroopa~~ liidu üldeelarve projektiga.

5. Komisjon sisestab kõnealusest ⌦ eelarvestusprojektist ⌫ ~~kalkulatsioonist~~ lähtudes ~~Euroopa~~ liidu üldeelarve ~~esialgsesse~~ projekti prognoosi, mida ta peab ametikohtade loetelu ja ~~Euroopa~~ liidu üldeelarvest ⌦ aluslepingu artikli 313 kohaselt ⌫ eraldatava toetuse suurust silmas pidades vajalikuks, ning esitab selle ~~eelarvepädevatele institutsioonidele asutamislepingu~~ aluslepinguga ~~artikliga 272~~ ette nähtud korras.

6. ⌦ Nõukogu kui eelarvepädev asutus võtab ⌫ ~~Eelarvepädevad asutused võtavad~~ vastu ameti ametikohtade loetelu.

[49] ~~ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.~~

7. Haldusnõukogu ⌦ võtab vastu ⌫ ~~koostab~~ ameti eelarve. See muutub lõplikuks pärast ~~Euroopa~~ liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral tehakse selles kohandusi.

8. ⌦ Iga muudatuse tegemisel eelarves, sealhulgas ametikohtade loetelus, järgitakse sama korda. ⌫

9. ~~8.~~ Haldusnõukogu teatab viivitamata eelarvepädevatele institutsioonidele oma kavatsusest rakendada projekte, millel võib olla oluline rahaline mõju ~~tema~~ ameti eelarve rahastamisele, eriti kõiki kinnisvaraga seotud projekte~~, nagu hoonete rentimine või ost~~. Haldusnõukogu teatab oma kavatsustest ka ~~nendest~~ komisjonile. Kui emb-kumb eelarvepädev asutus kavatseb esitada arvamuse, teavitab ta kahe nädala jooksul pärast projekti kohta teate saamist ~~ameti~~ ametit sellise arvamuse avaldamise kavatsusest. Kui arvamust ei esitata ~~vastust ei tule~~, võib amet jätkata kavandatud projekti.

Artikkel 34~~24~~

Eelarve täitmine ja kontroll

1. Eelarvevahendeid käsutab direktor, kes täidab ka ameti eelarvet.

2. Ameti raamatupidaja ~~peaarvepidaja~~ saadab komisjoni raamatupidajale ~~peaarvepidajale~~ ja kontrollikojale iga järgmise eelarveaasta 1. märtsiks esialgse raamatupidamisaruande koos aruandega, mis käsitleb eelmise eelarveaasta eelarvehaldust ja finantsjuhtimist. Ameti raamatupidaja ~~peaarvepidaja~~ saadab järgmise aasta 31. märtsiks eelmise eelarveaasta eelarvehaldust ja finantsjuhtimist käsitleva aruande ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjoni raamatupidaja ~~peaarvepidaja~~ konsolideerib seejärel institutsioonide ja detsentraliseeritud asutuste esialgsed raamatupidamisaruanded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012[50] (finantsmäärus) artiklile 147 ~~nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust[51] (finantsmäärus) artiklile 128~~.

Artikkel 35

⌦ Raamatupidamisaruanded ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine ⌫

1. 1. ⌦ Europoli raamatupidaja esialgse raamatupidamisaruande eelarveaasta (aasta N) aruande komisjoni raamatupidajale ja kontrollikojale järgmise eelarveaasta (aasta N + 1) 1. märtsiks. ⌫

2. 2. ⌦ Amet esitab aasta N eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale 31. märtsiks aastal N + 1. ⌫

3. Komisjoni raamatupidaja ~~peaarvepidaja~~ saadab kontrollikojale ⌦ aasta N + 1 ⌫ ~~iga järgmise eelarveaasta~~ 31. märtsiks ameti esialgse raamatupidamisaruande ~~koos aruandega, mis käsitleb eelmise eelarveaasta eelarvehaldust ja finantsjuhtimist~~.

---

50 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EÜ) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

51 ~~EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.~~

Eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne edastatakse ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Kui ⌦ raamatupidaja ⌫ ~~direktor~~ on saanud kätte kontrollikoja märkused ameti esialgse raamatupidamisaruande kohta ⌦ aastaks N ⌫ vastavalt finantsmääruse artiklile ~~129~~ ⌦ 148 ⌫, koostab ta omal vastutusel ameti lõpliku raamatupidamisaruande ⌦ kõnealuse aasta kohta. Direktor ⌫ ~~ja~~ esitab selle arvamuse saamiseks haldusnõukogule.

5. Haldusnõukogu esitab arvamuse ⌦ aastat N käsitleva, ⌫ ameti lõpliku raamatupidamisaruande kohta.

6. Hiljemalt ~~eelarveaastale järgneva aasta~~ ⌦ aasta N + 1 ⌫ 1. juuliks edastab ⌦ ameti raamatupidaja ⌫ ~~direktor~~ kõnealuse lõpliku raamatupidamisaruande koos haldusnõukogu arvamusega Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

7. Lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse ⌦ *Euroopa Liidu Teatajas* ⌫ 15. novembriks aastal N + 1 ⌫.

8. Direktor saadab kontrollikojale vastuse selle märkuste kohta ⌦ 30. septembriks aastal N+1 ⌫ ~~15. oktoobriks~~. Ta saadab kõnealuse vastuse koopia haldusnõukogule ja komisjonile.

9. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab direktor viimasele kogu teabe, mida on vaja, et ~~eelarve täitmise aruande kinnitamismenetlust finantsmääruse artikli 165 146 lõike 3 kohaselt tõrgeteta kohaldataks~~ ⌦ aasta N ⌫ ⌦ eelarve täitmise aruande kinnitamismenetlust kohaldataks tõrgeteta kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 artikli 109 lõikega 3 ⌫.

10. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovituse põhjal annab Euroopa Parlament kinnituse direktori tegevusele aasta N eelarve täitmisel enne 15. maid aastal N + 2.

Artikkel 36~~25~~

Finantseeskirjad

Haldusnõukogu võtab pärast komisjoniga konsulteerimist vastu ameti suhtes kohaldatavad finantseeskirjad. Kõnealused eeskirjad võivad kõrvale kalduda komisjoni delegeeritud määrusest (EL) nr 1271/2013, ~~määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002,~~ kui see on vajalik seoses ameti tegevusvajadustega ja juhul, kui komisjon on selleks eelnevalt nõusoleku andnud.

~~*Artikkel 26*~~

~~**Pettusevastased meetmed**~~

~~1. Pettuste, korruptsiooni ja muu õigusvastase tegevuse vastu võitlemiseks kohaldatakse ameti suhtes piiranguteta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta)[52] sätteid.~~

[52] ~~EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.~~

~~2. Amet ühineb Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta[53] ning võtab viivitamata vastu asjakohased sätted, mida kohaldatakse ameti kõigi töötajate suhtes.~~

~~3. Rahastamist käsitlevates otsustes ning nendest tulenevates lepingutes ja õigusaktides sätestatakse selgesõnaliselt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajadusel teha ameti rahastamisest kasu saajate ning raha jaotamise eest vastutavate töötajate juures kohapealseid kontrolle.~~

⇩ uus

Artikkel 37

Pettusevastane võitlus

1. Selleks et lihtsustada võitlust pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013[54], ühineb amet kuue kuu jooksul alates oma tegevuse algusest 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta ja võtab vastu kõikide oma töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi.
2. Euroopa Kontrollikojal on õigus teostada kohapealne audit ja dokumentide alusel auditeerida kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda amet on rahastanud liidu vahenditest.
3. OLAF võib määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 ja määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96[55]. sätestatud korra kohaselt teostada uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas seoses ameti rahastatud toetuse või lepinguga on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad ameti ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised koostöölepingud ning ameti lepingud, toetuslepingud ja toetuse määramise otsused sätteid, milles antakse Euroopa Kontrollikojale ja OLAFile sõnaselgelt õigus auditite ja juurdluste teostamiseks vastavalt oma pädevusele.

---

53 ~~EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.~~

54 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi, ELT L 248, 18.9.2013, lk 1–22.

55 Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest, EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2–5.

↓ 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

V PEATÜKK

~~ÜLDSÄTTED~~ ⌦ ÜLD- JA LÕPPSÄTTED ⌫

Artikkel 38~~27~~

Privileegid ja immuniteedid ⇨ ning peakorterileping ⇦

1. Ameti suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli.

⇩ uus

2. Vajalikud kokkulepped, milles käsitletakse ametile asukohaliikmesriigis antavaid ruume ja selle liikmesriigi pakutavaid vahendeid ning asukohaliikmesriigis direktori, haldusnõukogu liikmete, ameti töötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatavaid erieeskirju, sätestatakse ameti ja selle liikmesriigi vahelises peakorterilepingus, kus peakorter asub. Leping sõlmitakse pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist.

↓ 713/2009 (kohandatud)

Artikkel 39~~28~~

Töötajad

1. Ameti ⌦ kõigi ⌫ töötajate, sealhulgas ameti direktori suhtes kohaldatakse ⌦ Euroopa Liidu ametnike ⌫ personalieeskirju ⌦ (personalieeskirjad) ja ⌫ ⌦ liidu muude teenistujate ⌫ teenistustingimusi ⌦ (teenistustingimused) ⌫ ning ~~Euroopa Ühenduse~~ ⌦ liidu ⌫ institutsioonide poolt nende personalieeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamiseks ühiselt vastu võetud eeskirju.
2. Haldusnõukogu võtab personalieeskirjade artikli 110 kohaselt kokkuleppel komisjoniga vastu asjakohased rakenduseeskirjad.
3. Amet kasutab oma töötajate suhtes õigusi, mis on talle kui ametisse määravale asutusele antud personalieeskirjadega ja talle kui lepinguid sõlmivale asutusele antud teenistustingimustega.
4. Haldusnõukogu võib vastu võtta sätteid, mis lubavad liikmesriikide ekspertidel töötada ameti juures lähetuses.

Artikkel 40~~29~~

Ameti vastutus

⇩ uus

1. Ameti lepingulist vastutust reguleerib vastava lepingu suhtes kohaldatav õigus.

   Ameti sõlmitavas lepingus sisalduv vahekohtuklausel kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.

🡻 713/2009 (kohandatud)

2. ~~1.~~ Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab amet vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele põhimõtetele kõik kahjud, mida amet või selle töötajad oma kohustuste täitmisel on tekitanud.

3. Euroopa ⌦ Liidu ⌫ Kohtu pädevusse kuulub ~~kõikide selliste kahjude hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine~~ ⌦ selliste vaidluste lahendamine, mis on seotud lõikes 2 osutatud kahjude hüvitamisega. ⌫.

4. ~~2.~~ Töötajate isiklikku rahalist vastutust ja distsiplinaarvastutust ameti ees reguleeritakse ameti töötajate suhtes kohaldatavate asjaomaste sätetega.

Artikkel ~~41~~30

~~Juurdepääs dokumentidele~~ ⌦ Läbipaistvus ja teavitamine ⌫

1. Ameti valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~30. mai 2001. aasta~~ määrust (EÜ) nr 1049/2001 ~~(üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele)~~[56].

2. Haldusnõukogu võtab vastu määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamiseks vajalikud praktilised meetmed~~vastu hiljemalt 30. märtsil 2010~~.

3. Ameti poolt vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklile 8 vastu võetud otsused võib kaevata edasi ombudsmanile või esitada kaebuse Euroopa Kohtule kooskõlas ~~asutamislepingu~~ aluselepingu artiklites ⌦ 228 ⌫ ~~195~~ ja ⌦ 263 ⌫ ~~230~~ sätestatud tingimustega.

⇩ uus

4. Ametis tehtava isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001[57]. Haldusnõukogu kehtestab meetmed, mida amet võtab määruse (EÜ) nr 45/2001 kohaldamiseks, sealhulgas meetmed, mis käsitlevad ameti andmekaitseametniku ametisse nimetamist. Meetmed kehtestatakse pärast konsulteerimist Euroopa Andmekaitseinspektoriga.

[56] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

[57] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

5. Amet võib osaleda teabevahetuses omal algatusel ja oma pädevuse piires. Teavitamise jaoks vahendite eraldamine ei tohi kahjustada artiklites 3–14 osutatud ülesannete tulemuslikku täitmist. Teavitustoimingud sooritatakse kooskõlas haldusnõukogus vastu võetud asjakohaste teavitus- ja levitamiskavadega.

Artikkel 42

Salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitse

1. Amet võtab vastu oma julgeolekueeskirjad, mis on samaväärsed komisjoni turvaeeskirjadega, mis käsitlevad Euroopa Liidu salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitset, muu hulgas sätteid sellise teabe vahetamise, töötlemise ja säilitamise kohta, nagu on sätestatud komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443[58] ja 2015/444[59].

2. Amet võib ka otsustada kohaldada lõike 1 kohaseid komisjoni otsuseid *mutatis mutandis*. Ameti julgeolekueeskirjad hõlmavad muu hulgas sätteid ELi salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe vahetamise, töötlemise ja säilitamise kohta.

↓ 713/2009 (kohandatud)

Artikkel 43~~31~~

~~Kolmandate riikide osalemine~~ ⌦ Koostöölepingud ⌫

1. Amet on osalemiseks avatud kolmandatele riikidele, kes on sõlminud ⌦ liiduga ⌫ ~~ühendusega~~ lepingud ~~kokkulepped~~ energeetikat,~~ja vajaduse korral~~ keskkonda ning konkurentsi käsitlevate ⌦ liidu ⌫ ~~ühenduse~~ õigusaktide vastuvõtmise kohta ning kohaldavad neid.

2. Vastavalt nende lepingute ~~kokkulepete~~ asjakohastele sätetele töötatakse välja kord, millega nähakse eelkõige ette nende riikide ameti töös osalemise laad, ulatus ja menetluslikud aspektid, sealhulgas sätted rahaliste osamaksude ja töötajate kohta.

⇩ uus

3. Haldusnõukogu võtab vastu strateegia, mis käsitleb suhteid ameti pädevusse kuuluvate kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega. Ameti direktoriga sõlmitava töölepinguga tagab komisjon ameti tegevuse vastavalt tema volitustele ja kehtivale institutsioonilisele raamistikule.

~~*Artikkel 32*~~

~~**Komitee**~~

[58] Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

[59] Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

~~1. Komisjoni abistab komitee.~~

~~2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.~~

🡻 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

Artikkel ~~44~~33

Töökeel

1. Ameti suhtes rakendatakse nõukogu määruse nr 1~~15. aprilli 1958. aasta määruse nr 1 (millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled)~~[60] sätteid.

2. Ameti sisemise töökeele otsustab haldusnõukogu.

3. Ameti tööks vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus.~~asutuste tõlkekeskus.~~

~~VI PEATÜKK~~

~~LÕPPSÄTTED~~

Artikkel ~~45~~34

Hindamine

1. Komisjon viib ⇨ hiljemalt [*OP: five years after the entry into force of this Regulation, specific date to be inserted by the Publications Office*] ja seejärel iga viie aasta tagant ⇦ sõltumatu väliseksperdi abil läbi ameti tegevuse hindamise ⇨ ameti tegevuse kohta seoses eesmärkide saavutamise, volituste kasutamise ja ülesannete täitmisega. Hindamisel keskendutakse eelkõige võimalikule vajadusele muuta ameti volitusi ja sellise muutmise finantsmõjule. ⇦ ~~S ee hõlmab ameti saavutatud tulemusi ja töömeetodeid, pidades silmas ameti eesmärki, ning käesolevas määruses määratletud volitusi ja ülesandeid ning iga aastaseid tööprogramme. Nimetatud hindamine põhineb ulatuslikel konsultatsioonidel vastavalt artiklile 10~~.

⇩ uus

[60] Nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

2. Kui komisjoni arvates ei ole ameti töö jätkamine talle seatud eesmärkide, volituste ja ülesannete seisukohast enam põhjendatud, võib komisjon teha ettepaneku käesolevat määrust vastavalt muuta või see kehtetuks tunnistada.

↓ 713/2009 (kohandatud)
⇨ uus

3. ~~2.~~ Komisjon esitab lõikes 1 osutatud hindamise ⌦ tulemused ⌫ ⌦ koos oma järeldustega Euroopa Parlamendile, nõukogule ja ⌫ ameti reguleerivate asutuste nõukogule. ⇨ Hindamistulemused tuleks avalikustada. ⇦ ~~Reguleerivate asutuste nõukogu esitab soovitused käesoleva määruse, ameti ning selle töömeetodite muutmise kohta komisjonile, kes võib need soovitused koos oma arvamuse ning asjakohaste ettepanekutega edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule.~~

4. ~~Komisjon esitab esimese hindamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kolm aastat pärast esimese direktori ametisseastumist.~~ ~~Edaspidi esitab komisjon hindamise~~ ⌦ Komisjon esitab hindamistulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule ⌫ vähemalt iga ~~nelja~~ ⇨ viie ⇦ aasta järel.

⇩ uus

Artikkel 46

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 713/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt II lisa vastavustabelile.

↓ 713/2009 (kohandatud)

Artikkel 47~~35~~

Jõustumine ~~ja üleminekumeetmed~~

~~1.~~ Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

~~2. Artikleid 5–11 kohaldatakse alates 3. märtsist 2011.~~

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUSf

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile[61]

Poliitikavaldkond: ENERGEETIKA

Tegevus: 32.02 Tavapärased ja taastuvad energiaallikad

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**[62]

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Euroopa komisjoni 2016.–2020. aasta strateegilises kavas on kindlaks määratud komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid aastani 2020. Käesolev ettepanek hõlmab kõnealuse kava üldeesmärki A „Uus hoog töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele“.

Komisjon töötab Euroopa energiaturgude toimimist toetava institutsionaalse raamistiku reformimise kaudu turgude jaoks välja asjakohased juhtimismehhanismid, mida on vaja selleks, et tagada kõikidele juurdepääs säästvale ja konkurentsivõimelisele energiasüsteemile.

Selleks et veelgi tihedamini ühendatud energiaturg tõhusalt toimiks, on liikmesriikide reguleerivate asutuste kohtumisteks vaja piisava otsustusvõimega foorumit. Euroopa energiaturu integreerimisel täidab seda rolli amet, kellega tehakse tihedat koostööd ja kellele eraldatakse asjakohaste ülesannete täitmiseks vajalikud ressursid.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Algatus kuulub eelarvepunkti 32 02 10 alla: Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (amet)

Erieesmärk nr

61 ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

62 Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

Käesoleva algatuse eesmärk on lisada ameti praegustele ülesannetele uusi ülesandeid, mis aitavad saavutada mitmeid täiendavaid eesmärke, mille tähtsust Euroopa energiaturgude tulevase heaolu seisukohalt ei või alahinnata.

Seega ei ole ameti tegevuse läbivaatamine sugugi väheoluline, kuna amet peab hakkama täitma uusi ja laiaulatuslikke ülesandeid. Uued ülesanded hõlmavad eelkõige süsteemi talitluskindluse hindamist, et teha kindlaks, missugune on võimsuse jaotamise tasustamise mehhanismide kehtestamise mõju, ning piirkondlike talitluskeskuste loomist ja nende üle järelevalve teostamist. See erineb ameti tavapärasest tegevusest ja selgitab vajadust käesolevas dokumendis loetletud täiendavate töökohtade järele.

Allpool kirjeldatakse üksikasjalikult kõiki uusi eesmärke, mille täitmiseks ametile eraldatakse rahalisi vahendeid. Lisaks osutatakse allpool määrusele, millest asjaomased ülesanded tulenevad (elektrimäärus või riskideks valmisoleku määrus) ja sellele, kas kõnealused ülesanded tulenevad ameti loomist käsitleva määruse ettepanekust või on selles sõnaselgelt kindlaks määratud.

1) Hiljuti kasutusele võetud Euroopa elektritootmise piisavuse analüüsi heakskiitmise ja muutmise metoodika ning selliste ettepanekute hindamine, milles käsitletakse kõnealuste uute mehhanismide kasutuselevõttu liikmesriikide tasandil. See ülesanne, mis on Euroopa tasandi võimsusmehhanismide suhtes rakendatava jõulisema lähenemisviisi seisukohalt ülimalt oluline, tuleneb elektrimäärusest ja kajastub ameti loomist käsitleva määruse artiklis 10. Meie hinnangu kohaselt on kõnealuse ülesande täielikuks lõpuleviimiseks vaja kokku seitset täistööajale taandatud töötajat.

2) Järelevalve turu toimimise üle, eelkõige paindlikkust takistavate tegurite, sealhulgas hinnasekkumiste üle liikmesriikide tasandil. Lisaks sellele peab amet välja töötama metoodika, et hinnata varustuskindluse näitajate kaudu turu toimimist . Turujärelevalve ja asjakohase metoodika väljatöötamine mängivad olulist rolli energiaturgude lõimimisel ja konkurentsi suurendamisel eespool nimetatud sektorites. Need ülesanded tulenevad elektrimäärusest ja ameti loomist käsitleva määruse artiklist 16 ning nende täitmiseks on vaja 0,5 täistööajale taandatud töötajat.

3) Uute piirkondlike talitluskeskuste ülesehitust käsitlevate otsuste vastuvõtmine, keskuste tegevuse korrapärane analüüs ja asjakohase järelevalve teostamine. See hõlmab arvamuste ja soovituste korrapärast esitamist vastavalt vajadusele. Piirkondlike talitluskeskuste loomine on regionaalse lähenemisviisi alus ja selleks on vaja hinnanguliselt 1,5 täistööajale taandatud töötajat. See ülesanne tuleneb ameti loomist käsitleva määruse artiklist 8.

4) Tagada piirkondliku tulemuslikkusega seotud koostalitlus, teabevahetus ja järelevalve piirkondades, mis ei ole ELi tasandil ühtlustatud ega hõlmatud eespool nimetatud punktiga 3. See hõlmab liikmesriikide reguleerivate asutuste koostöö toetamist ja koordineerimist piirkondlikul tasandil. Nende toimingute eesmärk on täielikult ära kasutada piirkondliku lähenemisviisi eelised vastavalt ameti loomist käsitleva määruse artiklile 7 ja selleks on vaja üht täistööajale taandatud töötajat.

5) Suurendada hulgituru tõhusust, mis muu hulgas hõlmab järgmist: piiriülest elektrikaubandust ning muid piiriülese tähtsusega regulatiivseid küsimusi käsitleva metoodika heakskiitmine ja muutmine; võimsusjaotustulu võrguinvesteeringuteks kasutamise eeskirjade koostamine ning rakendamine; võimsusjaotustulu ümberjaotamist ja osaliste võimalike lahkarvamuste lahendamist käsitlevate eeskirjade koostamine; järelevalve teostamine päevasisese turu üle, et kõrvaldada moonutused ja suurendada kauplemise likviidsust. Need

ülesanded tulenevad elektrimääruse artiklitest 9 ja 17 ning ameti loomist käsitleva määruse artiklist 6 ning nende täitmiseks on vaja kokku kolme täistööajale taandatud töötajat.

6) Riigi reguleerivate asutuste vaheliste vaidluste lahendamise üleminek suuremate volitustega apellatsiooninõukogu pädevusse, kuna ameti otsuste kohaldamisala paralleelse laienemise ja piirkondliku võrgu tihendamise tõttu suureneb apellatsiooninõukogule arutamiseks esitatavate juhtumite arv. Need ülesanded tulenevad ameti loomist käsitleva määruse artiklist 29 ja nende täitmiseks on vaja üht täistööajale taandatud töötajat.

7) ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse loomine, et tagada sujub koostöö ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse ja põhivõrguettevõtjate vahel. Lisaks piirkondlike talitluskeskuste loomisele mängib laiendatud energiasüsteemiga seotud probleemide lahendamisel olulist rolli ka ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse loomine. Need ülesande tulenevad elektrimääruse artiklist 50 ja nende täitmiseks on vaja kaht täistööajale taandatud töötajat.

8) Piirkondliku elektrikriisi stsenaariumide kindlaksmääramist käsitlevate meetodite heakskiitmine ja muutmine, mis hõlmab nende korrapärast analüüsi ja muudatuste tegemist. Need ülesanded on ülimalt olulised Euroopa elektrivarustuskindluse alase valmidusega seotud lähenemisviisi rakendamiseks ja nende täitmiseks on vaja kaht täistööajale taandatud töötajat.

Palume silmas pidada, et eespool nimetatud ülesannete loetelu on seotud mõjuhinnangus, täpsemalt selle institutsionaalse raamistiku reformi käsitlevas lisas uute ülesannete ja täiendavate töötajate vajaduse kohta antud üldisemate hinnangutega (eespool nimetatud mõjuhinnangu peatükk 3.4).

Esialgse hinnangu kohaselt oli asjaomase poliitikavaliku rakendamiseks ette nähtud 18 täiendavat töötajat, mis on kooskõlas käesolevas dokumendis kirjeldatud 18 täistööajale taandatud töötajaga. Siiski peaks käesoleval dokumendil olema suurem kaal, kuna see sisaldab ülesannete üksikasjalikumat kirjeldust ja täpsemaid hinnanguid, sest käesoleva dokumendi koostamisel oli võimalik tugineda konkreetsetele esildatud õigusaktidele, mida mõjuhinnangu koostamise ajal arusaadavatel põhjustel teha ei saanud.

Silmas tuleks pidada ka seda (nagu eespool osutatud õigusaktidele lisatud seletuskirjas on üksikasjalikumalt selgitatud), et ametile antud täiendavad ülesanded on kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega niivõrd, kuivõrd need vabastavad ressursid, mida liikmesriigid kasutasid samade ülesannete täitmiseks.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ettepanek aitab parandada energia hulgi- ja jaemüügiturgude üldist toimimist.

Samuti peaks ametile antud uus roll täiendavate ülesannete täitmisel märkimisväärselt parandama turu tõhusust ning suurendama üldist majanduslikku ja sotsiaalset heaolu, tingimusel, et kõnealuseid ülesandeid täidetakse tõhusalt. Turukorralduse algatusega hõlmatud õigusaktide ettepanekutele lisatud mõjuhinnangu kohaselt peaks piirkondlike talitluskeskuste loomine ja võrgufunktsioonide optimeerimine piirkondlikul tasandil aitama igal aastal täiendavalt kokku hoida keskmiselt üks miljard eurot, piiriülestes võimsusmehhanismides osalemine aga peaks 2030. aastaks kokku hoidma kaks miljardit eurot.

Euroopa elektritootmise piisavuse analüüsi üle teostatav järelevalve aitab tõhustada võimsusmehhanismide piirkondlikku koordineerimist elektrivarustuskindluse tagamise eesmärgil, mis omakorda vähendab energiatarbijate kulusid. Praegu rahastatakse selliseid mehhanisme enamasti liikmesriikides kehtestatud maksudest, mis tähendab, et varustuskindluse tagamiseks võetud koordineerimata meetmetega kaasnevad suured ja põhjendamatud kulud peab kinni maksma tarbija.

Ameti poolt elektriga kauplemiseks ja võrkude käitamiseks välja töötatud metoodika aitab kiirendada energiaturgude liitmist, parandada ülekandevõimsuse kasutamist piiril ning vähendada ülekoormust ja hinnamoonutusi.

Algatuse rakendamisest saavad kasu nii kõik turuahelas osalejad kui ka turukorraldajad ja tarbijad. Lisaks aitab tõhustatud metoodika kasutuselevõtt suurendada konkurentsi nii hulgi- kui ka jaeturul.

Turujärelevalve ning tihedam koostöö regulatiivsete küsimuste lahendamisel viib lõpuks selleni, et hinnad kajastavad täpsemalt turu tegelikku olukorda ning energia hulgimüügihindade langus mõjutab varasemast rohkem ka jaemüügiturgu.

Piirkondlike talitluskeskuste loomine vähendab vajadust pöörduda tagasi elektriga seotud riiklike kaitsemeetmete poole, mille kulud kaetakse kogu süsteemi ja lõpptulemusena tarbijate arvelt.

Regulatiivse koostöö tihendamine aitab oluliselt parandada kogu Euroopa Liidu elektrivarustuskindlust, mis on kasulik nii põhivõrguettevõtjate kui ka kogu süsteemi seisukohalt.

Turu paindlikkuse suurendamiseks välja töötatud metoodika annab piisavalt kasu ka turukorraldajatele, kes osutavad paindlikke teenuseid, ning uute tehnoloogiasuundumuste pakkujatele, kes saavad kasutada paindlikumat energiavõrku.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Ameti tegevust hinnatakse juba praegu komisjoni juhtimisel korrapäraste ajavahemike järel ning neutraalse hinnangu tagamiseks on see ülesanne antud välistele asutustele.

Lisaks sellele on ameti iga-aastases tööprogrammis, mille üle teostab järelevalvet ja mille kohta esitab arvamusi Euroopa Komisjon, esitatud põhilised tulemusnäitajad, mille põhjal võrreldakse ameti tööd kindlaksmääratud eesmärkidega.

Need näitajad hõlmaksid kavandatavas määruses sätestatud kokkulepitud meetodite õigeaegset väljatöötamist, riigi reguleerivate asutuste vahelist tõhusat koostööd ja apellatsiooninõukogule esitatavate kaebuste kiiret lahendamist. Muud ameti tegevusega seotud tulemusnäitajad hõlmavad vastavalt turu suhtes kohaldatavale läbipaistvusnõudele kohustust analüüsida iga hindamistsükli raames teatavat hulka turuandmeid.

Võttes arvesse ameti tegevuse lõppeesmärki – energiaturgude lõimimist – ja tema rolli liikmesriikide ametiasutuste ning põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate ühendamisel, saab ameti tegevuse tõhusust hinnata turu parema toimimise kaudu.

Turu toimimist vaadeldakse ameti koostatavas igas-aastases laiaulatuslikus turujärelevalvearuandes, mis hõlmab lisaks ameti metoodika ja toimingutega otseselt seotud muudele turunäitajatele ka ühenduste kasutamise määra, turgude liitmise tõhusust ja turu kasumimarginaale.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Võimaldada ametil täita määruses sätestatud uusi ülesandeid, mis on kooskõlas energiaturu arengusuundadega; aidata kaasa konkurentsivõimelise, säästva ja kindla energialiidu loomisele.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus

Vajadus ELi meetme järele põhineb tõenditel, mille kohaselt liikmesriikide isoleeritud lähenemisviiside rakendamine võib kaasa tuua ebapiisavad meetmed, ülesannete tarbetu dubleerimise, ebatõhusa turukorralduse ja nn teiste arvel elamise poliitika võidukäigu. Kokkuvõtteks võib öelda, et energia siseturg, mis tagab igaühele juurdepääsu konkurentsivõimelisele ja säästvale energiasüsteemile, on võimalik luua vaid siis, kui me kasutame energiaga kauplemiseks ja võrgu käitamiseks selgeid ühiseid eeskirju ning toodete teatavat standardimist. Amet kujutab endast foorumit, kus liikmesriikide reguleerivatel asutustel on võimalik kokku saada ning ühistes põhimõtetes ja metoodikas kokku leppida.

ELi elektriturgude üha tihedam ühendatus toob kaasa nii uusi võimalusi kui ka probleeme. Kui meil puuduvad kooskõlastatud meetmed küsimustes, mis otseselt mõjutavad piiriüleseid elektriturge, jääb energia siseturu loomine vaid unistuseks. Liikmesriikide poliitiline sekkumine elektrisektoris avaldab vastastikuse energiasõltuvuse ja võrguühenduste kaudu otsest mõju tema naabruses asuvatele liikmesriikidele. Stabiilse võrgu ja selle tõhusa toimimise tagamine vaid liikmesriigi tasandil on üha keerukam, kuna piiriülese elektrikaubanduse suurenemine, hajatootmise kasutuselevõtt ja tarbija aktiivsuse kasv suurendavad võimalikku ülekanduvat mõju. Ükski riik ei suuda üksinda tõhusalt toimida ja ühepoolsete meetmete välismõjud muutuvad aja möödudes üha tuntavamaks.

Ehkki liikmesriigid teevad mõne eespool nimetatud probleemi lahendamiseks juba praegu vabatahtlikkuse alusel teataval määral koostööd (näiteks viiepoolset energiafoorumit käsitlev piirkondlik algatus), jäävad sellised foorumid siiski vaid poliitilise koostöö organiteks, mis ei saa teha konkreetsete küsimuste kohta siduvaid otsuseid, mille eesmärk on vältida killustatust, mis praegu iseloomustab nii süsteemi käitamist, regulatiivse järelevalve teostamist kui ka liikmesriikide sekkumist elektriturgude toimimisse.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Komisjoni hinnang ameti tegevuse kohta avaldati 22.1.2014 [C(2014)242 (final)]. Hinnangus leiti, et ametist on pärast selle loomist saanud usaldusväärne ja hinnatud ametiasutus, kel on energeetika reguleerimise valdkonnas oluline roll. Amet on üldjoontes keskendunud õigetele prioriteetidele, mis on sätestatud tema loomist käsitlevas määruses ja iga-aastases programmdokumendis. Siiski mööndi, et ametil ei jätku ülesannete täitmiseks vajalikke vahendeid ning et ta on põhikirjas sätestatud eesmärkide saavutamiseks olnud sunnitud ressursse teataval määral ümber paigutama. Seda arvesse võttes on eriti oluline, et käesoleva ettepaneku kohaselt ametile pandud täiendavate ülesannete täitmiseks nähakse ette rahalised vahendid ja ametikohad, mis on piisavad ja proportsionaalsed selleks, et täita ameti eesmärk ja luua tõeline energialiit.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Ettepanek on kooskõlas Junckeri komisjoni poliitiliste suunistega, mille kohaselt üks komisjoni strateegilisi eesmärke on ulatuslikul kliimapoliitikal põhinev vastupanuvõimeline energialiit.

Seda eesmärki toetati komisjoni 2015. aasta tööprogrammis ja täpsustati vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegias [COM(2015)80 final, 25.2.2015]. Säästva ja konkurentsivõimelise üleeuroopalise energialiidu loomisele andis veelgi hoogu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsil (COP21) Pariisis sõlmitud lepingu ratifitseerimine.

Lisaks on ELi poolt 2020. ja 2030. aastaks püstitatud kliima- ja energiaeesmärkidega ette nähtud, et taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise kasv suurendab vajadust paindliku võrguhalduse järele ning et sellega tagatakse üleminek kulutõhusale ja puhtale energiale. Nende eesmärkide täitmiseks peab amet tegema veelgi tihedamat regulatiivset koostööd.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA

– ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2018–2019,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid[63]

☐ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

– ☐ täitevasutuste kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☒ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on usaldatud:

☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende esindajatele (täpsustada);

☐Euroopa Investeerimispangale (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondile (EIF);

☒ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;

☐ avalik-õiguslikele asutustele;

☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

Märkused

puudub

[63] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Kõik ELi ametid töötavad range järelevalve süsteemis, mis hõlmab siseauditit, komisjoni siseauditi talitust, ameti haldusnõukogu, kontrollikoda ja eelarvepädevaid institutsioone. See süsteem, mis kehtestati ameti loomist käsitleva 2009. aasta määrusega, jääb endiselt kehtima.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Välja selgitatud ohud

puudub

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

ei kohaldata

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Pettusevastaseid meetmeid on kasutatud alates ameti loomisest ja neid kohaldatakse ka edaspidi. Kõnealustes meetmetes on eelkõige sätestatud, et kontrollikoda ja Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võivad vajaduse korral teha ameti rahastamisest kasu saajate ning raha jaotamise eest vastutavate töötajate juures kohapealseid kontrolle. Neid sätteid moodustasid osa ameti loomist käsitleva määruse artiklist 26 ja neid kohaldatakse ka edaspidi uuesti sõnastatud määruse artikli 37 sätete järgi.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulude liik	Rahaline osalus			
	Eelarvepunkt……1A……..……	Liigendatud/liigendamata[64]	EFTA riigid[65]	Kandidaatriigid[66]	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	32.02.10 Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (amet)	Liigendatud	EI	EI	EI	JAH

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulude liik	Rahaline osalus			
	Number [Rubriik……]	Liigendatud/ liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

64 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

65 EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

66 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Number	alamrubriik 1 A

Amet (ainult uued ülesanded)			**2019**	**2020**
Jaotis 1:	Kulukohustused	(1)	280 000	992 000
	Maksed	(2)	280 000	992 000
Jaotis 2:	Kulukohustused	(1 a)		46 000
	Maksed	(2 a)		46 000
Jaotis 3:	Kulukohustused	(3 a)		
	Maksed	(3 b)		
Ameti assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a+3a	280 000	1 038 000
	Maksed	=2+2a +3b	280 000	1 038 000

Märkus. Eespool esitatud eelarveandmed põhinevad progresseeruval töölevõtukaval, eeldades et esimesel aastal võetakse personal tööle keskmiselt kuueks kuuks.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**5**	„Halduskulud“

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2019	**2020**
Peadirektoraat: ENERi teostatav järelevalve ainult uute ülesannete üle			
• Inimressursid		0	0
• Muud halduskulud		0	0
Energeetika peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	0	0

Mitmeaastase finantsraamistiku **rubriigi 5 assigneeringud KOKKU**	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0	0

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2019	**2020**
Mitmeaastase finantsraamistiku **rubriikide 1–5 assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	280 000	1 038 000
	Maksed	280 000	1 038 000

3.2.2. Hinnanguline mõju ameti assigneeringutele

– ☒ Ettepanek ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

– kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ⇩			Aasta **N**		Aasta **N+1**		Aasta **N+2**		Aasta **N+3**		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						**KOKKU**	
	VÄLJUNDID																	
	Liik[67]	Keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1[68]...																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULUD KOKKU																		

67 Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

68 Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele. „Erieesmärgid ...“

3.2.3. Hinnanguline mõju Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti inimressurssidele

3.2.3.1. Kokkuvõte

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2019	2020
Ametnikud (AD palgaastmed)		
Ametnikud (AST palgaastmed)		
Lepingulised töötajad	8	14
Ajutised töötajad	0	4
Riikide lähetatud eksperdid	0	0
KOKKU	8	18

Hinnanguline mõju töötajatele (täiendavad täistööajale taandatud töötajad) – ametikohtade loetelu

Tegevusüksus ja palgaaste	2019	2020
AD16		
AD15		
AD14		
AD13		
AD12		
AD11		
AD10		2
AD9		2
AD8		

AD7 AD6 AD5		
AD kokku	0	4
AST11 AST10 AST9 AST8 AST7 AST6 AST5 AST4 AST3 AST2 AST1		
AST kokku		
AST/SC 6 AST/SC 5 AST/SC 4 AST/SC 3 AST/SC 2 AST/SC 1		
AST/SC kokku		
KÕIK KOKKU	0	4

Hinnanguline mõju töötajatele (täiendav) – koosseisuvälised töötajad

Lepingulised töötajad	2019	2020
Tegevusüksus IV	8	14
Tegevusüksus III		
Tegevusüksus II		
Tegevusüksus I		
Kokku	8	14

Riikide lähetatud eksperdid	2019	2020
Kokku	0	0

Märkus. Esimesed töötajad on kavas tööle võtta 2019. aasta alguses, et teha ettevalmistusi määruse rakendamiseks. Määrus peaks võimaluse korral vastu võetama 2018. aasta lõpus, parimal juhul enne Euroopa Parlamendi valimisi 2019. aasta mais.

On võimalik, et personali koosseis tuleb optimaalse toimimise ajal (2020. aastal 18 täistööajale taandatud töötajat) sõltuvalt seadusandliku menetluse tulemusest läbi vaadata, et säilitada nõuetekohane tasakaal tööprofiilide ja uute täitmist vajavate ülesannete vahel. Seega hindab komisjon sobival ajal järgmiste aastate personali- ja eelarvevajadusi.

3.2.3.2. Haldusala peadirektoraadi hinnanguline personalivajadus

– ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma täiendava personali kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

		Aasta **N**	Aasta **N+1**	Aasta **N+2**	Aasta **N+3**	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
• **Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)**								
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)								
XX 01 01 02 (delegatsioonides)								
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)								
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)								
• **Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)**[69]								
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud)								
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)								
XX 01 04 ***aa***[70]	- peakorteris[71]							
	- delegatsioonides							
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)								
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)								
Muud eelarveread (täpsustage)								

69 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

70 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

71 Peamiselt struktuurifondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

KOKKU							

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse haldavale peadirektoraadile juba jaotatud ja/või peadirektoraadis ümberpaigutatud vahenditest, vajaduse korral koos lisaeraldistega, mis võidakse meedet juhtivale peadirektoraadile anda iga-aastase vahendite eraldamise menetluse raames, võttes arvesse eelarvepiiranguid.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

Täistööajale taandatud töötajate kulukalkulatsiooni kirjeldus tuleks esitada V lisa jaos 3

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

– ☐ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

– ☒ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele. Ametile ette nähtud eelarverida (032010) tuleb igal aastal suurendada tabelis 3.2.1. kindlaksmääratud summa võrra.

– ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist[72].

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

– Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

– Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **N**	Aasta **N+1**	Aasta **N+2**	Aasta **N+3**	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

[72] Vt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 (millega sätestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) artiklid 11 ja 17.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju[73]						
		2018	**2019**	**2020**	Aasta **N+3**	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Ameti eelarverida nr 32 02 10								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

[73] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaks) korral tuleb näidata netosummad, st brutosumma, milles on lahutatud 25 % kogumiskuludena.